

SÚKROMNÁ STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA PAMIKO
Kukučínova 23, 040 01 Košice

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

SLUŽBY V GASTRONÓMII

EXTERNÉ ŠTÚDIUM:

študijný odbor

6421 4 spoločné stravovanie

OBSAH

1. ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

2. CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

3. VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

3.1 Charakteristika školy

3.1.1 Plánované aktivity školy

3.2 Charakteristika pedagogického zboru

3.3 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy

3.4 Vnútrošný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

3.5 Dlhodobé projekty

3.6 Medzinárodná spolupráca

3.7 Spolupráca so sociálnymi partnermi

4. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU V ŠTUDIJNOM ODBORE EXTERNÉHO ŠTÚDIA 6421 L SPOLOČNÉ STRAVOVANIE

4.1 Popis školského vzdelávacieho programu

4.2 Základné údaje o štúdiu

4.3 Organizácia výučby

4.4 Zdravotné požiadavky na študenta

4.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci

5. PROFIL ABSOLVENTA ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6421 L SPOLOČNÉ STRAVOVANIE

5.1 Charakteristika absolventa

5.2 Kompetencie absolventa

5.2.1 Kľúčové kompetencie

5.2.2 Všeobecné kompetencie

5.2.3 Odborné kompetencie

6. PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU V ŠTUDIJNOM ODBORE 6421 L SPOLOČNÉ STRAVOVANIE

6.1 Materiálne podmienky

6.2 Personálne podmienky

6.3 Organizačné podmienky

6.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

7. PODMIENKY VZDELÁVANIA ŠTUDENTOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI V ŠTUDIJNOM ODBORE 6421 L SPOLOČNÉ STRAVOVANIE

8. VYUŽITIE ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU SLUŽBY V GASTRONÓMII PRE VZDELÁVANIE DOSPELÝCH

9. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŠTUDENTOV V ŠTUDIJNOM ODBORE 6421 L SPOLOČNÉ STRAVOVANIE

9.1 Pravidlá hodnotenia študentov

10. UČEBNÝ PLÁN ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6421 L SPOLOČNÉ STRAVOVANIE

11. UČEBNÉ OSNOVY ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6421 L SPOLOČNÉ STRAVOVANIE

11.1 Začlenenie prierezových tém

11.2 Učebné osnovy všeobecnovzdelávacích predmetov

11.2.1 Slovenský jazyk a literatúra

11.2.2 Anglický jazyk

11.2.3 Nemecký jazyk

11.2.4 Konverzácia v anglickom jazyku

11.2.5 Konverzácia v nemeckom jazyku

11.2.6 Dejepis

11.2.7 Základy ekológie

11.2.8 Matematika

11.2.9 Informatika

11.3 Učebné osnovy odborných predmetov

11.3.1 Ekonomika

11.3.2 Účtovníctvo

11.3.3 Technika prevádzky

11.3.4 Manažment v spoločnom stravovaní

11.3.5 Marketing

11.3.6 Právna náuka

11.3.7 Náuka o nápojoch

11.3.8 Odborná prax

11.3.9 Cestovný ruch

11.3.10 Hospodárska korešpondencia

12. UČEBNÉ ZDROJE

1. ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov a adresa školy	Súkromná stredná odborná škola PAMIKO Kukučínova 23, 040 01 Košice
Názov školského vzdelávacieho programu	Služby v gastronómii
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov odboru	6421 L spoločné stravovanie
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	Externá – nadstavbové štúdium
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	súkromná
Dátum schválenia ŠkVP	30. august 2018
Miesto vydania	SSOŠ PAMIKO, Kukučínova 23,040 01 Košice
Platnosť ŠkVP	1. september 2018 začínajúc prvým ročníkom

Kontakty pre komunikáciu so školou:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	e-mail
Mgr. Vojtech Papinčák	Riaditeľ	+055 6251419, 0905 738 066	pamikosro@zoznam.sk
Mgr. Juraj Mihalík	Zástupca riaditeľa školy	+055 6251419, 0905 541264	pamikosro@zoznam.sk
Cenka Vasil'áková	Ekonomka	+055 6251419	pamikosro@zoznam.sk
Mgr. Lucia Sklenková	Výchovná poradkyňa	+055 6251419	pamikosro@zoznam.sk

Zriaďovateľ:

PAMIKO s.r.o.
Kukučínova 23
040 01 Košice

e-mail: pamikosro@zoznam.sk

Košice 30. 08. 2018

Mgr. Vojtech Papinčák
riaditeľ školy
(podpis a pečiatka školy)

Názov a adresa školy	Súkromná stredná odborná škola PAMIKO Kukučínova 23, 040 01 Košice
Názov školského vzdelávacieho programu	Služby v gastronómii
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6421 L spoločné stravovanie
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	externá
Vyučovací jazyk	slovenský
Dátum schválenia ŠkVP	30. august 2018
Platnosť ŠkVP	01. september 2018 začínajúc prvým ročníkom

2. CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v našom školskom vzdelávacom programe pre študijný odbor nadstavbového štúdia 6421 L00 spoločné stravovanie vychádza z cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a Štátnom vzdelávacom programe pre skupinu štvorročných učebných odborov 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby.

Poslaním našej školy nie je len odovzdať vedomosti a pripravovať našich študentov na povolanie a získanie prvej kvalifikácie, ale aj formovať u mladých ľudí ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov. Snažíme sa, aby bola naša škola otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznej vzdelávacej a spoločenskej činnosti.

Naša škola má nielen vzdelávať, ale aj vychovávať. Naše **ciele v systéme výchovy a vzdelávania** spočívajú v cieľavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností, emocionálnej zrelosti študenta, motivácie k sústavnému zdokonaľovaniu sa, prosocionálneho správania, etiky, sebaregulácie ako vyjadrenia schopnosti prevziať zodpovednosť za seba a svoj rozvoj a tvorivosť.

Ciele výchovy a vzdelávania orientované na vytváranie predpokladov celoživotného vzdelávania sú zamerané na:

✚ Posilnenie výchovnej funkcie školy so zámerom:

- umožniť všetkým študentom prístup ku kvalitnému záujmovému vzdelávaniu a voľnočasovým aktivitám, najmä študentom zo sociálne znevýhodneného prostredia ako formy prevencie sociálno-patologických javov a podchytenia nadaných a talentovaných jedincov,
- vytvárať motiváciu k učeniu, ktorá študentom umožní pokračovať nielen v ďalšom vzdelávaní, ale aj v kultivovaní a rozvoji vlastnej osobnosti,
- podporovať špecifické záujmy, schopnosti a nadanie študentov,
- formovať ucelený názor na svet a vzťah k životnému prostrediu,
- vytvárať vzťah k základným ľudským hodnotám, ako je úcta a dôvera, sloboda a zodpovednosť, spolupráca a kooperácia, komunikácia a tolerancia,
- poskytovať čo najväčšie množstvo príležitostí, podnetov a možností v oblasti záujmovej činnosti,
- poskytovať pre študentov a širokú verejnosť ponuku vzdelávacích služieb vo voľnom čase

✚ Realizáciu stratégie rozvoja školy s dôrazom na:

- a) **prípravu a tvorbu vlastných školských vzdelávacích programov** s cieľom:
  - uplatňovať nové metódy a formy vyučovania zavádzaním aktívneho učenia, realizáciou medzipredmetovej integrácie, propagáciou a zavádzaním projektového a programového vyučovania,
  - zabezpečiť kvalitné vyučovanie cudzieho jazyka vytvorením jazykového laboratória a udrzaním si kvalifikovaných učiteľov pre výučbu cudzích jazykov,

- skvalitniť výučbu informačných a komunikačných technológií využívaním a neustálou modernizáciou špeciálnej učebne a softwarového vybavenia, podporovaním ďalšieho vzdelávania učiteľov v oblasti informačných technológií,
  - zohľadniť potreby a individuálne možnosti študentov pri dosahovaní cieľov v študijnom odbore spoločné stravovanie,
  - zabezpečiť variabilitu a individualizáciu výučby,
  - rozvíjať špecifické záujmy študentov,
  - vytvárať priaznivé sociálne, emocionálne a pracovné prostredie v teoretickom a praktickom vyučovaní,
  - zavádzať progresívne zmeny v hodnotení študentov realizáciou priebežnej diagnostiky,
  - zachovávať prirodzené heterogénne skupiny vo vzdelávaní.
- b) **posilnene úlohy a motivácie učiteľov, ich profesijný a osobný rozvoj s cieľom:**
- rozvíjať a posilňovať kvalitný pedagogický zbor jeho stabilizáciou,
  - podporovať a zabezpečovať ďalší odborný rozvoj a vzdelávanie učiteľov,
  - rozvíjať hodnotenie a sebahodnotenie vlastnej práce a dosiahnutých výsledkov.
- c) **podporu talentu, osobnosti a záujmu každého študenta** s cieľom:
- rozvíjať edukačný proces na báze skvalitňovania vzťahov medzi učiteľom – študentom,
  - rozvíjať tímovú spoluprácu medzi študentmi budovaním prostredia tolerancie a radosti z úspechov,
  - vytvárať prostredie školy založené na tvorivo-humánnom a poznatkovo-hodnotovom prístupe k vzdelávaniu s dôrazom na aktivitu a slobodu osobnosti študenta,
  - odstraňovať prejavy šikanovania, diskriminácie, násilia, xenofóbie, rasizmu a intolerancie v súlade s Chartou základných ľudských práv a slobôd,
  - viesť študentov k zmysluplnej komunikácii a vyjadreniu svojho názoru,
  - zapájať sa do projektov zameraných nielen na rozvoj školy, ale aj na osvojenie si takých vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré študentom prispievajú k ich uplatneniu sa na trhu práce na Slovensku a v krajinách Európskej únie a k motivácii pre celoživotné vzdelávanie sa,
  - nadväzovať spoluprácu s rôznymi školami a podnikmi doma a v zahraničí,
  - presadzovať zdravý životný štýl,
  - vytvárať fungujúci a motivačný systém merania výsledkov vzdelávania.
- d) **skvalitnenie spolupráce so sociálnymi partnermi, verejnosťou a ostatnými školami** na princípe partnerstva s cieľom:
- aktívne zapájať zamestnávateľov do tvorby školských vzdelávacích programov, rozvoja záujmového vzdelávania, skvalitňovania výchovno-vzdelávacieho procesu a odborného výcviku,
  - spolupracovať s podnikmi poskytujúcimi gastronomické služby,
  - rozvíjať spoluprácu s nadáciami, rôznymi organizáciami a účelovo zameranými útvarmi na zabezpečenie potrieb študentov.
- e) **zlepšenie estetického prostredia budovy školy a najbližšieho okolia** s cieľom:
- zlepšiť prostredie v triedach a spoločných priestoroch školy,
  - vytvoriť špeciálnu odbornú učebňu pre praktickú prípravu študentov,
  - udržiavať hygienické priestory školy,
  - upraviť vybrané triedy na rozšírenie doplnkových činností školy vzhľadom na realizáciu kurzov pre verejnosť, zabezpečenie školení a iných vzdelávacích akcií,
  - využiť materiálo-technický a ľudský potenciál pre získanie doplnkových finančných zdrojov, reagovať na vypísané granty a projekty,
  - pravidelne sa starať o úpravu okolia školy.

Názov a adresa školy	Súkromná stredná odborná škola PAMIKO Kukučínova 23, 040 01 Košice
Názov školského vzdelávacieho programu	Služby v gastronómii
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6421 L spoločné stravovanie
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	Externá – nadstavbové štúdium

3. VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

Súkromná stredná odborná škola PAMIKO sa nachádza priamo v centre Košíc. Je dostupná mestskou hromadnou dopravou.

Naša škola, ktorá týmto svojim vzdelávacím programom pripravuje odborných a kvalifikovaných zamestnancov v oblasti gastronomických služieb, má preto v tom meste svoje opodstatnenie.

Na základe analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce a analýzy práce školy sme identifikovali všetky pozitíva a negatíva školy, ktoré nám signalizovali, čo všetko máme zmeniť, čo ponechať tak, aby náš výchovno-vzdelávací proces mal stále vyššiu a vyššiu kvalitatívnu úroveň, identifikovali sme množstvo zamestnaneckých príležitostí pre našich absolventov v rôznych gastronomických zariadeniach. Môžu sa uplatniť v rôznych pracovných pozíciách ako účtujúci čašník, servírka, hlavný čašník, servírka, barman, kuchár, prevádzkar, vedúci závodu spoločného stravovania, súkromný podnikateľ v oblasti cestovného ruchu a spoločného stravovania. Ochota zamestnávateľov ich zamestnať po ukončení vzdelávacieho programu je viac než ústretová.

✚ **Silnými stránkami** školy na skvalitnenie a rozvoj výchovno-vzdelávacieho procesu sú:

- záujem uchádzačov o štúdium (predpoklad naplnenia prvých ročníkov),
- komplexnosť školy a jej poloha,
- kvalita a skúsenosť pedagogických zamestnancov,
- moderné vybavenie štandardných a odborných učební,
- záujem podnikateľských subjektov o absolventov študijného odboru,
- záujem študentov o získavanie jazykovej spôsobilosti hlavne v anglickom jazyku, počas letných prázdnin možnosť študentov vykonávať brigádu aj v zahraničí.

✚ **Slabou stránkou** školy je:

- nedostatok finančných prostriedkov,
- sídlo v prenájatej budove SOŠ technickej.

✚ **Príležitosti školy** signalizujú

- bezproblémové uplatnenie absolventov školy v gastronomických zariadeniach po celom Slovensku,
- možnosť organizovať rekvalifikačné kurzy,
- dobrá a funkčná spolupráca so zamestnávateľmi a zriaďovateľom, ŠPÚ a ŠIOV ako predpokladu dobrých koncepčných a poradenských služieb,
- zosúladenie odbornosti študentov s požiadavkami trhu.

✚ **Prekážky v rozvoji** školy sú

- nedostatok finančných prostriedkov na obnovu a prevádzku školy,
- nízka vedomostná úroveň prichádzajúcich študentov,
- nízka priemerná mzda v oblasti gastronómie.

3.1 Charakteristika školy

Škola sídli v prenájatých priestoroch Strednej odbornej školy technickej na Kukučínovej ulici 23 v Košiciach. Škola má samostatný vchod, ubytovanie a stravovanie je zabezpečené v areáli SOŠ technickej. Takisto je v tomto areáli telocvičňa a športové ihriská.

V súčasnosti na škole študuje 60 študentov externého štúdia, z toho 3 triedy študentov v študijnom odbore spoločné stravovanie. Na štúdiu cudzích jazykov máme 1 učebňu, ktorá nie je komplexne dovybavená, plne vybavená je 1 počítačová učebňa so 17 počítačmi napojenými na internet. Na výučbu ďalších predmetov sú k dispozícii 2 komfortne vybavené učebne. Pre praktickú prípravu máme zriadené v tomto odbore 2 odborné učebne. Manažment školy a hospodársky úsek má svoje priestory, učitelia využívajú svoje kabinety a zborovňu. Výchovný poradca má k dispozícii kabinet, kde sa stretáva so študentmi, sociálnymi zamestnancami a pod. V suteréne školy je sklad. Hygienické zariadenia sú na chodbe.

V období troch rokov plánujeme dovybaviť jazykovú učebňu a odborné učebne .

3.1.1 Plánované aktivity školy

Dosahovanie požadovaných aktivít a vhodná prezentácia školy sú výsledkom kvality vzdelávania. Škola sa bude snažiť v priebehu troch rokov vytvoriť a zabezpečiť všetky podmienky pre skvalitnenie života na škole:

✚ **Záujmové aktivity:**

- Krúžok informatiky
- Maturujem z anglického jazyka

✚ **Súťaže:**

- účasť na gastronomických súťažiach a prehliadkach zručností,

✚ **Exkurzie:** v rámci odborných aj všeobecno-vzdelávacích predmetov

- Gastronomická prevádzka (výber z 3 hotelov)
- Gastroshow
- Získavame skúsenosti (organizované zamestnávateľmi)

✚ **Spoločenské a kultúrne podujatia:**

- Návšteva divadelných predstavení
- Deň otvorených dverí

✚ **Gastronomické akcie:**

- Recepčia pre zamestnávateľov
- Zabezpečovanie slávnostných akcií v reštauráciách

✚ **Mediálna propagácia**

- Prezentácia školy v partnerských školách
- Príspevky do časopisu Gastro
- Schránka dôvery
- Aktualizácia www stránky
- Školský časopis - Pamikáčik

✚ **Besedy a pracovné stretnutia**

- Ako na trh práce (úrad práce)
- Spoločenské správanie a vystupovanie obsluhujúcich (zamestnávateľa)
- Kto je živnostník? (Živnostenská komora)
- Seminár o podávaní vína
- Seminár o podávaní kávy
- Ako sa správne učiť (výchovný poradca)
- Vydieranie a šikana (psychológ, zástupca polície)
- Odbúranie stresu
- Súčasný stav zamestnanosti v okrese Košice
- Ako sa pripraviť na konkurz?
- Moje skúsenosti s drogou
- Nepriaznivé dôsledky fajčenia a alkoholu
- Kto je gambler?

Všetky aktivity sa budú realizovať s pedagogickými zamestnancami školy, študentmi a sociálnymi partnermi. Aktivity sú určené predovšetkým študentom, učiteľom, rodičom, zamestnávateľom a širokej verejnosti. Víťame všetky ďalšie návrhy a možnosti na aktivizáciu práce školy.

3.2 Charakteristika pedagogického zboru

Stabilizovaný pedagogický zbor tvoria 6 interní učitelia a 3 externí učitelia. Priemerný vek pedagógov je okolo 48 rokov. Učitelia spĺňajú požiadavky na odbornú a pedagogickú spôsobilosť na 74%.

3.3 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy

Podrobný a konkrétny plán ĎVPZ je súčasťou ročného plánu školy. Manažment školy považuje za prioritnú úlohu zabezpečiť:

- ✚ Uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe.
- ✚ Prípravu pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si svojich kompetencií, hlavne jazykových spôsobilostí, schopností efektívne pracovať s IKT.
- ✚ Prípravu pedagogických zamestnancov na tvorbu školského vzdelávacieho programu.
- ✚ Motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.
- ✚ Zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.
- ✚ Sprostredkovanie pedagogickým pracovníkom najnovšie poznatky (inovácie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru.
- ✚ Prípravu pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie, knihovník atď.
- ✚ Prípravu pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠkVP, tvorba štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie (pokiaľ bude v platnosti v dobiehajúcich ročníkoch), atď.
- ✚ Prípravu pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálmi prostriedkami: videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.
- ✚ Zhromažďovanie a rozširovanie progresívnych skúseností z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.
- ✚ Sprostredkovanie operatívneho a časovo aktuálneho transferu odborných a metodických informácií prostredníctvom efektívneho informačného systému.
- ✚ Prípravu pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie.

3.4 Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Vnútorý systém kontroly by sa mal zameriavať hlavne:

- ✚ na celkový priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti na škole,
- ✚ na tvorbu školských vzdelávacích programov, na dodržiavanie plnenia plánov predmetových komisií,
- ✚ na zabezpečenie vyučovania didaktickou technikou a ostatným materiálno-technickým vybavením,
- ✚ na hodnotenie študentov počas vyučovacej hodiny s uplatnením sebahodnotenia študenta,
- ✚ na vystupovanie a rečovú kultúru vyučujúcich,
- ✚ na uplatňovanie didaktických zásad,
- ✚ na mimoškolskú činnosť učiteľov,
- ✚ na kontrolnú činnosť výchovnej poradkyne, činnosť ekonómky, upratovačky a údržbára.

Na hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov školy použijeme tieto metódy:

- ✚ Pozorovanie (hospitácie).
- ✚ Rozhovor.
- ✚ Výsledky študentov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže a pod).
- ✚ Hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- ✚ Hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy.
- ✚ Vzájomné hodnotenie učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“)
- ✚ Hodnotenie učiteľov študentmi.

3.5 Dlhodobé projekty

Projekčná činnosť je súčasťou vzdelávacieho procesu. Zaradovanie projektov rôznych časových dĺžok a foriem prebieha v jednotlivých predmetoch aktuálne v závislosti na možnostiach a danom učive.

Výstupy z týchto projektov prispievajú k skvalitneniu výchovno-vzdelávacieho procesu v oblasti využívania interaktívnych metód vyučovania a zvyšovania počítačovej gramotnosti študentov a učiteľov.

Škola bola zapojená aj do projektov financovaných z ESF „Národný projekt ďalšieho vzdelávania učiteľov odborných predmetov v oblasti ukončovania štúdia na stredných školách“, ktoré cieľom bola príprava učiteľov na tvorbu tém a kritérií hodnotenia sumatívneho hodnotenia študentov. Škola je tiež zapojená do projektu financovaného ESF „Modernizácia vzdelávacieho procesu na stredných školách“, ktorej cieľom je dosiahnuť zmenu formy výučby na školách, ktorá povedie k modernizácii zapojením moderných technológií do vyučovania, a zároveň pripraví učiteľov na aktívnu realizáciu školskej reformy prispôbením vzdelávacieho systému potrebám vedomostnej spoločnosti.

V rámci priamej projekčnej činnosti študentov škola pripravuje 1 – 3 ročné projekty z oblasti gastronómie – obsluha zamerané na prípravu slávnostných tabúľ v prírode, obsluhu detí v materskej škole a ďalšie. O ciele a obsahu projektu rozhodnú predmetové komisie. Tieto projekty si žiaci vyberú v prvom ročníku a môžu byť aj predmetom prezentácie na záverečných skúškach. Pripravujeme aj školskú akciu, na ktorej budú samotní žiaci definovať, aký projekt by sami radi spracovali a prečo, aký to bude mať význam pre neho a pre školu. Budeme sa uchádzať aj o grantové práce nielen pre učiteľov, ale aj pre študentov.

3.6 Medzinárodná spolupráca

Škola najneskôr do roku 2012 plánuje nadviazať spoluprácu s podobnými školami v Poľsku, Maďarsku a Českej republike. Cieľom tejto spolupráce bude:

- + Podieľať sa na spoločných projektoch, ktoré by zabezpečili efektívny transfer poznatkov a skúseností.
- + Posilniť a skvalitniť jazykovú prípravu študentov (konverzačnú, odbornú).
- + Posilniť a skvalitniť odbornú prípravu študentov (transfer inovácií).
- + Prezentovať vlastnú školu, mesto a krajinu.
- + Spoznávať inú kultúru, históriu a životný štýl.
- + Nadväzovať kontakty v rámci kariérneho rastu.

3.7 Spolupráca so sociálnymi partnermi

Škola rozvíja všetky formy spolupráce so sociálnymi partnermi a verejnosťou. Predovšetkým sa zameriava na pravidelnú komunikáciu so svojimi zákazníkmi – študentami a zamestnávateľmi.

Zamestnávatelia

Škola aktívne spolupracuje s kmeňovými a zmluvnými zamestnaneckými organizáciami. Spolupráca je zameraná hlavne na poskytovanie odborného výcviku, materiálno-technické zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu, tematické prednášky, besedy a súťaže, sprostredkovanie rôznych zaujímavých exkurzií a výstav. Zástupcovia zamestnávateľov sa zúčastňujú pravidelne na pedagogických poradách a aktívne pôsobia v rámci odborného výcviku ako inštruktori. Poskytujú škole aktuálne informácie o zmenách a vývoji nových technológií. Väčšina zamestnávateľov zamestnáva aj našich absolventov.

Iní partneri

Škola aktívne spolupracuje v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu a výchove mimo vyučovania s ďalšími partnermi: s policajným zborom pri organizovaní besied, prednášok, Živnostenskou komorou pri zabezpečovaní výstav, exkurzií a súťaží, Slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou pri organizovaní záverečných skúšok, s priamo riadenými organizáciami MŠ SR, pedagogicko-psychologickými poradňami v rámci preventívnych opatrení, a pod.

4. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU V ŠTUDIJNOM ODBORE EXTERNÉHO ŠTÚDIA 6421 L SPOLOČNÉ STRAVOVANIE

Názov a adresa školy	Súkromná stredná odborná škola PAMIKO Kukučínova 23, 040 01 Košice
Názov školského vzdelávacieho programu	Služby v gastronómii
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6421 L spoločné stravovanie
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	externá
Vyučovací jazyk	slovenský
Dátum schválenia ŠkVP	30. august 2018
Platnosť ŠkVP	01. september 2018 začínajúc prvým ročníkom

4.1 Popis školského vzdelávacieho programu

Príprava v školskom vzdelávacom programe Služby v gastronómii v študijnom odbore 6421 L spoločné stravovanie zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie. Dvojiročný odbor štúdia je koncipovaný homogénne ako odbor profesijnej prípravy pre úsek obsluhy, prípravy jedál, ako kvalifikovaný pracovník hotelovej prevádzky, ktorý zabezpečuje činnosť stravovacích a ubytovacích služieb v typových pozíciách vedúci recepcie, recepčný, prevádzkar so všeobecným prehľadom o celej oblasti stravovacích služieb a so základnými predpokladmi pre výkon obchodno-podnikateľských aktivít.

Predpokladom pre prijatie do študijného odboru je úspešné ukončenie trojiročného učebného odboru čašníka, servírka, kuchár a zdravotné požiadavky kladené na uchádzačov o štúdium.

Stratégia výučby školy vytvára priestor pre rozvoj nielen odborných, ale aj všeobecných a kľúčových kompetencií. Najväčší dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti študenta. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania a protokolu. Osvojujú si základy ekológie v predmete človek a príroda, ďalej základy matematiky a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania. V odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na oblasť ekonomiky, účtovníctva, hospodárskej korešpondencie, sociálnej komunikácie, náuky o nápojoch, techniky prevádzky, cestovného ruchu a odbornej praxe. V rámci odbornej prípravy žiaci si upevňujú teoretické a praktické zručnosti na úseku obsluhy a prípravy jedál podľa najnovších požiadaviek HACCP. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti študenta, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie.

Škola vo výučbovej stratégii uprednostňuje tie vyučovacie metódy, ktoré vedú k harmonizácii teoretickej a praktickej prípravy tak pre profesionálny život, ako aj pre život v spoločnosti a medzi ľuďmi. Výučba je orientovaná na uplatnenie autodidaktických metód (samostatné učenie a práca) hlavne pri riešení problémových úloh, tímovej práci a spolupráci. Uplatňujú sa metódy dialogické slovné formou účelovo zameranej diskusií alebo brainstormingu, ktoré naučia študentov komunikovať s rôznymi ľuďmi na báze ľudskej slušnosti a ohľaduplnosti. Poskytujú študentom priestor na vytvorenie si vlastného názoru založeného na osobnom úsudku. Vedú študentov k odmietaniu populistických praktík a extrémistických názorov. Učia ich chápať zložitost' medziľudských vzťahov a nevyhnutnosť tolerancie. Metódy činnostne zameraného vyučovania (praktické práce) sú predovšetkým aplikačného a heuristického typu (študent poznáva reálny život, vytvára si názor na základe vlastného pozorovania a objavovania), ktoré im pomáhajú pri praktickom poznávaní reálneho sveta a života. Aj keby boli vyučovacie metódy tie najlepšie, nemali by šancu na úspech bez pozitívnej motivácie študentov, tzn. vnútorné potreby študentov vykonávať konkrétnu činnosť sú tou najdôležitejšou oblasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Preto naša škola kladie veľký dôraz na motivačné činitele – zaraďovanie hier, súťaží, simulačných a situačných metód, riešenie konfliktových situácií, verejné prezentácie prác a

výrobkov a pod. Uplatňované metódy budú konkretizované na úrovni učebných osnov jednotlivých predmetov. Metodické prístupy sú priebežne vyhodnocované a modifikované podľa potrieb a na základe skúseností vyučujúcich učiteľov.

Kľúčové, všeobecné a odborné kompetencie sú rozvíjané priebežne a spôsob ich realizácie je konkretizovaný v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov. Škola bude rozvíjať aj kompetencie v rámci pracovného prostredia školy napr. schopnosť autonómneho rozhodovania, komunikačné zručnosti, posilňovanie sebaistoty a sebavedomia, schopnosť riešiť problémy a správať sa zodpovedne (na chodbách je schránka dôvery, prostredníctvom ktorej môžu žiaci zadávať otázky, vznášať protesty a pripomienky).

Školský vzdelávací program je určený pre uchádzačov s dobrým zdravotným stavom. Pri práci so študentmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa pristupuje s ohľadom na odporúčenie špeciálnych pedagógov a psychológov vo vzťahu na individuálne potreby študenta, stupeň a typ poruchy, úroveň kompenzácie poruchy a možnosti školy. Študijný odbor 6421 L spoločné stravovanie nie je vhodný pre študentov s mentálnym postihnutím, vážnymi poruchami zraku a sluchu a vážnym telesným postihnutím. Dôležitá je schopnosť jednať s ľuďmi, trpezlivosť, kultivovaný zjav a vystupovanie, počtárske schopnosti, dobrá pamäť a sluch, požaduje sa obratnosť prstov, rúk, chuťové a čuchové rozlišovacie schopnosti, schopnosť učiť sa cudzie jazyky, operatívne riešenie vzniknutých personálnych a prevádzkových problémov, riadenie a organizovanie práce, manažérske zručnosti. Pre tento odbor sa vyžaduje zdravotný preukaz.

Činnosť školy v oblasti spoločenského a kultúrneho života je veľmi bohatá a pestrá nielen pri aktivitách súvisiacich s činnosťou školy, ale aj v mimoškolskej oblasti. Žiaci svoje odborné vedomosti a zručnosti budú prezentovať na mnohých gastronomických akciách, ktoré organizujú súkromní podnikatelia, hotely a gastronomické firmy. Týchto aktivít sa zúčastnia aj učitelia všeobecných a odborných predmetov vo funkcii pedagogického dozoru. Samostatnosť, húževnatosť a pracovitosť našich študentov bude ocenená tak zo strany školy, ako zo strany zamestnávateľov.

Klasifikácia prebieha podľa klasifikačného poriadku. Výsledky študentov sa hodnotia priebežne na základe kritérií, s primeranou náročnosťou a pedagogickým taktom. Podklady pre hodnotenie sa získavajú sústavným sledovaním výkonu študenta a jeho pripravenosti na vyučovanie, rôznymi metódami a prostriedkami hodnotenia, analýzou činnosti študenta, konzultáciami s ostatnými učiteľmi vrátane výchovného poradcu a zamestnancov pedagogicko-psychologických poradní, rozhovormi so študentom. Pri hodnotení sa využívajú kritériá hodnotenia na zabezpečenie jeho objektivity. Žiaci sú s hodnotením oboznámení.

4.2 Základné údaje o štúdiu

Kód a názov študijného odboru: 6421 L spoločné stravovanie

Dĺžka štúdia:	2 roky
Forma štúdia:	externá
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	podmienky prijatia na štúdium ustanovuje vykonávací predpis o prijímacom konaní na stredné školy, zdravotná spôsobilosť uchádzača o štúdium.
Spôsob ukončenia štúdia:	maturitná skúška
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	vysvedčenie o maturitnej skúške
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3A
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	v pracovných pozíciách ako účtujúci čašník, servírka, hlavný čašník, servírka, barman, prevádzkar, vedúci závodu spoločného stravovania, súkromný podnikateľ v oblasti cestovného ruchu a spoločného stravovania

Nadväzná odborná príprava (ďalšie vzdelávanie):

Môže pokračovať v štúdiu na úrovni ISCED 5. Svoju kvalifikáciu môže zvyšovať rôznymi vzdelávacími cestami, prípadne môže získať aj inú kvalifikáciu ako je kvalifikácia v danom študijnom odbore.

4.3 Organizácia výučby

Príprava v školskom vzdelávacom programe Služby v gastronómii v študijnom odbore 6421 L spoločné stravovanie zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie a prípravu.

Teoretické vyučovanie je organizované v priestoroch školy na Kukučínovej 23, Košice. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. Všeobecné vzdelávanie je zamerané na osobný rozvoj študentov, na ich začleňovanie do života spoločnosti, na formovanie občana a na prípravu na pracovný život. Je integrálnou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy, využíva sa nielen ako samostatná oblasť vzdelávania, ale začleňuje sa do obsahu odborného vzdelávania v rámci medzipredmetových vzťahov a aplikačných súvislostí. Jazykové vzdelávanie vychováva študentov ku kultivovanému jazykovému prejavu a podieľa sa na rozvoji ich duševného rozvoja. Pripravuje ich k účasti v priamej a nepriamej komunikácii vrátane prístupu k informačným zdrojom a rozširuje ich poznatky o svete. Prispieva k formovaniu osobnosti študenta, rozvíja ich schopnosti učiť sa po celý život, učí ich byť vnímavými ku kultúre, disponovať schopnosťami, používať rôzne spôsoby dorozumievania s inými kultúrami. Vzdelávanie v cudzom jazyku zodpovedá výstupnej úrovni Spoločného európskeho referenčného rámca jazykovej spôsobilosti. V odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na oblasť ekonomiky, manažmentu, marketingu, práva, účtovníctva, využívania IKT a pod. V rámci odbornej praxe žiaci získavajú teoretické a praktické zručnosti na úseku prípravy jedál. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti študenta, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie.

Praktické vyučovanie je organizované formou odbornej praxe priamo na pracoviskách zamestnávateľov. V rámci odbornej praxe študenti získavajú teoretické a praktické zručnosti na úseku obsluhy a prípravy jedál, v oblasti riadenia prevádzok spoločného stravovania. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti študenta, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie. Pri zabezpečovaní stravovania pre verejnosť si žiaci osvojujú potrebné návyky:

- ✚ v komunikácii s hosťami a klientmi, v prijímaní a uvádzaní hostí, v prijímaní objednávok, servírovaní jedál a nápojov, v príprave a v aranžovaní miestností, úprave a aranžovaní stolov na dennú prevádzku a slávnostné prestieranie, ako aj návyky v skladovaní, ošetrovaní a podávaní nápojov, vyúčtovaní s hosťom a úprave pracoviska po odchode hostia,
- ✚ v zostavovaní jedálnych lístkov a poradia pokrmov, v príprave a úprave produktov, v aranžovaní a úprave polotovarov, v ošetrovaní pracovných pomôcok, náradia a vybavenia,
- ✚ osvojujú si postupy pri zisťovaní nákladov na výrobky a podmienky správneho skladovania surovín,
- ✚ na prijímanie objednávok od zákazníkov, vykonávanie pokladničných operácií, príjem evidenciu hostí, informácie o poskytovaných službách,
- ✚ na vedenie evidencie ubytovaných hostí ,
- ✚ na zabezpečenie dodržiavania predpisov v oblasti hygieny, BOZP a PO a vnútropodnikových smerníc,
- ✚ pri jednaní s inšpekčnými orgánmi, pri prejednávaní reklamácií zákazníkov a pod.

Dvojiročný odbor štúdia je koncipovaný homogénne ako odbor profesijnej prípravy pre úsek obsluhy alebo prípravy jedál so všeobecným prehľadom o celej oblasti stravovacích služieb a s predpokladmi pre výkon obchodno-podnikateľských aktivít v oblasti spoločného stravovania a cestovného ruchu.

Maturitná skúška sa koná v súlade s platnými predpismi a pedagogicko-organizačnými pokynmi MŠ SR.

4.4 Zdravotné požiadavky na študenta

Na prijatie do študijného odboru 6421 L spoločné stravovanie môžu byť prijatí uchádzači s dobrým zdravotným stavom. Uchádzači nesmú trpieť predovšetkým:

- prognosticky závažným ochorením obmedzujúcim funkcie horných končatín (porucha hrubej a jemnej motoriky),
- prognosticky závažným ochorením funkcie nosného a pohybového systému (ochorenia chrbtice, ploché nohy, vybočenie kolien, stav po kongenitálnej luxácii bedier),
- prognosticky závažným ochorením dýchacích ciest, srdcovými a cievnyimi ochoreniami (varixy),
- prognosticky závažným ochorením kože horných končatín,
- prognosticky závažnými a nekompensovanými formami epilepsie a epileptických syndrémov a kolapsových stavov vzhľadom k predpokladanej obslužnej práci,
- psychickými chorobami (alkoholizmus, toxikománia, nervové choroby),
- prognosticky závažnými ochoreniami oka, a sluchu,
- endokrinnými ochoreniami a imúnodeficitnými stavmi,
- chronickými chorobami pečene.
- ochoreniami obehovej sústavy a ľadvín, poruchy termoregulácie

Pred prijatím do odboru je potrebné vyšetrenie na bacilonosičstvo. Uchádzač musí mať platný zdravotný preukaz. Zdravotnú spôsobilosť uchádzačov posúdi a písomne potvrdí lekár pre dospelých, v prípade zmenenej pracovnej schopnosti aj posudková komisia sociálneho zabezpečenia.

4.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci

Neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania je problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a protipožiarnej ochrany. Výchova k bezpečnej a zdravie neohrozujúcej práci vychádza po dobu štúdia z požiadaviek platných právnych a ostatných predpisov (zákonov, nariadení vlády SR, vyhlášok, technických predpisov, predpisov HACCP a slovenských technických noriem). Tieto požiadavky sa musia vzťahovať k výkonu konkrétnych činností, ktoré sú súčasťou prípravy na povolanie. Požiadavky sa musia doplniť informáciami o rizikách možného ohrozenia, ktorým sú žiaci pri vyučovaní vystavení vrátane informácií o opatreniach na ochranu pred pôsobením týchto zdrojov rizík (zdravotné riziká a opatrenia pri ručnej manipulácii s bremenom, rizikové faktory súvisiace s mikroklimatickými podmienkami – teplotná záťaž organizmu a pod.).

Priestory pre vyučovanie musia zodpovedať svojimi podmienkami požiadavkám stanovených v zdravotníckych predpisoch (hygienické požiadavky na priestory, prevádzka školských zariadení, bezpečná prevádzka, používanie strojov, prístrojov, zariadení a pod.).

Základnými podmienkami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa rozumie:

- ✚ dôkladne a preukázané oboznámenie študentov s predpismi o BOZP, HACCP, školským poriadkom, protipožiarnymi predpismi a predpísanými technologickými postupmi,
- ✚ používanie technického vybavenia, ktoré zodpovedá bezpečnostným a protipožiarnym predpisom,
- ✚ používanie ochranných pracovných prostriedkov podľa platných predpisov.

5. PROFIL ABSOLVENTA ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6421 L SPOLOČNÉ STRAVOVANIE

Názov a adresa školy	Súkromná stredná odborná škola PAMIKO Kukučínova 23, 040 01 Košice
Názov školského vzdelávacieho programu	Služby v gastronómii
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6421 L spoločné stravovanie
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	externá
Vyučovaci jazyk	slovenský
Dátum schválenia ŠkVP	30. august 2018
Platnosť ŠkVP	01. september 2018 začínajúc prvým ročníkom

5.1 Charakteristika absolventa

Absolvent dvojročného nadstavbového študijného odboru 6421 L spoločné stravovanie po ukončení štúdia úspešne vykonanou maturitnou skúškou získava prvú kvalifikáciu na úrovni úplného stredného odborného vzdelania, s ktorou bude schopný uplatniť sa vo svojom povolání so všeobecno-vzdelávacím základom a odbornými, teoretickými a praktickými zručnosťami aplikovateľnými v praxi s prirodzenou profesionálnou hrdosťou.

Absolvent bude ovládať zásady správnej výživy, ale aj podstatu rôznych liečivých diét, získa prehľad o obsahu základných živín, vitamínov, minerálnych látok v jednotlivých skupinách potravín, bude vedieť určiť ich biologickú a energetickú hodnotu, oboznámi sa so zásadami ich uskladnenia a s možnosťami ich použitia pri úprave jedál. Získa zručnosti v základných technologických postupoch v úprave pokrmov, v správnej kombinácii pokrmov, v zostavovaní jedálnych lístkov s rešpektovaním zásad racionálnej výživy, ďalej vo výpočte ceny každého pokrmu a v organizácii pracovných činností tak, aby zákazníci dostali jedlá v požadovanej kvalite a úprave. Osvojí si v praxi zásady bezpečnej a hygienickej práce, získa vedomosti a zručnosti z pravidiel spoločenského správania pri styku so zákazníkom, z techniky stolovania, obsluhy a podávania jedál a nápojov na úrovni jednoduchej aj zložitej obsluhy pri osobitných príležitostiach a osvojí si špecifickú obsluhu hostí zo zahraničia. Zdokonalí sa v zručnostiach pri podávaní nápojov, rozšíri si znalosti o jednotlivých druhoch nápojov. Získa základné vedomosti o kongresovom cestovnom ruchu doma a vo svete, o základných kongresových službách a kongresových zariadeniach a získa základné zručnosti v zabezpečovaní kongresových služieb. Prehĺbi si vedomosti a zručnosti v oblasti gastronómie jednotlivých národov, bližšie spoznajú krajinu, získajú geografické vedomosti o krajine z hľadiska cestovného ruchu, osvoja si vedomosti o spôsobe podávania jedál a nápojov a osobitosti stolovania v jednotlivých krajinách. Absolvent bude vedieť uplatňovať teoretické vedomosti, používať správne technologické postupy, dodržiavať hygienické zásady podľa HACCP a zásady BOZP a PO, riadiť a organizovať činnosti na zabezpečenie plynulej prevádzky spoločného stravovania, prejednať a riešiť reklamácie zákazníkov, vykonávať pokladničné operácie, prijímať objednávky od zákazníkov, jednať s inšpekčnými orgánmi.

V rámci pracovnej pozície sú na absolventa kladené veľmi vysoké požiadavky na krátkodobú pamäť, schopnosť pracovať v tíme a schopnosť sociálneho kontaktu. Vysoké nároky sú dané aj na rozsah zrakového poľa, priestorové videnie, rozlišovanie zvuku, udržiavanie rovnováhy, rozlišovanie čuchových podnetov, rozdelenie pozornosti, praktické myslenie, písomný a slovný prejav, prispôsobivosť, flexibilitu, sebakontrolu, sebaovládanie, samostatnosť, kultivovanosť vystupovania a vzhľadu, istotu a pohotovosť vystupovania. Požiadavky sú kladené aj na rozlišovanie farieb a farebných odtieňov, rozlišovanie chuti, samostatné myslenie a odolnosť voči sensorickej záťaži.

Absolventi sa uplatnia v pracovných pozíciách v pohostinstve, hoteloch, gastronómii a cestovnom ruchu ako čašníka, servírka, hlavný čašníka, barman, prevádzkar, vedúci závodu spoločného stravovania, súkromný podnikateľ v oblasti cestovného ruchu a spoločného stravovania. Absolventi študijného odboru 6421 L spoločné stravovanie získajú schopnosť komunikovať v cudzom jazyku, riešiť problémové úlohy a pracovať v skupine, aktívne sa zapájať do diania spoločnosti a svoje

vedomosti a zručnosti priebežne aktualizovať. Budú schopní prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu a za prácu ostatných. Po absolvovaní vzdelávacieho programu získajú zručnosti pri práci s osobným počítačom a internetom. Naučia sa efektívne využívať informačné a komunikačné technológie pre svoj osobný rast a výkonnosť v práci.

Po ukončení štúdia získavajú absolventi študijného odboru 6421 L spoločné stravovanie vysvedčenie o maturitnej skúške. Po úspešnom ukončení štúdia môže pokračovať v štúdiu na úrovni ISCED 5. Svoju kvalifikáciu môže zvyšovať rôznymi vzdelávacími cestami, prípadne môže získať aj inú kvalifikáciu ako je kvalifikácia v danom študijnom odbore.

5.2 Kompetencie absolventa

Absolvent študijného odboru 6421 L spoločné stravovanie po absolvovaní vzdelávacieho programu disponuje týmito kompetenciami:

5.2.1 Kľúčové kompetencie

a) Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti

Absolvent má:

- rozumieť bežnému a odbornému ústnemu a písomnému prejavu,
- komunikovať zreteľne a kultivovane na primeranej odbornej úrovni,
- formulovať svoje myšlienky zrozumiteľne a súvisle, v písomnom prejave prehľadne a jazykovo správne,
- ovládať komunikáciu v cudzom jazyku pre pracovné uplatnenie podľa potrieb a charakteru príslušnej odbornej kvalifikácie,
- chápať výhody ovládania cudzích jazykov pre životné a spoločenské uplatnenie a prehľbovať svoju jazykovú spôsobilosť,
- spracovávať bežné administratívne písomnosti a pracovné dokumenty,
- používať odbornú terminológiu a symboliku,
- vyjadrovať sa a vystupovať v súlade so zásadami kultúry prejavu a správania sa,
- využívať svoje vedomosti pri riešení bežných problémových situácií, jednať s ľuďmi
- ovládať prácu s príručkami, učebnicami, odborným textom a primerane ich interpretovať,
- ovládať užívateľské operácie na počítači na úrovni spotrebiteľa a vnímať digitálnu gramotnosť ako východisko pre celoživotné vzdelávanie,
- rozvíjať svoju tvorivosť, schopnosť pracovať v tíme,
- využívať informačné zdroje poskytujúce prístup k informáciám a príležitostiam na vzdelávanie v celej Európe.

b) Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti

Absolvent má:

- posudzovať reálne svoje fyzické a duševné možnosti, odhadovať dôsledky svojho konania a správania sa v rôznych situáciách,
- vytvárať, objasňovať a aplikovať hodnotový systém a postoje,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení sa, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie a životných podmienok,
- reagovať adekvátne na hodnotenie svojho vystupovania a spôsobov správania zo strany iných ľudí, prijímať rady a kritiky,
- plniť plán úloh smerujúci k daným cieľom a snažiť sa ich vylepšovať formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
- zmerať vlastnú činnosť na dodržiavaní osobnej zodpovednosti a dosiahnutie spoločného cieľa v pracovnom kolektíve,
- mať zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu, starať sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, byť si vedomí dôsledkov nezdravého životného štýlu a závislostí,
- prijímať a zodpovedne plniť dané úlohy,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,

- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

c) Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Absolvent má:

- využívať zrozumiteľné návody na objasňovanie podstaty problému,
- pochopiť zadanie úlohy alebo určiť jadro problému a získať informácie potrebné k riešeniu, navrhnúť jednoduchý spôsob riešenia, zdôvodniť ho, vyhodnotiť a overiť správnosť zvoleného postupu a dosiahnutých výsledkov,
- uplatňovať pri riešení problému rôzne jednoduché metódy myslenia a myšlienkových operácií,
- zhodnotiť význam informácií, zhromažďovať a využívať ich pre optimálne riešenie základných pracovných problémových situácií, zvažovať výhody a nevýhody navrhovaných riešení,
- vybrať správny (optimálny) postup na realizáciu riešenia a dodržiavať ho,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

d) Podnikateľské spôsobilosti

Absolvent má:

- mať zodpovedný postoj k vlastnej profesijnej budúcnosti a ďalšiemu vzdelávaniu,
- uvedomovať si význam celoživotného učenia a byť pripravený prispôbovať sa k zmeneným pracovným podmienkam,
- využívať k učeniu rôzne informačné zdroje, vrátane skúseností iných a svoje vlastné,
- sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom učení sa, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany iných ľudí,
- poznať možnosti ďalšieho vzdelávania, hlavne vo svojom odbore
- mať prehľad o možnostiach uplatnenia na trhu práce v danom odbore, cieľavedome a zodpovedne rozhodovať o svojom profesionálnom raste,
- mať reálnu predstavu o pracovných a iných podmienkach v odbore, o požiadavkách zamestnávateľov na pracovné činnosti a vedieť ich porovnávať so svojimi predstavami a reálnymi predpokladmi,
- interpretovať základné informácie o prieskume trhu, reklame a cieľoch podnikania,
- vedieť získavať a vyhodnocovať informácie o pracovných a vzdelávacích príležitostiach,
- využívať poradenské a sprostredkovateľské služby tak v oblasti sveta práce, ako aj v oblasti vzdelávania,
- primerane komunikovať s potenciálnymi zamestnávateľmi, prezentovať svoj odborný potenciál a svoje odborné ciele,
- vedieť vystihnúť podstatu, realitu, fakty, predvídať dôsledky,
- poznať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť zaujať kritické postoje, prijímať kritiku druhých,
- poznať všeobecné práva a povinnosti zamestnávateľov a pracovníkov,
- poznať vlastné chyby a byť schopný sebareflexie,
- identifikovať a riešiť aj sporné problémy (nevyhýbať sa ich riešeniu),
- robiť aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia,
- chápať podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných právnych, ekonomických, administratívnych, osobnostných a etických aspektoch súkromného podnikania,
- dokázať vyhľadávať a posudzovať podnikateľské príležitosti v súlade s realitou trhového prostredia, svojimi predpokladmi a ďalšími možnosťami.

e) Spôsobilosť využívať informačné technológie

Absolvent má:

- ovládať počítač, poznať jeho základné časti a jednoduchý spôsob jeho obsluhy,
- pochopiť základné informácie o štruktúre a fungovaní počítača,
- pracovať s jednoduchými základnými a aplikačnými funkciami programu potrebnými pre výkon povolania,
- ovládať obsluhu periférnych zariadení potrebných pre činnosť používaného programu,

- učiť sa používať nové jednoduché aplikácie,
- komunikovať elektronickou poštou, využívať jednoduché prostriedky online a offline komunikácie,
- vyhľadávať jednoduché informačné zdroje a informácie z otvorených zdrojov,
- ovládať základy grafického znázorňovania a vedieť ich podľa potreby využiť v praktickom živote,
- evidovať, triediť a uchovávať informácie tak, aby ich mohol využívať pri práci,
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.

f) Spôsobilosť byť demokratickým občanom

Absolvent má:

- rozumieť podstate sveta a spoločnosti na primeranej úrovni,
- rešpektovať, že telesná, citová, rozumová i vôľová zložka osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,
- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne, nielen vo svojom vlastnom záujme, ale aj vo verejnom záujme,
- dodržiavať zákony, rešpektovať práva a osobnosť druhých ľudí, ich kultúrne špecifiká, vystupovať proti neznášanlivosti, xenofóbií a diskriminácií,
- konať v súlade s morálnymi princípmi a zásadami spoločenského správania, prispievať k uplatňovaniu hodnôt demokracie,
- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,
- zaujímať sa aktívne o politické a spoločenské dianie u nás a vo svete,
- rešpektovať rôzne názory na svet,
- chápať význam životného prostredia pre človeka a konať v duchu udržateľného rozvoja,
- uznávať hodnotu života, uvedomovať si zodpovednosť za vlastný život a spoluzodpovednosť pri ochrane života a zdravia iných,
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte,
- podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať k nim vytvorený pozitívny vzťah,
- orientovať sa v problematike nerovnomerného hospodárskeho rozvoja, etnických, rasových a náboženských konfliktov, terorizmu,
- pochopiť pojmy: spravodlivosť, ľudské práva, zodpovednosť a aplikovať ich v globálnom kontexte.

5.2.2 Všeobecné kompetencie

Absolvent má:

- rozlišovať spisovný a hovorový jazyk, dialekt a štýlovo príznačné javy, vo vlastnom prejave voliť prostriedky adekvátnej komunikačnej situácie,
- v písomnom a hovorenom prejave uplatňovať zásady slovenského pravopisu, využívať vedomostí o tvarosloví,
- používať adekvátnu slovnú zásobu vrátane príslušnej odbornej terminológie,
- orientovať sa v základnej výstavbe textu, prezentovať a obhajovať svoje stanoviská,
- vedieť položiť otázku a správne formulovať odpoveď,
- vyjadrovať postoje neutrálne, pozitívne (pochvala) a negatívne (kritika, polemika),
- vyjadrovať sa vecne správne, jasne a zrozumiteľne,
- odborne sa vyjadrovať o javoch vo svojom odbore,
- samostatne získavať potrebné informácie z dostupných zdrojov, triediť ich a kriticky k nim pristupovať,
- mať prehľad o dennej tlači a tlači podľa svojho záujmu,
- komunikovať v cudzom jazyku v rámci základných tém,
- schopnosť vymieňať si informácie a názory v cudzom jazyku týkajúce sa základných všeobecných a odborných tém ústnym a písomným prejavom,
- schopnosť zvoliť si adekvátnu komunikačnú stratégiu a jazykové prostriedky, zrozumiteľne vyjadrovať hlavné myšlienky v cudzom jazyku,

- využívať text ako poznanie a prostriedok na skvalitnenie jazykových spôsobilostí,
- pracovať so slovníkom, jazykovými a inými príručkami, internetom a ďalšími zdrojmi informácií,
- poznať a rešpektovať tradície, zvyky a odlišnosti sociálnej a kultúrnej hodnoty iných národov a jazykových oblastí,
- ovládať základné ekologické súvislosti a postavenie človeka v prírode, zdôvodniť nevyhnutnosť udržateľného rozvoja,
- posúdiť chemické látky z hľadiska nebezpečnosti a ich vplyvu na živé organizmy.
- vysvetliť etické normy súvisiace so životom a zdravím,
- charakterizovať etiku práce,
- využívať vedomosti a spôsobilosti v praktickom živote pri riešení otázok svojho politického a občianskeho rozhodovania, hodnotenia a správania,
- konať zodpovedne a prejavovať občiansku aktivitu, vážiť si demokraciu a slobodu,
- využívať matematické poznatky v praktickom živote,
- osvojiť si poznatky a špeciálne činnosti podporujúce úpravu porúch zdravia,
- osvojiť si základy zdravotvedy a fyziológie ľudského tela,
- osvojiť si zásady správnej výživy a zdravého životného štýlu,
- zorganizovať si pohybový režim a program vlastných pohybových aktivít ako súčasť životného štýlu,
- preukázať pohybovú gramotnosť k osobnému športovému výkonu.

5.2.3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- aktívne používať ekonomické pojmy, ovládať ich súvislosti,
- mať poznatky o potravinách, nápojoch a technológii ich výroby, prezentácii a predaji,
- mať potrebné znalosti pre prácu s informačnou a výpočtovou technikou,
- orientovať sa v základných predpisoch, ustanoveniach obchodného, živnostenského, občianskeho a pracovného práva,
- mať poznatky o zásadách spotrebiteľskej výchovy a ochrany spotrebiteľa,
- mať poznatky o zásadách gastronomických pravidiel a zostavovaní jedálnych a nápojových lístkov,
- ovládať technologické postupy vo svojom odbore s využívaním poznatkov technologických normách,
- ovládať zásady tvorby nových receptúr s využitím gastronomických pravidiel
- mať vedomosti o ovládať predpisy o uchovávaní vzoriek výrobkov
- ovládať poznatky o charakteristike a technologických postupoch bežných a pracovne náročných jedál teplej a studenej kuchyne, ako aj teplých a studených múčnikov a teplých nápojov,
- ovládať poznatky o organizácii práce vo výrobnom, odbytovom a ubytovacom stredisku,
- preukázať poznatky o pravidlách techniky obsluhy a stolovania
- ovládať zásady spoločenskej komunikácie,
- mať návyky z oblasti osobnej aj prevádzkovej hygieny a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- ovládať odbornú terminológiu typickú pre oblasť svojho povolania a využívať osvojené pojmy pri riešení praktických úloh,
- mať vedomosti o potravinách, o ich zložení, akosti, získavaní a spracovaní a ostatnej manipulácii s ohľadom na zdravie človeka,
- vedieť používať techniku, poznať strojové a technické vybavenie a zariadenie prevádzok,
- mať vedomosti o správnom životnom štýle človeka,
- vedieť zásady správnej výrobnjej praxe,
- poznať špecifickú problematiku vo svojom odbore, aplikovať vedomosti v priamom kontakte so zákazníkmi,
- samostatne rozhodovať o pracovných problémoch.

b) Požadované zručnosti

Absolvent má:

- uplatniť v praxi etické a profesijné pravidlá, zásady spoločenského správania a vystupovania,
- aplikovať v praxi základné obchodno-podnikateľské aktivity a základné zásady marketingu,
- uplatňovať estetiku práce a prostredia s dodržaním hygienických zásad a zásad bezpečnosti práce na prevádzke,
- voliť správne technologické postupy práce, pripraviť pracovisko, pracovné prostriedky a predmety, pripravovať a predpripravovať suroviny na prácu
- zabezpečovať bežnú údržbu pracovných prostriedkov, ktoré používa,
- preukázať základné užívateľské práce s výpočtovou technikou,
- vykonávať pracovné činnosti tak, aby nenarušoval životné prostredie,
- udržiavať estetickú úroveň pracovného prostredia, estetiku výrobkov
- dodržiavať základné zásady rokovania so zákazníkmi a spolupracovníkmi,
- vykonávať základné spôsoby zmyslových skúšok akosti surovín a tovarov,
- pracovať s predpismi HACCP o preberaní a výdaji tovaru a reklamácii,
- orientovať sa v nových technológiách a výrobkoch,
- prijímať a registrovať objednávky a podávať informácie o jedlách a nápojoch,
- obsluhovať strojové a tepelné zariadenia a dodržiavať BOZP
- pracovať s registračnou pokladňou, inkasovať a robiť vyúčtovanie,
- uplatniť v práci správnu techniku prípravy a podávania jedál a nápojov, pripraviť základné druhy miešaných nápojov, šalátov a špeciálnych jedál pred hosťom
- obsluhovať pri osobitných druhoch slávnostného stolovania,

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent má:

- manuálnou zručnosťou v činnostiach konkrétneho odboru, adaptabilitou, kreativitou, disponibilitou, spoľahlivosťou, trpezlivosťou, dôslednosťou a presnosťou, schopnosťou spolupracovať, sebadisciplínou, mobilitou, schopnosťami pracovať v tíme, budovaním imidžu firmy, pozitívnym kontaktom so zákazníkom, samostatnou prácou, dodržovaním predpisov o ochrane spotrebiteľa, dodržiavaním firemnej kultúry, flexibilitou, profesionálnou hrdosťou, zodpovednosťou za zverený majetok, schopnosťou riešiť konfliktné situácie,
- požadovaným rozsahom zrakového poľa, priestorovým videním, rozlišovaním farieb a farebných odtieňov,
- rozlišovaním smeru zvuku a má kinestetický zmysel,
- rozlišovaním chuti, čuchových podnetov,
- kultivovanosťou vystupovania a vzhľadu, istotou, pohotovosťou svojho vystupovania, schopnosťou sociálneho kontaktu,
- odolnosťou voči sensorickej záťaži,
- krátkodobou pamäťou, praktickým a samostatným myslením a rozdeľovaním pozornosti.

6. PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU V ŠTUDIJNOM ODBORE 6421 L SPOLOČNÉ STRAVOVANIE

Názov a adresa školy	Súkromná stredná odborná škola PAMIKO Kukučínova 23, 040 01 Košice
Názov školského vzdelávacieho programu	Služby v gastronómii
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6421 L spoločné stravovanie
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	2 roky – nadstavbové štúdium
Forma štúdia	Externá – nadstavbové štúdium

Pre vzdelávanie a výchovu v súlade s daným ŠVP je nevyhnutné vytvárať vhodné realizačné podmienky. Podkladom na ich stanovenie sú všeobecné požiadavky platných právnych noriem a konkrétne požiadavky vyplývajúce z cieľov a obsahu vzdelávania v študijnom odbore 6421 L spoločné stravovanie. V ŠVP sú vo všeobecnej rovine vymedzené základné podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu Služby v gastronómii. My sme ich rozpracovali podrobnejšie a konkrétne podľa potrieb a požiadaviek učebného odboru, aktuálnych cieľov a našich reálnych možností. Optimálne požiadavky/podmienky, podľa ktorých sa bude poskytovať tento školský vzdelávací program Služby v gastronómii, sú nasledovné:

6.1 Materiálne podmienky

Teoretické vyučovanie je realizované v budove školy na Kukučínovej 23, Košice.

Kapacita školy:

Školský manažment:

kancelária riaditeľa školy a zástupcu riaditeľa školy
kancelária pre výchovnú poradkyňu.

Pedagogickí zamestnanci školy:

zborovňa pre rokovania pedagogickej rady,
kabinety pre učiteľov,

Nepedagogickí zamestnanci školy:

príručný sklad s odkladacím priestorom,
archív.

Ďalšie priestory:

Hygienické priestory WC, umývadlá, šatne
Sklady učebných pomôcok a didaktickej techniky

Makrointeriéry:

Školská budova
Školský dvor

Vyučovacie interiéry

1. Klasické triedy – učebne (2)
2. Odborná učebňa pre jazykové vzdelávanie
3. Odborná (cvičná) učebňa (2)
4. Odborná učebňa informatiky

Zmluvné pracoviská

Košice a okolie (31 reštaurácií)

6.2 Personálne podmienky

- ✚ Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje školský vzdelávací program je v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacích činností podľa platných predpisov.
- ✚ Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov všeobecnevzdelávacích aj odborných predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program, je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- ✚ Odborná a pedagogická spôsobilosť majstrov odbornej výchovy, ktorí realizujú školský vzdelávací program, je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- ✚ Odborná spôsobilosť nepedagogických zamestnancov (ekonóm, školník, upratovačka a pod.), ktorí sa podieľajú na realizácii školského vzdelávacieho programu, je v súlade s platnými predpismi. Práva a povinnosti nepedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich činnosti v rámci platných predpisov.
- ✚ Plnenie požiadaviek poradenskej činnosti sa riadi platnými predpismi. Výchovný poradca je pedagogický zamestnanec, ktorého poslaním je poskytovanie odbornej psychologickej a pedagogickej starostlivosti študentom, rodičom a pedagogickým zamestnancom školy. Prácu výchovného poradcu usmerňujú metodické, pedagogické a psychologické centrá. Práca výchovného poradcu a dodržiavanie všeobecne záväzných platných predpisov v oblasti výchovného poradenstva podlieha kontrolnej činnosti zo strany zriaďovateľa strednej školy. Ďalšie práva a povinnosti výchovných poradcov vymedzujú vnútorné predpisy školy (pracovný poriadok, vnútorný poriadok školy, vnútorný mzdový predpis a pod.).

6.3 Organizačné podmienky

- ✚ Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy a rámcového učebného plánu štátneho vzdelávacieho programu. Rámcové rozvrhnutie obsahu vzdelávania v školských vzdelávacích programoch vychádza zo ŠVP. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín boli v tomto programe dodržané a sú preukázateľné. Vzdelávanie a príprava študentov je organizovaná ako štvorročné štúdium.
- ✚ Teoretické a praktické vzdelávanie sa uskutočňujú podľa platného rozvrhu vyučovania, rovnakého v každom týždni. Teoretické vyučovanie začína o 8.00 hod., odborný výcvik podľa dohody s jednotlivými pracoviskami. Organizácia školského roka sa riadi podľa pedagogicko-organizačných pokynov v danom školskom roku.
- ✚ Plnenie školskej legislatívy vzhľadom na organizáciu a priebeh školského vzdelávacieho programu vo väzbe na teoretické vyučovanie a odborný výcvik je v súlade. Výchovno-vzdelávací proces sa riadi Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon).
- ✚ Vzdelávanie a príprava sa riadi podľa Vnútorného poriadku školy. Zabezpečuje jednotnosť v celom výchovno-vzdelávacom procese. Upravuje pravidlá správania sa študentov v teoretickom a praktickom vyučovaní. Obsahuje tiež práva a povinnosti študentov. Vnútorný poriadok je súčasťou Organizačného poriadku školy a Pracovného poriadku školy a riadi sa podľa nich. Žiaci sa oboznamujú s Vnútorným poriadkom každý rok na prvej vyučovacej hodine prvý deň školského roka a podpisujú v osobitnom zázname svojím podpisom jeho rešpektovanie. Táto skutočnosť je zaznamenaná aj v triednych knihách.
- ✚ Na začiatku každého školského roka je spoločné zoznamovanie sa študentov prvých ročníkov so študentmi vyšších ročníkov. Oboznamujú sa nielen so svojimi povinnosťami, ale aj vzájomne nadväzujú kontakty medzi sebou, vymieňajú si postrehy a informácie. Prispieva to k vytvoreniu veľmi priaznivej atmosféry na škole a k ľahšiemu zaraďovaniu študentov do kolektívu. Hodnotenie

a klasifikácia študentov sa riadi Klasifikačným poriadkom školy a je súčasťou školského vzdelávacieho programu ako súčasť učebných osnov vyučovacích predmetov a ako osobitná spoločná časť. O všetkých kritériách hodnotenia, výchovných opatreniach a podmienok vykonania skúšok sú žiaci a rodičia vopred informovaní.

- ✚ Ukončovanie štúdia a organizácia maturitnej skúšky sa riadi platným legislatívnym predpisom. . Úspešní absolventi získajú maturitné vysvedčenie.

6.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Vytváranie podmienok bezpečnej a hygienickej práce je organickou súčasťou celého vyučovacieho procesu, osobitne odborného výcviku. Postupuje sa podľa platných predpisov, nariadení, vyhlášok, noriem a pod. Priestory, v ktorých prebieha teoretické a praktické vyučovanie musia zodpovedať platným právnym predpisom, vyhláškam, technickým normám a predpisom ES.

Škola zabezpečuje všetky technické a organizačné opatrenia na elimináciu všetkých rizík spojených najmä s odborným výcvikom. Učitelia, MOV, žiaci sú podrobne s týmito rizikami oboznámení.

Riziká, ktoré sa nedajú eliminovať, sú čiastočne riešené osobitnými ochrannými prostriedkami, ktoré žiaci dostávajú bezplatne na základe Smernice riaditeľa školy. Ich používanie sa dôsledne kontroluje.

Škola má spracovanú Metodickú osnovu vstupného školenia bezpečnosti práce, dodržiavania osobnej hygieny a protipožiarnej ochrane pre študentov a učiteľov. Žiaci sú s predpismi podrobne oboznámení a poučení vždy v úvodných hodinách jednotlivých predmetoch. Obsahom školenia sú predpisy a normy používané v odbore čašník, servírka, miesta, na ktorých sú umiestnené lekárnice prvej pomoci, vybrané ustanovenia vyhlášky o evidencii úrazoch detí, študentov a študentov, traumatologického plánu, nariadenie vlády o ochrane zdravia zamestnancov pri práci, o bezpečnej prevádzke a používaní strojov, Zákonníka práce, o prácach mladistvých, poskytovaní prvej pomoci, o požiarom nebezpečenstve v organizácii, inštruktáži používania prenosných hasiacich prístrojov a pod.

Na odbornom výcviku sa žiaci zoznamujú s návodmi na obsluhu jednotlivých strojov, prístrojov a zariadení a prevádzkovými bezpečnostnými predpismi.

7. PODMIENKY VZDELÁVANIA ŠTUDENTOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI V ŠTUDIJNOM ODBORE 6421 L SPOLOČNÉ STRAVOVANIE

Názov a adresa školy	Súkromná stredná odborná škola PAMIKO Kukučínova 23, 040 01 Košice
Názov školského vzdelávacieho programu	Služby v gastronómii
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6421 L spoločné stravovanie
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	Externá – nadstavbové štúdium

Vzdelávanie študentov prebieha v súlade so štátnym vzdelávacím programom a Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktoré stanovujú zásadné pravidlá vzdelávania a prípravy študentov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“). Pri formulovaní požiadaviek na ich štúdium sme vychádzali z podmienok školy, potrieb a požiadaviek trhu práce, odborných konzultácií so špecializovanými zamestnancami pedagogicko – psychologických poradní a dorastového lekára.

Platná legislatíva označuje názvom žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) študentov s mentálnym, zmyslovým alebo telesným postihnutím, zdravotne oslabených alebo chorých, s narušenou komunikačnou schopnosťou, so špecifickými poruchami učenia alebo správania sa, s autistickým syndrómom, s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu, tiež študentov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia (rómske etnikum, imigranti). Špecifickou skupinou študentov so ŠVVP sú žiaci mimoriadne nadaní.

Štúdium v študijnom odbore 6421 L spoločné stravovanie vzhľadom k svojim špecifikám nemôže byť poskytnuté pre študentov s mentálnym, zmyslovým a telesným postihnutím, ako aj žiaci s autistickým syndrómom, s poruchami psychického a sociálneho vývinu. Vo všeobecnosti môžu byť prijatí uchádzači s dobrým zdravotným stavom. Uchádzači nesmú trpieť predovšetkým:

- prognosticky závažným ochorením obmedzujúcim funkcie horných končatín (porucha hrubej a jemnej motoriky),
- prognosticky závažným ochorením funkcie nosného a pohybového systému (ochorenia chrbtice, ploché nohy, vybočenie kolien, stav po kongenitálnej luxácii bedier),
- prognosticky závažným ochorením dýchacích ciest, srdcovými a cievnyimi ochoreniami (varixy),
- prognosticky závažným ochorením kože horných končatín,
- prognosticky závažnými a nekompenzovanými formami epilepsie a epileptických syndrómov a kolapsových stavov vzhľadom k predpokladanej obslužnej práci,
- psychickými chorobami (alkoholizmus, toxikománia, nervové choroby),
- prognosticky závažnými ochoreniami oka, a sluchu,
- endokrinnými ochoreniami a imúnnodeficitnými stavmi,
- chronickými chorobami pečene.

Pred prijatím do odboru je potrebné vyšetrenie na bacilonosičstvo. Uchádzač musí mať platný zdravotný preukaz. Zdravotnú spôsobilosť uchádzačov posúdi a písomne potvrdí všeobecný lekár, v prípade zmenenej pracovnej schopnosti aj posudková komisia sociálneho zabezpečenia.

8. VYUŽITIE ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU SLUŽBY V GASTRONÓMII PRE VZDELÁVANIE DOSPELÝCH

Názov a adresa školy	Súkromná stredná odborná škola PAMIKO Kukučínova 23, 040 01 Košice
Názov školského vzdelávacieho programu	Služby v gastronómii
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6421 L spoločné stravovanie
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	Externá – nadstavbové štúdium

Vzdelávanie dospelých je v súčasnej dobe stále viac ovplyvňované koncepciou celoživotného vzdelávania, ktorá predstavuje zásadnú zmenu v poňatí celého vzdelávacieho systému. Systém celoživotného vzdelávania, ktorý sa postupne začína vytvárať a realizovať, umožní plynulý prechod, spoluprácu a prekrývanie medzi jednotlivými oblasťami vzdelávania, zamestnania a podnikania.

Zmeny v odvetvovej štruktúre našej ekonomiky si vyžadujú vyššiu úroveň kvalifikovanosti dospelých. Dôraz sa kladie tak na všeobecné, ako aj na odborné kvalifikácie. Koncepcia štátnych vzdelávacích programov je zameraná predovšetkým na populáciu mladých ľudí, a to hlavne z hľadiska všeobecných cieľov vzdelávania. Denná forma štúdia pre študijné odbory je pre dospelú populáciu výnimočná. Dospelí musia využívať iné možnosti a formy vzdelávania a to večernú, diaľkovú, individuálnu, kombinovanú alebo formou dištančného vzdelávania, kde je vzdelávanie spojené so získaním kompetencií v oblasti informačných a komunikačných technológií. Práve informačné a komunikačné technológie môžu zohrať významnú úlohu vo vzdelávaní dospelých.

Pri koncipovaní vzdelávania dospelých podľa ŠVP je potrebné zohľadniť špecifické črty tejto kategórie dospelých študentov:

- **špecifická funkcie a cieľov vzdelávania dospelých** – vzdelávanie dospelých plní funkciu kvalifikačnú, pri ktorej získavajú absolventi kvalifikáciu na úrovni ISCED 3A. Ide o typ štúdia, ktorý vedie k získaniu vyššieho stupňa vzdelania potrebného pre prístup k ďalšiemu vzdelávaniu na vyššej úrovni ISCED 4 alebo 5. Podmienky vstupu do týchto vzdelávacích programov sú stanovené štátnym vzdelávacím programom. k príprave študentov na povolanie,
- **situačné špecifiká vzdelávania dospelých** sú späté tak s rodinným, ako aj s pracovným a spoločenským životom dospelých. Preto vzdelávacie programy musia veľmi citlivo reagovať na túto situáciu dospelých a ich individuálne vzdelávacie potreby, a to tak z hľadiska obsahu vzdelávania, ako aj z hľadiska zodpovedajúcich metód výučby, kontroly štúdia a pod. V obsahu vzdelávania je potrebné zobrať do úvahy primeranosť obsahu všeobecného vzdelávania, ktorý je často mechanicky prebraný z programov počiatočného vzdelávania¹ a nezodpovedá vedomostiam, zručnostiam, ani životným skúsenostiam dospelých. V oblasti hodnotenia vzdelávacích výstupov sa musíme predovšetkým orientovať vo väčšej miere na individualizáciu hodnotenia, ktoré umožňuje aj individuálne tempo učenia a prípravu na záverečné hodnotenie dospelých,
- **osobnostné špecifiká dospelých** súvisia hlavne s vekovou vyspelosťou jednotlivcov. Vo všeobecnosti môžeme povedať, že dospelí žiaci bývajú zrelší, skúsenejší, a preto aj cieľavedomejší a spoľahlivejší. Naproti tomu bývajú často citlivejší na prípadné študijné úspechy alebo neúspechy. Vyšší stupeň samostatnosti vedie však aj k tomu, že vzťah učiteľa a študenta býva na vyššej partnerskej úrovni, a preto učiteľia bývajú skôr konzultanti a radcovia ako klasickí učiteľia.

Základnou črtou učiteľa dospelých študentov by mal byť veľmi taktný záujem o študenta spojený so snahou pochopiť jeho ťažkosti a zábrany súvisiace s výučbou a učením. Podmienkou práce učiteľa je úcta k dospelému študentovi pri rešpektovaní jeho osobnosti, záujmu, schopnosti, ale i vlastných predstáv o sebe samom. So študentom ho spája spoločný cieľ, ktorý by mal byť realizovaný na základe partnerstva a spolupráce. Preto učiteľ musí prispôbovať svoju rolu v triede, ale aj postupy práce pri vyučovaní. Neexistuje optimálna didaktická metóda, ktorá má svoje výhody a nevýhody. Oblasť vzdelávania dospelých by mala byť prienikom klasických školských metód a vhodne zvolených ďalších metód, ktoré sa ukázali ako najefektívnejšie pre ďalšie odborné vzdelávanie. Veľká pozornosť by sa mala venovať aj samoštúdiu študentov a teda metódam učenia sa.

9. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŠTUDENTOV V ŠTUDIJNOM ODBORE 6421 L SPOLOČNÉ STRAVOVANIE

Názov a adresa školy	Súkromná stredná odborná škola PAMIKO Kukučínova 23, 040 01 Košice
Názov školského vzdelávacieho programu	Služby v gastronómii
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6421 L spoločné stravovanie
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	Externá – nadstavbové štúdium

Súkromná stredná odborná škola PAMIKO v Košiciach považuje vnútorný systém kontroly a hodnotenia študentov za najvýznamnejšiu kategóriu celého procesu. Naším cieľom je poskytovať študentovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky. Hodnotenie študenta vychádza z jasne stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Preto neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia musí byť aj konkrétne odporúčanie alebo rada, ako má študent ďalej postupovať, aby svoje nedostatky odstránil. Kontrolu vyučovacieho procesu budeme orientovať na skúšanie a hodnotenie študentov.

Skúšanie

Počas skúšania budeme preverovať, čo študent vie a čo nevie, alebo čo má vedieť, ako sa má zlepšiť v porovnaní sám so sebou alebo s kolektívom – zisťujeme stupeň dosiahnutia cieľov vyučovacieho procesu. Pri skúšaní využijeme širokú škálu rôznych spôsobov a postupov – individuálne, frontálne, skupinovo, priebežne alebo súhrne po ukončení tematického celku alebo na konci školského roka, ústne, písomne (didaktické testy, písomné cvičenia a úlohy, projekty, a pod.). Skúšaním budeme preverovať výkon študenta z hľadiska jeho relatívneho výkonu (porovnáme výkon študenta s výkonmi ostatných študentov) alebo individuálneho výkonu (porovnáme jeho súčasný výkon s jeho prechádzajúcim výkonom). Pri každom skúšaní budeme preverovať výkon študenta na základe jeho výkonového štandardu, ktorý je formulovaný v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu ako vzdelávaci výstup.

Hodnotenie

Cieľom hodnotenia študenta v škole je poskytnúť študentovi spätnú väzbu o tom, ako študent zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a kde má rezervy. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Hodnotenie študentov budeme vyjadrovať rôznymi formami: slovom, číslom, známku. V rámci hodnotenia budeme preverovať výsledky činnosti študentov podľa určených kritérií. Niektoré kritériá budú všeobecne platné pre všetky predmety, špecifické výkony študentov budú hodnotené podľa stanovených kritérií hodnotenia.

Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia študenta je aj jeho správanie, prístup a postoje. Hodnotenie nikdy nesmie viesť k znižovaniu dôstojnosti, sebadôvery a sebaúcty študenta.

9.1 Pravidlá hodnotenia študentov

Naša škola si v rámci hodnotenia výkonov svojich študentov vypracovala **Hodnotiaci štandard pre študijný odbor 64214 spoločné stravovanie**. Definuje súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overenie dosiahnutých výkonových štandardov. Vztahuje sa na hodnotenie:

- ✚ **Počas štúdia** hodnotíme všetky **očakávané vzdelávacie výstupy**, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu. Ku každému vzdelávaciemu výstupu vymedzujeme kritériá hodnotenia, učebné zdroje, medzipredmetové vzťahy a metódy a prostriedky hodnotenia, ktoré sú v súlade s cieľmi vyučovacieho predmetu a jeho výchovnými a vzdelávacími stratégiami. Tým zabezpečíme komplexnosť vedomostí a ich aplikáciu.

Nasledujúce **pravidlá** sú **platné pre celé obdobie vzdelávania študenta** a sú v súlade so spoločenskými výchovnými a vzdelávacími stratégiami na úrovni školy:

1. Hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne.
2. Študent sa hodnotí podľa miery splnenia daných kritérií.
3. Znáмка z vyučovacieho predmetu nezahŕňa hodnotenie správania študenta.
4. Vyučujúci klasifikujú iba prebrané a precvičené učivo.
5. Študent má dostatok času na učenie, precvičovanie a upevnenie učiva.
6. Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci hlavne: sledovaním výkonov a pripravenosti študenta na vyučovanie, rôznymi druhmi písomných prác, analýzou výsledkov rôznych činností študentov, konzultáciami s ostatnými vyučujúcimi a podľa potreby s psychologickými a sociálnymi pracovníkmi.
7. Pri klasifikácii používa vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu.
8. Výsledky študentov posudzuje učiteľ objektívne.
9. V predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode.
10. Písomné práce sú študentom oznámené vopred, aby mali dostatok času na prípravu.
11. Významným prvkom procesu učenia je práca s chybou.

Pri hodnotení študentov **počas jeho štúdia jednotlivých predmetov** sa podľa povahy predmetu zameriavame predovšetkým na:

Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou teoretického zamerania.

Hodnotíme hlavne ucelenosť, presnosť, trvalosť osvojenia požadovaných poznatkov, kvalitu, rozsah získaných spôsobilostí, schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a najmä praktických úloh, pri výklade a hodnotení spoločenských a prírodných javov a zákonitostí. Posudzuje sa kvalita myslenia, jeho logika, samostatnosť a tvorivosť, aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o tieto činnosti a vzťah k týmto činnostiam, výstižnosť a odborná jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu, kvalita výsledkov činností, osvojené metódy samostatného štúdia.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Študent:

- Uplatnil osvojené poznatky, fakty, pojmy, definície, zákonitosti, vzťahy a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri vysvetľovaní a hodnotení spoločenských a prírodných javov.
- Preukázal kvalitu a rozsah získaných vedomostí vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti.
- Prezentoval kvalitu myslenia, predovšetkým jeho logiku, samostatnosť a tvorivosť.
- Mal aktívny prístup, záujem a vzťah k daným činnostiam.
- Preukázal presný, výstižný, odborný a jazykovo správny ústny a písomný prejav.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.
- Si osvojil účinné metódy a formy štúdia.

Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou praktického zamerania.

Hodnotí sa vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, ovládania účelných spôsobov práce, využívanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, kvalita výsledkov činnosti, organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov a bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, starostlivosť o životné prostredie, hospodárne využívanie surovín, materiálov a energie.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Študent:

- Si osvojil praktické zručnosti a návyky a ich využitie.
- Preukázal vzťah k práci, pracovnému kolektívu, pracovným činnostiam, aktivitu, samostatnosť a tvorivosť.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.

- Zvládol efektívne spôsoby práce a organizáciu vlastnej práce ako aj pracoviska, udržiaval na pracovisku poriadok.
- Dodržiaval predpisy o BOZP a starostlivosť o životné prostredie.
- Hospodárne využíval suroviny, materiál, energiu, prekonal prekážky v práci.
- Zvládol obsluhu a údržbu používaných prístrojov, nástrojov a náradia, prekonal prekážky v práci.

✚ **Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou výchovného zamerania.**

Hodnotíme hlavne tvorivosť a samostatnosť prejavu, osvojenie potrebných vedomostí a zručností, ich tvorivú aplikáciu, poznávanie zákonitostí daných činností a ich uplatňovanie vo vlastnej činnosti, kvalitu prejavu, vzťah študenta k činnostiam a jeho záujem o tieto činnosti, estetické vnímanie, prístup k umeleckému dielu a estetike spoločnosti, rešpekt k tradíciám, kultúrnemu a historickému dedičstvu našej krajiny, aktívne zapojenie sa do kultúrneho diania a športových akcií.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Študent:

- Preukázal tvorivosť a samostatnosť prejavu.
- Si osvojil potrebné vedomostí, skúseností, činností a ich tvorivú aplikáciu.
- Prezentoval poznatky o zákonitostiach daných činností a uplatnil ich vo vlastnej činnosti.
- Preukázal kvalitu prejavu.
- Preukázal vzťah a záujem o dané činnosti.
- Prezentoval estetické vnímanie, svoj prístup k umeleckému dielu a skomentoval estetické reakcie spoločnosti.

Súčasťou hodnotenia má byť aj **sebahodnotenie** študentov, ich schopnosť posúdiť svoju vlastnú prácu, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy. Sebahodnotenie budeme orientovať na rozvoj kľúčových kompetencií a na očakávané vzdelávacie výstupy v danom vyučovacom predmete.

Hodnotíme nasledovné:

- Prácu v škole: pripravenosť na vyučovanie, aktívne zapojenie sa do výučby, prezentácia vedomostí, zručností a kompetencií.
- Vzdelávacie výstupy: podľa kritérií hodnotenia
- Domácu prípravu: formálne a podľa kritérií hodnotenia.
- Práce študentov: didaktické testy, písomné práce, úlohy, eseje, cvičenia, praktické cvičenia, projekty, skupinové projekty, prípadové štúdie, laboratórne cvičenia, prezentácie, súťaže, hry, simulácie a situačné štúdie, výrobky, činnosti, a pod.
- Správanie: v škole, na verejnosti, spoločenských aktivitách, odbornom výcviku, súťažiach, výstavách a pod.

Obdobie hodnotenia:

- Štvrťročne
- Polročne
- Ročne

- ✚ **Po ukončení štúdia** hodnotíme všetky očakávané vzdelávacie výstupy, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v kompetenčnom profile absolventa nášho školského vzdelávacieho programu Služby v gastronómii formou maturitnej skúšky. Cieľom maturitnej skúšky je overenie komplexných vedomostí a zručností, ako sú žiaci pripravení používať nadobudnuté kompetencie pri výkone povolání a odborných činností, na ktoré sa pripravujú. Maturitná skúška je zásadným vzdelávacím výstupom sumatívneho hodnotenia našich absolventov.

MS pozostáva z týchto častí:

- ✚ písomná forma internej časti,
- ✚ externá časť,
- ✚ ústna forma internej časti.

Jednotlivé časti maturitnej skúšky (budú vychádzať z kompetencií schváleného školského vzdelávacieho programu, pričom ich obsah bude koncipovaný tak, aby študent mal možnosť preukázať naplnenie kritérií hodnotenia.

Témy a zadania maturitnej skúšky

Témy a zadania MS pripravujú predmetové komisie. Ich príprava sa bude riadiť platnými predpismi o ukončovaní štúdia. Pri MS sledujeme nielen schopnosť študenta využívať medzipredmetové vzťahy vo všeobecnej a odbornej zložke vzdelávania, ale aj úroveň jeho ústneho prejavu a to z jazykovej stránky a stránky správneho uplatňovania odbornej terminológie na základe kritériálneho hodnotenia výkonov.

Každá téma má:

- vychádzať z výkonových štandardov kompetenčného profilu absolventa študijného odboru 6444 4 00 čašník, servírka 6445 4 00 kuchár, 6421 L spoločné stravovanie a 6403 4 podnikanie v remeslách a službách
- uplatňovať hľadisko akumulácie vedomostí viacerých odborných predmetov obsahovo príbuzných,
- vychádzať z rozsiahlejších tematických celkov viacerých odborných predmetov (komplexnosť obsahu vzdelávania),
- umožniť a podporiť využitie všetkých podporných učebných zdrojov (pomôcky, písomné materiály, informácie a údaje, atď.) pre splnenie danej témy,
- umožniť preverenie schopnosti študenta využívať vedomosti a intelektuálne schopnosti získané počas štúdia na posúdenie konkrétneho odborného problému, ktorý je daný v téme ,
- dodržiavať pravidlo zrozumiteľnosti, konzistentnosti a komplexnosti tak, aby náročnosť, vecný a časový rozsah tém boli pre študenta optimálne, primerané a zvládnuteľné na danom stupni vzdelania,
- svoje podtémy a ich formulácia musí byť jasná, jednoznačná, v logickom slede od riešenia jednoduchého problému k zložitejšiemu javu v závislosti od problému alebo situácie, ktoré sa majú v téme riešiť. Podtémy sú aplikačného charakteru a dopĺňajú informácie, ktoré študent v priebehu štúdia odborných a všeobecno-vzdelávacích predmetov daného študijného odboru získal.

Hodnotenie vzdelávacích výstupov bude založené na kritériách hodnotenia. Vymedzenie prostriedkov a postupov hodnotenia bude spracované ku každej téme. Konkretizácia tém vrátane špecifických kritérií hodnotenia, prostriedkov a postupov hodnotenia ako aj organizačné a metodické pokyny budú spracované v priebehu posledného ročníka štúdia a budú osobitným dokumentom školy, ktorý bude dopĺňať náš školský vzdelávací program. Jeho súčasťou bude aj Záznam o výkone absolventa (nie skupinový).

Pre hodnotenie ústneho prejavu na maturitnej skúške sú stanovené nasledovné všeobecné kritériá:

Stupeň hodnotenia	Kritériá hodnotenia ústneho prejavu (prezentácia prejavu)
Výborný	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Kontaktoval sa s poslucháčmi. ✚ Rečníkovi bolo dobre rozumieť. ✚ Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. ✚ Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. ✚ Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. ✚ Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyba v stavbe vety. ✚ Dĺžka prejavu bola primeraná a mala spád. ✚ Prejav bol výzvou k diskusií.
Chváľitebný	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Kontaktoval sa s poslucháčmi. ✚ Rečníkovi bolo dobre rozumieť. ✚ Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. ✚ Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. ✚ Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. ✚ Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyba v stavbe vety. ✚ Dĺžka prejavu bola primeraná a mala spád. ✚ Prejav mohol byť výzvou k diskusií.
Dobry	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Čiastočne sa kontaktoval s poslucháčmi. ✚ Rečníkovi bolo niekedy zle rozumieť. ✚ Prejav nemal výraznú hlavnú myšlienku. ✚ Príklady boli uplatnenie iba niekedy. ✚ Slovná zásoba bola postačujúca. ✚ Vyskytovali sa jazykové chyby a chyby v stavbe vety. ✚ Dĺžka prejavu bola primeraná. ✚ Prejav nebol výzvou k diskusií.

Dostatočný	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Minimálne sa kontaktoval s poslucháčmi. ✚ Rečníkovi bolo zle rozumieť. ✚ Prejav nebol presvedčivý. ✚ Ústny prejav bol zle štruktúrovaný, hlavná myšlienka bola nevýrazná. ✚ Príklady boli nefunkčné. ✚ Slovná zásoba bola malá. ✚ Vyskytovali sa časté chyby v jazyku a chyby v stavbe vety. ✚ Dĺžka prejavu nezodpovedala téme.
Nedostatočný	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Chýbal kontakt s poslucháčmi. ✚ Rečníkovi nebolo vôbec rozumieť. ✚ Prejav nebol presvedčivý ani zaujímavý. ✚ Chýbala hlavná myšlienka. ✚ Chýbali príklady. ✚ Slovná zásoba bola veľmi malá. ✚ Vyskytovali sa veľmi časté chyby v jazyku, stavba vety nebola správna. ✚ Dĺžka prejavu bola veľmi dlhá/krátka, zmysel vystúpenia nebol jasný.

Pre hodnotenie výsledkov vzdelávania na maturitnej skúške sú stanovené nasledovné všeobecné kritériá:

Stupeň hodnotenia	Výborný	Chváľitebný	Dobry	Dostatočný	Nedostatočný
Kritériá hodnotenia					
Porozumenie téme	Porozumel téme dobre	V podstate porozumel	Porozumel s nedostatkami	Porozumel so závažnými nedostatkami	Neporozumel téme
Používanie odbornej terminológie	Používal samostatne	Používal s malou pomocou	Vyžadoval si pomoc	Robil zásadné chyby	Neovládal
Vecnosť, správnosť a komplexnosť odpovede	Bol samostatný, tvorivý, pohotový, pochopil súvislosti	Bol celkom samostatný, tvorivý a pohotový	Bol menej samostatný, nekomplexný a málo pohotový	Bol nesamostatný, často vykazoval chyby, nechápal súvislosti	Bol nesamostatný, ťažkopádny, vykazoval zásadné chyby
Samostatnosť prejavu	Vyjadroval sa výstižne, súvisle a správne	Vyjadroval sa celkom výstižne a súvisle	Vyjadroval sa nepresne, niekedy nesúvisle, s chybami	Vyjadroval sa s problémami, nesúvisle, s chybami	Nedokázal sa vyjadriť ani s pomocou skúšajúceho
Schopnosť praktickej aplikácie teoretických poznatkov	Správne a samostatne aplikoval	Celkom správne a samostatne aplikoval	Aplikoval nepresne, s problémami a s pomocou skúšajúceho	Aplikoval veľmi nepresne, s problémami a zásadnými chybami	Nedokázal aplikovať
Pochopenie praktickej úlohy	Porozumel úlohe dobre	V podstate porozumel	Porozumel s nedostatkami	Porozumel so závažnými nedostatkami	Neporozumel úlohe
Voľba postupu	Zvolil správny a efektívny postup	V podstate zvolil správny postup	Zvolil postup s problémami	Zvolil postup s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvolil správny postup ani s pomocou skúšajúceho
Výber prístrojov, strojov, zariadení, náradia, materiálov, surovín	Zvolil správny výber	V podstate zvolil správny výber	Zvolil výber s problémami	Zvolil výber s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvolil správny výber ani s pomocou skúšajúceho
Organizácia práce na pracovisku	Zvolil veľmi správnu organizáciu	V podstate zvolil dobrú organizáciu	Zvolil organizáciu s problémami	Zvolil organizáciu s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvládal organizáciu
Kvalita výsledku práce	Pripravil kvalitný produkt/činnosť	V podstate pripravil kvalitný produkt/činnosť	Pripravil produkt/činnosť s nízkou kvalitou	Pripravil produkt/činnosť s veľmi nízkou kvalitou	Pripravil nepodarok
Dodržiavanie BOZP a hygieny pri práci	Dodržiaval presne všetky predpisy	V podstate dodržiaval všetky predpisy	Dodržiaval predpisy s veľkými problémami	Dodržiaval iba veľmi málo predpisov	Nedodržiaval predpisy

Materiálne a priestorové podmienky pre vykonanie maturitnej skúšky

Budú konkretizované v rámci prípravy zadaní a tém pre maturitné skúšky. Budú v súlade so štandardom, ktorý predpisuje ŠVP a doplnený podľa podmienok a špecifik študijného odboru 6444 4 00 čašník, servírka a 6445 4 00 kuchár, 6421 L spoločné stravovanie a 6403 4 podnikanie v remeslách a službách.

- ✚ **Klasifikácia** je výsledkom komplexného hodnotenia vedomostí, zručností a návykov študenta. Základom na pridelenie klasifikačného stupňa sú známky, čiže zaradenie študenta alebo jeho výkonu do niektorej výkonnostnej skupiny. Vymedzenie klasifikačných stupňov sa opiera o hodnotenie podľa výkonových kritérií.

Stupne prospechu a celkový prospech

Prospech študenta je v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikovaný týmito stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chválitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný

Správanie študenta je klasifikované týmito stupňami:

- 1 – veľmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 - menej uspokojivé
- 4– neuspokojivé

Študent na konci prvého a druhého polroku je hodnotený takto:

- Prospel s vyznamenaním
- Prospel veľmi dobre
- Prospel
- Neprospel

Študent je neklasifikovaný v prípade, ak vyučujúci nemá dostatok podkladov na uzatvorenie klasifikácie. O tejto skutočnosti musí byť informovaný riaditeľ školy. Ak je študent neklasifikovaný, nedostane vysvedčenie, iba výpis z katalógového listu. O dodatočnej klasifikácii rozhoduje riaditeľ školy v zmysle platnej legislatívy. Maturitná skúška sa môže opakovať v zmysle právnych predpisov.

Ak má študent alebo jeho zákonný zástupca pochybnosti o správnosti hodnotenia, môže požiadať riaditeľa školy o komisionálne preskúšanie študenta. Na základe kritérií hodnotenia sa uskutoční preskúšanie študenta do 14 dní od doručenia jeho žiadosti prípadne v termíne po vzájomnej dohode medzi študentom a riaditeľom školy. Komisionálne skúšky prebiehajú v súlade s právnymi predpismi.

Opravné skúšky určuje riaditeľ školy v súlade s právnym predpisom.

Výchovné opatrenia

Patria sem pochvaly, pokarhania od triedneho učiteľa, od riaditeľa školy, podmienené vylúčenie zo štúdia, vylúčenie zo štúdia. Akékoľvek opatrenie vo výchove musí byť okamžite oznámené v písomnej forme. Opatrenie sa zaznamenáva do katalógového listu študenta. Neuvádza sa na vysvedčení.

- ✚ **Klasifikácia a hodnotenie študentov so ŠVVP** sa robí s prihliadnutím na stupeň poruchy. Vyučujúci rešpektujú odporúčenia psychologických vyšetrení študenta a uplatňujú ich pri klasifikácii a hodnotení správania študenta. Vyberajú vhodné a primerané spôsoby hodnotenia vrátane podkladov na hodnotenie. Uplatňujú také formy a spôsoby skúšania, ktoré zodpovedajú schopnostiam študenta a nemajú negatívny vplyv na ich rozvoj a psychiku. Volia taký druh prejavu, v ktorom má študent predpoklady preukázať lepšie výkony.

10. UČEBNÝ PLÁN ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6421 L SPOLOČNÉ STRAVOVANIE

Tabuľka prevodu rámcového učebného plánu ŠVP na učebný plán ŠkVP

Škola	Súkromná stredná odborná škola – PAMIKO Kukučínova 23, 040 01 Košice			
Názov ŠkVP	Služby v astronómii			
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby			
Kód a názov študijného odboru	6421 L spoločné stravovanie			
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A			
Dĺžka štúdia	2 roky			
Forma štúdia	externá			
Iné	súkromná škola			
Štátny vzdelávací program		Školský vzdelávací program		
Vzdelávacie oblasti Obsahové štandardy	Minimálny počet týž. vyučovacích hodín celkom	Vyučovací predmet	Počet týž. vyučovacích hodín celkom	Z toho disponibilné hodiny
Jazyk a komunikácia	18		18	0
Zdokonaľovanie jazykových vedomostí a zručností	6	Slovenský jazyk a literatúra	6	
Komunikácia a slohová výchova				
Práca s textom a získavanie informácií				
Rečové zručnosti				
Jazykové prostriedky				
Komunikačné situácie				
Poznatky o krajinách študovaného jazyka				
Rečové zručnosti				
Jazykové prostriedky				
Komunikačné situácie				
Poznatky o krajinách študovaného jazyka	12	cudzí jazyk	12	
Počúvanie s porozumením				
Čítanie s porozumením				
Písomný prejav	0	základy druhého cudzieho jazyka	0	
Ústny prejav				
Počúvanie s porozumením				
Čítanie s porozumením	2	dejepis	2	
Človek a spoločnosť				
Etická výchova/náboženská výchova				
Človek v ľudskom spoločenstve				
Človek ako občan	1	základy ekológie	1	
Človek a právo				
Človek a ekonomika				
Človek a príroda	6		6	
Biologické a ekologické vzdelávanie	6	matematika	3	
Základy ekológie				
Človek a životné prostredie				
Matematika a práca s informáciami				
Čísla, premenné a početové výkony s číslami	6	matematika	3	
Vzťahy, funkcie, tabuľky a diagramy				
Geometria a meranie				
Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika				

Práca s údajmi		informatika	3	
Zdravie a pohyb	2		0	
Zdravie, telo a poruchy zdravia		Telesná a športová výchova	0	
Zdravý životný štýl				
Pohybová výkonnosť a zdatnosť				
Športové činnosti pohybového režimu				
Odborné vzdelávanie	12		21	7
Základné ekonomické pojmy		ekonomika	4	1
Podnikanie a podnikateľ		účtovníctvo a štatistika	4	
Podnik, majetok		technika prevádzky	4	2
Peniaze, mzdy, dane		manažment v spoločnom stravovaní	2	1
Zamestnanci		marketing	1	
Medzinárodný trh práce		právna náuka	2	1
Osobný manažment		náuka o nápojoch	1	
Bezpečnosť práce		cestovný ruch	2	1
Pracovné právo		korešpondencia	1	1
Komunikácia				
Technické a technologické vzdelávanie				
Praktická príprava	8		18	10
Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, hygienické predpisy, HACCP		odborná prax	18	10
Organizácia a nadväznosť pracovných činností vo výrobných, obchodných, odbytových strediskách a strediskách služieb				
Oboznámenie sa s pracovnými strojmi, zariadením a inventárom				
Precvičovanie jednotlivých činností				
Simulácia pracovných činností pri zabezpečovaní akcií				
Nácvik komunikácie so zákazníkmi a spoločenského vystupovania				
Administratívne práce v prevádzke				
Cvičná firma (ekonomické cvičenia)				
Disponibilné hodiny	2+15			17
CELKOM	66		66	

Škola (názov, adresa)	Súkromná stredná odborná škola PAMIKO Kukučínova 23, 040 01 Košice		
Názov ŠkVP	Služby v gastronómii		
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby		
Kód a názov študijného odboru	6421 L spoločné stravovanie		
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A		
Dĺžka štúdia	2 roky		
Forma štúdia	externá		
Iné	súkromná škola		
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk		
Kategoríe a názvy vyučovacích predmetov	Počet konzultačných hodín v ročníku		
	1.	2.	Spolu
Všeobecnovzdelávacie predmety	110	110	220
Jazyk a komunikácia	80	80	160
slovenský jazyk a literatúra	30	30	60
Cudzí jazyk	30	30	60
Konverzácia v cudzom jazyku	20	20	40
Človek, hodnoty a spoločnosť	10	0	10
Dejepis	10	0	10
Človek a príroda	0	10	10
Základy ekológie	0	10	10
Matematika a práca s informáciami	20	20	40
Matematika	10	10	20
Informatika	10	10	20
Odborné vzdelávanie	210	180	390
Ekonomika	20	20	40
Účtovníctvo a štatistika	20	20	40
Technika prevádzky	20	20	40
Manažment v spoločnom stravovaní	10	10	20
Marketing	10	0	10
Právna náuka	10	10	20
Náuka o nápojoch	10	0	10
Cestovný ruch	10	10	20
Hospodárska korešpondencia	0	10	10
Praktická príprava	100	80	180
Odborná prax	100	80	180
Spolu	320	290	610

Poznámky k učebnému plánu:

- Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah.
- Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v študijnom odbore spoločné stravovanie sa organizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov a v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Jedna konzultačná hodina zodpovedá 3 vyučovacím hodinám. Časová rezerva sa využíva na opakovanie a doplnenie učiva, na tvorbu projektov, exkurzie a v 2. ročníku na prípravu a absolvovanie maturitnej skúšky.
- Trieda sa môže deliť na skupiny podľa súčasne platnej legislatívy.
- Z dôvodu nedostatku kvalifikovaných pedagogických zamestnancov sa vyučuje jeden cudzí jazyk, ktorý sa realizuje s dotáciou 3 hodín týždenne v každom ročníku v súlade so štátnym vzdelávacím programom

- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek, hodnoty a spoločnosť“ je predmet dejepis. Predmet je klasifikovaný.
- f) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ je predmet základy ekológie, ktorý sa vyučuje podľa jeho účelu v danom odbore štúdia.
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova sa v externej forme štúdia nevyučuje.
- i) Odborná prax sa realizuje podľa súčasne platnej legislatívy v rozsahu minimálne 80 hodín za štúdium, čo je podmienkou vykonania maturitnej skúšky.
- j) Maturitná skúška sa organizuje podľa súčasne platnej školskej legislatívy. Externú časť a písomnú formu internej časti maturitnej skúšky zabezpečuje Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania (skratka NÚCEM). Maturitná skúška zo všetkých maturitných predmetov, okrem cudzích jazykov, sa vykonáva na jednej úrovni. Maturitná skúška z cudzích jazykov sa vykonáva na dvoch úrovniach B1 a B2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky. Externú časť (EČ) a písomnú formu internej časti (PFIČ) maturitnej skúšky (MS) môže študent vykonať iba z jedného cudzieho jazyka, ktorý si žiak určí pri prihlasovaní na MS, pričom študent strednej odbornej školy si vyberie, na akej úrovni ich chce vykonať (B1 alebo B2). Študent môže požiadať o uznanie náhrady maturitnej skúšky z cudzieho jazyka. Ak študent požiadal o uznanie náhrady maturitnej skúšky z cudzieho jazyka, môže maturovať z toho istého alebo iného cudzieho jazyka iba formou dobrovoľnej maturitnej skúšky. Môže si zvoliť úroveň B1 alebo B2. Pod dobrovoľnou MS sa rozumie vykonanie iba EČ MS alebo iba internej časti MS (PFIČ aj ÚFIČ) alebo obidvoch častí MS súčasne. Zadaná ÚFIČ MS sa nezverejňujú. Maturitné zadaná a úlohy v nich vychádzajú z platných cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov pre príslušný predmet, ktoré sú zverejnené na stránke www.statpedu.sk. Žiak môže konať maturitnú skúšku iba z vyučovacích predmetov (okrem výchovných vyučovacích predmetov), ktoré sú uvedené v učebnom pláne školy a v ktorých sa vzdelával.
- k) Maturitné predmety:
  - EČ a PFIČ zo slovenského jazyka a literatúry,
  - EČ a PFIČ z anglického alebo nemeckého jazyka (úroveň B1 alebo B2)
  - Praktická časť odbornej zložky
  - Interná časť maturitnej skúšky zahŕňa predmety:
    - slovenský jazyk a literatúra
    - anglický alebo nemecký jazyk (úroveň B1 alebo B2)
    - teoretická časť odbornej zložky

11. UČEBNÉ OSNOVY ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6421 L SPOLOČNÉ STRAVOVANIE

Názov a adresa školy	Súkromná stredná odborná škola PAMIKO Kukučínova 23, 040 01 Košice
Názov školského vzdelávacieho programu	Služby v gastronómii
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6421 L spoločné stravovanie
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	externá
Vyučovaci jazyk	slovenský
Dátum schválenia ŠkVP	30. august 2018
Platnosť ŠkVP	01. september 2018 začínajúc prvým ročníkom

Tabuľka vzťahu kľúčových kompetencií k obsahu vzdelávania

Prehľad kľúčových kompetencií	Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti	Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti	Schopnosti tvorivo riešiť problémy	Podnikateľské spôsobilosti	Spôsobilosti využívať informácie technológie	Spôsobilosti byť demokratickým občanom
Prehľad názov predmetov	Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií					
Všeobecnovzdelávacie predmety						
slovenský jazyk a literatúra	☺	☺	☺	☺	☺	☺
cudzí jazyk	☺	☺	☺	☺	☺	☺
konverzácia v cudzom jazyku	☺	☺	☺	☺	☺	☺
dejepis	☺	☺	☺		☺	☺
základy ekológie	☺	☺	☺	☺		☺
matematika		☺	☺	☺	☺	
informatika	☺	☺	☺	☺	☺	
Odborné predmety						
ekonomika			☺	☺	☺	☺
účtovníctvo a štatistika		☺	☺	☺	☺	☺
technika prevádzky	☺	☺	☺	☺	☺	
manažment v spoločnom stravovaní	☺	☺	☺	☺	☺	☺
marketing	☺	☺	☺	☺	☺	☺
právna náuka	☺	☺	☺	☺	☺	☺
náuka o nápojoch			☺	☺	☺	
odborná prax	☺	☺	☺	☺	☺	
cestovný ruch	☺	☺	☺	☺	☺	☺
hospodárska korešpondencia	☺	☺	☺	☺	☺	☺

Kľúčové kompetencie predstavujú spoločne uplatňované zásady a pravidlá pri vybraných postupoch, metódach a formách práce, pri organizovaní rôznych slávnostných alebo výnimočných príležitostí, akcií alebo aktivít, mali by podporovať a rozvíjať aktivitu, tvorivosť, zručnosť, učenie študenta. Výchovné a vzdelávacie stratégie (ďalej len „VVS“) nie sú formulované ako ciele, konkrétne metódy, postupy, pokyny alebo predpokladané výsledky študentov, ale predstavujú spoločný postup, prostredníctvom ktorého by učitelia dovedli študentov k vytváraniu alebo ďalšiemu rozvoju kľúčových kompetencií.

VVS sú v našom školskom vzdelávacom programe stanovené pre každý vyučovaci predmet a pre vybrané kľúčové kompetencie tak, ako to ukazuje tabuľka. Táto stratégia bola odsúhlasená všetkými predmetovými komisiami na škole.

11.1 Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a uvedené sú v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

Environmentálna výchova sa prelína všetkými predmetmi, najmä odborným výcvikom, etickou výchovou, chémiou. Snažíme sa rozvíjať osobnosť študentov tak, aby v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudli schopnosť vnímať vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím, aby dokázali pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami.

Osobnostný a sociálny rozvoj sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami, berie do úvahy aktuálne potreby študentov. Najviac priestoru bude mať na etickej výchove, ale aj v náukových predmetoch. Všetky témy budeme realizovať prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií .

Dopravnú výchovu zabezpečíme formou prednášky, aby sme študentov naučili bezpečne sa správať na cestách. Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania na našej škole.. Žiaci získavajú potrebné základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách.

Ochrana života a zdravia realizujeme prostredníctvom učebných predmetov štátneho vzdelávacieho programu a samostatných organizačných foriem vyučovania - didaktických hier spravidla na konci školského roka. V rámci témy aplikujeme učivo o ochrane života a zdravia v mimoriadnych situáciách, o pobyte a pohybe v prírode a nepredvídateľných skutočnostiach ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Formovanie schopnosti študentov primerane veku posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať hodnoty, formovať profesijný rast ale tiež schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy budeme prostredníctvom **mediálnej výchovy**. Táto prierezová téma bude uplatňovaná vo všetkých učebných predmetoch podľa aktuálnych tém..

V našej škole sa stretávajú žiaci rôznych kultúr a preto je neodmysliteľnou súčasťou života školy **multikultúrna výchova**. Výchovné pôsobenie zameriame na rozvoj chápania iných kultúr. Predpokladaným výstupom je študent, ktorý pozná aj iné kultúry, ich históriu, zvyky, tradície, akceptuje ju a dokáže spolupracovať. Multikultúrnou výchovu začleníme do predmetov dejepis, občianska výchova, cestovný ruch, etická výchova.

Prierezová téma **Tvorba projektov a prezentačné zručnosti** spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme u študentov rozvíjať – komunikovať, argumentovať, používať informácie, riešiť problémy, pracovať v tíme, vytvoriť produkt. Všetky tieto zručnosti môžeme rozvíjať vo všetkých učebných predmetoch, zvlášť v informatike, výchovných predmetoch alebo v mimoškolskej činnosti pri prezentácii našej školy.

11.2 Učebné osnovy všeobecnovzdelávacích predmetov

Názov a adresa školy	Súkromná stredná odborná škola PAMIKO Kukučínova 23, 040 01 Košice
Názov školského vzdelávacieho programu	Služby v gastronómii
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6421 L spoločné stravovanie
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	Externá – nadstavbové štúdium

Názov predmetu	slovenský jazyk a literatúra
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne v 1. a 2. ročníku, spolu 198 hodín
Ročník	prvý, druhý
Kód a názov učebného odboru	6421 L spoločné stravovanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

11.2.1 Slovenský jazyk a literatúra

Charakteristika predmetu

Predmet slovenský jazyk a literatúra je zameraná na formovanie osobnosti študenta v snahe dosiahnuť vnútorne bohatú individualitu, schopnú vysokého stupňa sebauvedomenia, kultúrnu osobnosť, ktorá dokáže pochopiť svet v jeho celistvosti a rôznorodosti. Popri čitateľskej výchove sa rozvíjajú celkové vedomosti študentov o slovenskej a svetovej literatúre. Dôraz sa kladie na poznanie modernej, najmä súčasnej literatúry, na pochopenie umeleckého a filozoficko–etického prínosu staršej literatúry, uvedenie si rozvoja literárnej tvorivosti nášho národného písomníctva.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

Absolvent má:

- riešiť rozmanité komunikačné, spoločenské a pracovné situácie,
- zvoliť komunikatívnu stratégiu adekvátnu komunikačnému zámeru, podmienkam a normám komunikácie,
- používať vhodné jazykové prostriedky (zvukové, verbálne, neverbálne, rečová etika) a reagovať na vopred nenacvičenú situáciu,
- vyjadrovať vhodným spôsobom svoj úmysel, prezentovať sám seba, podávať a získavať ústne alebo písomne požadovanú alebo potrebnú informáciu všeobecného alebo odborného charakteru, zapájať sa do diskusie, obhajovať svoj názor, pohotovo reagovať na nepredvídané situácie (otázka, rozhovor, anketa), uplatňovať verbálne a neverbálne prostriedky, spoločenskú a rečovú etiku a zdôvodňovať zvolené riešenie komunikačnej situácie,
- používať postupy a jazykové prostriedky (zvukové, lexikálne, gramatické) štýlu oznamovacieho, konverzačného, prakticky odborného a rokovacieho (administratívneho), oboznámiť sa so špecifikami štýlu publicistického a umeleckého, mať kultivovaný súvislý prejav na pripravenú a nepripravenú tému,
- usilovať sa pri ústnom a písomnom prejave o dodržaní jazykových noriem, výstižné, logické a jazykovo správne a bohaté vyjadrovanie,
- ovládať základné – najčastejšie používané lexikálne a gramatické prostriedky, rozumieť gramatickým menej frekventovaným lexikálnym a gramatickým javom a vedieť ich aj používať, samostatne tvoriť súvislé hovorené a písané prejavy,
- získať informácie z prečítaného a vypočutého textu (určiť hlavnú tému alebo myšlienku textu, rozlíšiť základné a vedľajšie informácie), dokázať text zaradiť do niektorých z funkčných štýlov, orientovať sa v jeho stavbe,
- vedieť spracovať výpisky z textu a dokázať ho primerane reprodukovať a interpretovať, vyjadrovať sa k odbornej problematike, s využitím popisných výkladových a úvahových postupov, vyhľadávať informácie všeobecného a odborného charakteru, pracovať s príručkami,
- uvádzať správne bibliografické údaje a citáty, spracovať písomné informácie najmä odborného charakteru,
- pracovať s Pravidlami slovenského pravopisu a inými jazykovými príručkami,
- mať vypestovaný návyk pravidelne túto literatúru používať, uvedomele sa snažiť o dokonalejšie zvládnutie spisovného jazyka, o skvalitnenie svojho vyjadrovania a osobného štýlu,
- chápať význam jazykovej kultúry a funkcií spisovného jazyka, snažiť spisovne vyjadrovať v situáciách, ktoré si to vyžadujú, byť si vedomý toho, že jazyk sa dynamicky rozvíja,
- chápať literárne dielo ako špecifickú výpoveď o skutočnosti a o vzťahu človeka k nej,
- vytvárať si predpoklady pre estetické vnímanie skutočnosti,
- chápať prínos literatúry a umeleckého zážitku pre život človeka,
- vyjadriť vlastný čitateľský zážitok a zdôvodniť ho,

- vytvoriť si pozitívny vzťah k literárnemu umeniu, založený na interpretácii ukážok z umeleckých diel, na osvojení podstatných literárnych faktov, pojmov a poznatkov,
- poznať a chápať tie myšlienkové a literárne smery, hnutia, významné osobnosti z diela, ktoré spoluvytvárajú duchovnú klímu našej súčasnosti,
- pristupovať k literatúre ako k zdroju estetických zážitkov, uplatňovať estetické a ekologické hľadiská pri pretváraní životného prostredia, podieľa sa na ochrane kultúrnych hodnôt,
- poznať špecifické črty a funkcie literárnych diel, orientovať sa v ich základných výrazových prostriedkoch,
- vybrať a rozvíjať záujem o literatúru, tolerovať žánre a druhy, najmä tie, ktoré sú v popredí jeho záujmu,
- vytvoriť vlastné malé literárne dielka (napr. báseň, poviedku).

Verbálne vyjadrovanie

Učivo je zamerané na osvojovanie schopností ústneho vyjadrovania priameho a sprostredkovaného prostredníctvom technických prostriedkov (telefón, mikrofón, záznamník...), monologického a dialogického, formálneho a neformálneho (oficiálneho, verejného), pripraveného a nepripraveného. Žiaci sa vedú k schopnosti riešiť v súlade s jazykovými, komunikačnými a spoločenskými normami štandardné životné a pracovné situácie, vyjadrovať a zdôvodňovať svoje názory, súvislo hovoriť na danú tému, voľne rozprávať, reprodukovat' alebo interpretovať prečítaný alebo vypočutý text, podávať jednoduchý výklad alebo opis, zúčastniť sa diskusie, vyjadrovať sa nielen podrobne a obsérne, ale aj krátko a výstižne. Vedú sa k zreteľnému, primerane hlasitému a kultivovanému prejavu, k spisovnému vyjadrovaniu sa v situáciách, ktoré si to vyžadujú.

Písomné vyjadrovanie

Učivo rozvíja schopnosti súvislo a samostatne písomne sa vyjadrovať na základe osvojených jazykových prostriedkov, grafických, pravopisných a gramatických noriem a pravidiel, jednoduchých kompozičných a slohových postupov a útvarov. Žiaci sa učia samostatne tvoriť prejavy oznamovacie, administratívne a prakticky odborné, osvojujú si ich základné znaky, postupy a prostriedky. Učia sa štylizovať rôzne osobné listy (neformálne, oficiálne), krátke informačné útvary (telegramy, inzerát, pozvánka, správa, program činnosti), hovoriť, popisovať osoby, veci, spracovať výklad alebo návod na činnosť, zostavovať osnovu, vypracovať pracovné hodnotenie, vyplňať formuláre, napísať životopis, žiadosť, dokumenty úradného charakteru, jednoduchšie odborné písomnosti, okrem hospodárskej korešpondencie. Osvojujú si grafickú a formálnu úpravu jednotlivých písomných prejavov.

Štylistika

Učivo rozvíja vedomosti a schopnosti študentov zo štylistiky, zoznamuje ich s charakteristickými znakmi základných funkčných štýlov a slohových útvarov, smeruje k rozvoju individuálnych štýlov študentov, kultivuje ich osobný štýl a vyjadrovacie schopnosti. Jeho prostredníctvom si žiaci osvojujú slohové postupy a jazykové prostriedky charakteristické pre jednotlivé funkčné štýly a slohové útvary, učia sa rozumieť publicistickému a umeleckému štýlu, učia sa produkovať a prijímať text, chápať rozdiel medzi písaným a hovoreným prejavom, vzťah medzi rečovou situáciou, témou a jazykovým prejavom, vyhľadávať a používať vhodné jazykové a výrazové prostriedky.

Jazykové prostriedky a náuka o jazyku

Jazykové učivo slúži na zvyšovanie jazykovej kultúry študentov prostredníctvom poznávania zvukových prostriedkov a ortoepických noriem jazyka, zákonitostí tvorenia slov, štýlového rozvrstvenia a obohacovania slovnej zásoby, gramatických tvarov a konštrukcií a ich sémantických funkcií, hlavných princípov a pravidiel slovenského jazyka. Jazykové učivo sa vyberá a osvojuje na základe funkčných štýlov a komunikatívnych funkcií a vedomostí študentov a systéme slovenského jazyka, prihliada sa aj na jazykový systém, frekvencovanosť a produktivnosť osvojených javov. Pozornosť sa venuje najmä progresívnym a frekventovaným javom, v ktorých žiaci a bežní užívatelia často robia chyby, skladbe vety. Súčasťou učiva sú poznatky o jazykovej kultúre, vývojových tendenciách spisovnej slovenčiny, jej bohatým výrazovým možnostiam, kultúre osobného prejavu a postavení slovenského jazyka medzi európskymi jazykmi, čo prispieva k formovaniu uvedomelého vzťahu študentov k národnému jazyku.

Práca s textom a získavanie informácií

Práca s textom je jednou zo základných študijných schopností. Žiaci sa učia rôznymi technikami a druhom čítania (s dôrazom na čítanie študijné), orientácii v texte, jeho rozboru z hľadiska kompozície a štýlu. Učia sa rozlišovať rôzne druhy a žánre textov, získavať a spracovávať, napríklad vo forme anotácií, konspektu, resumé, záznamov, osnovy, výpiskov, text spätne reprodukovať a primerane interpretovať, pracovať s rôznymi príručkami pre školu a verejnosť (jazykovými, všeobecne informačnými, populárne náučnými). Pozornosť sa venuje najmä odborným textom (učebnicovým, populárne odborným, náučným) a administratívnym (napríklad vyhláškam, pokynom na vyplňovanie formulárov a pod.). Žiaci si dopĺňajú informácie prostredníctvom filmu, televízie, videoprogramov, vnímajú účelnosť modernej reklamy, oboznamujú sa s používaním časopisov, rozlišujú a rozoznávajú brakovú a komerčnú literatúru.

Literatúra v živote človeka

Žiaci sa oboznámi s podstatou literatúry ako špecifického druhu umenia, poznajú funkcie literatúry, štruktúru literárnych diel, ich obsah a formu. Uvedomia si základné rozdiely medzi základnými literárnymi druhmi a žánrami. Získajú základné informácie o literárnom procese. Prehlbujú si zručnosti pracovať s rozličnými encyklopédiami, slovníkmi a literárnymi príručkami, zoznámia sa so záznamom o prečítanom diele a s jeho tvorbou. Sú vedení ku kultúrnej literárnej tvorivosti (význam predslvu, doslovu, poznámok a pod.).

Staroveká a stredoveká literatúra

Obsahový okruh nadväzuje na znalosti študentov o dejinách staroveku a stredoveku. Na vybraných ukážkach z orientálnej a antickej literatúry poznajú vyspelú kultúru starovekej civilizácie a predovšetkým to, čo doposiaľ patrí ku kultúrnemu vybaveniu moderného človeka. Prostredníctvom ukážky sa zoznámia s bibliou ako literárnou pamiatkou. Na ukážkach z najzákladnejších diel slovenskej stredovekej literatúry poznajú charakteristické črty stredovekého písomníctva a zoznámia sa s niekoľkými významnými autormi. Uvedomia si tradíciu a vývoj nášho písomníctva. Z literárnych druhov poznávajú kroniku, legendu, duchovnú a svetskú lyriku.

Humanizmus a renesancia

Žiaci porozumejú podstate zmien v kultúre v období humanizmu a renesancie v Európe v 14. - 16. storočí, keď sa v nadväznosti na antiku sa vymaňuje z pút stredovekého myslenia. Ťažisko výučby bude tvoriť svetová literatúra, pretože je obsahovo živá a pútavá. Prostredníctvom ukážok poznajú osobnosti a diela svetových autorov (Petrarca, Boccaccio, Shakespeare a ďalší). Z tejto literatúry sa žiaci poučia o sonete, poviedke, novele a dramatickom žánri (tragédii, komédii, výstavbe dramatického diela atď.).

Barok

Obsahový okruh zahŕňa základné poučenie o baroku. Zo slovenských predstaviteľov do tohto obdobia patrí P. Benický H. Gavlovič, M. Bel, A. F. Kollár a ďalší. Žiaci sa zoznámia s ukážkami diel J. A. Komenského a poznajú význam jeho diel v pedagogickej, náboženskej, filozofickej a pansofickej oblasti.

Novodobá slovenská literatúra

Obsahový okruh zahŕňa európsku klasicistickú literatúru 17. a 18. storočia, charakter osvieteného umenia v Európe, predstaviteľov slovenského národného obrodzenia, uzákonenie spisovnej slovenčiny Antonom Bernolákom, predstaviteľov osvietenkej slovenskej tvorby (J. I. Bajza, J. Fándly), predstaviteľov klasicizmu (P. J. Šafárik, J. Kollár, J. Hollý, J. Chalupka), európsku romantickú kultúru (V. Hugo, J. W. Goethe, K. H. Mácha a ďalší), uzákonenie spisovnej slovenčiny Ľudovítom Štúrom, charakter a predstaviteľov preromantickej a romantickej literatúry (S. Chalupka, J. Král, A. Sládkovič, J. Botto, J. Kalinčiak a ďalší). Vybrané ukážky z diel umožnia študentom poznať vzťah autorov k vlasti, slovanskému humanizmu a zdôrazňovanie ľudovej slovesnosti. Z literárnych žánrov sa podrobnejšie zoznámia s historickou epikou, s historickým spevom, baladou.

Literárny realizmus a literárna moderna

V tomto obsahovom okruhu žiaci sa oboznámia s realizmom ako umeleckým smerom, ktorý sa snaží podať umelecky pravdivý a verný obraz skutočnosti, a to na ukážkach z diel popredných svetových

autorov (napr. Balzac, Stendhal, Zola, Dickens, Galsworthy, Greene, Twain, Tolstoj, Dostojevskij, Čechov ..). Okrem vybraných ukážok žiaci prečítajú jedno kritickorealisticke alebo naturalisticke dielo. Zoznámia sa s osobnosťami slovenskej kritickorealistickej prózy v 2. pol. 19. storočia a začiatku 20. storočia (S. H. Vajanský, P. O. Hviezdoslav, M. Kukučín, J. G. Tajovský a ďalší). Z literárnych žánrov sa podrobnejšie zoznámia s románom, poviedkou a realistickou drámou. Prostredníctvom poézie svetovej literatúry Ch. Baudelairea, J. A. Rimbauda, P. Verlaine, G. Apollinaire a P. Bezruča a i. sa žiaci zoznámia s umeleckými smermi - symbolizmom, dekadenciou a impresionizmom. Z poézie slovenskej literárnej moderny žiaci poznajú predovšetkým tvorbu I. Kraska, J. Jesenského, V. Roya.

Slovenská i svetová literatúra medzi dvoma svetovými vojnami

Náplňou obsahového okruhu svetovej literatúry je próza E. Hemingwaya, W. Faulknera, T. Dreisera, G. B. Shawa, R. Rollanda, E. M. Remarquea, F. Kafku, M. Gorkého, M. Šolochova, J. Haška, K. Čapka a ďalších a poézia V. Nezvala, J. Seiferta, J. Wolkra. Žiaci sa oboznámia s poéziou neosymbolizmu, nadrealizmu, katolíckej moderny a s proletárskou poéziou. Ukážky z diel E. B. Lukáča, J. Smreka, V. Beniaka, M. Haľamovej, Š. Žáryho, R. Dilonga, J. Silana, S. Veigla a ďalších sa zameriavajú na základnú ideu diela, jazykové a štylistické prostriedky, na obrazné pomenovania a rytmicko-melodické členenie textu. Medzivojnovú slovenskú prózu žiaci poznajú z ukážok diel L. Nádaši-Jégého, J. Cígera-Hronského, M. Urbana, J. Bodeneka, L. Ondrejova a ďalších slovenskú dramatickú tvorbu z diel I. Stodolu, P. Zvona a iných.

Vývoj slovenskej literatúry po druhej svetovej vojne v kontexte so svetovou literatúrou

Obsahový celok je svojím spracovaním odlišný od predošlých, ktoré boli chápané z hľadiska historického vývoja slovenskej literatúry, kde dominovali umelecké smery a hnutia, ktoré žiaci poznávali prostredníctvom interpretácie diel ich popredných predstaviteľov. Slovenská literatúra po druhej svetovej vojne až po súčasnosť síce zohľadňuje literárne kontexty (vplyv politiky na literatúru a osudy umelcov), no členenie nie je historicko-chronologické, ale tematicko-žánrové. V každej časti sa vychádza z interpretácie ukážok niektorých diel, jedno dielo je v každej časti povinné ako celok. Predpokladá sa, že žiaci prečítajú alebovidia 6 literárnych diel. Tematické časti sú nasledovné:

- Druhá svetová vojna a jej zobrazenie v slovenskej a svetovej literatúre
- Človek v totalitnom režime
- Obraz sveta v postmodernej slovenskej a svetovej próze
- Slovenská povojnová poézia
- Slovenská povojnová dráma
- Človek hľadá v literatúre zdroj zábavy, napätia a dobrodružstva.

V tematicko-žánrovom rozčlenení súčasnej literatúry sa priamo neurčujú konkrétni spisovatelia a diela, výber sa ponecháva celkom na rozhodnutie vyučujúceho, ktorý bude pri výbere vychádzať z čitateľských preferencií studentov.

sa štylizovať rôzne osobné listy (neformálne, oficiálne), krátke informačné útvary (telegramy, inzerát, pozvánka, správa, program činnosti), hovoriť, popisovať osoby, veci, spracovať výklad alebo návod na činnosť, zostavovať osnovu, vypracovať pracovné hodnotenie, vyplňať formuláre, napísať životopis, žiadosť, dokumenty úradného charakteru, jednoduchšie odborné písomnosti, okrem hospodárskej korešpondencie. Osvojujú si grafickú a formálnu úpravu jednotlivých písomných prejavov.

svetových autorov (napr. Balzac, Stendhal, Zola, Dickens, Galsworthy, Greene, Twain, Tolstoj, Dostojevskij, Čechov...). Okrem vybraných ukážok žiaci prečítajú jedno kritickorealisticke alebo naturalisticke dielo. Zoznámia sa s osobnosťami kritickorealistickej prózy v 2. pol. 19. storočia a začiatku 20. storočia. Z literárnych žánrov sa podrobnejšie zoznámia s románom, poviedkou a realistickou drámou. Prostredníctvom poézie svetovej literatúry Ch. Baudelairea, J. A. Rimbauda, P. Verlaine, G. Apollinaire a i. sa žiaci zoznámia s umeleckými smermi - symbolizmom, dekadenciou a impresionizmom.

Literatúra medzi dvoma svetovými vojnami

Náplňou obsahového okruhu svetovej literatúry je próza E. Hemingwaya, W. Faulknera, T. Dreisera, G. B. Shawa, R. Rollanda, E. M. Remarquea, F. Kafku, M. Gorkého, M. Šolochova, J. Haška, K. Čapka a ďalších a poézia najznámejších básnikov. Žiaci sa oboznámia s poéziou neosymbolizmu, nadrealizmu, katolíckej moderny a s proletárskou poéziou. Ukážky z diel by sa mali zameriavať na

základnú ideu diela, jazykové a štylistické prostriedky, na obrazné pomenovania a rytmicko-melodické členenie textu. Medzivojnovú prózu žiaci poznajú z ukážok diel autorov svojho národa.

Vývoj literatúry po druhej svetovej vojne v kontexte so svetovou literatúrou

Obsahový celok je svojím spracovaním odlišný od predošlých, ktoré boli chápané z hľadiska historického vývoja národnostnej literatúry, kde dominovali umelecké smery a hnutia, ktoré žiaci poznávali prostredníctvom interpretácie diel ich popredných predstaviteľov. Literatúra po druhej svetovej vojne až po súčasnosť síce zohľadňuje literárne kontexty (vplyv politiky na literatúru a osudy umelcov), no členenie nie je historicko-chronologické, ale tematicko-žánrové. V každej časti sa vychádza z interpretácie ukážok niektorých diel, jedno dielo je v každej časti povinné ako celok. Predpokladá sa, že žiaci prečítajú alebovidia 6 literárnych diel. Tematické časti sú nasledovné:

- Druhá svetová vojna a jej zobrazenie v národnostnej a svetovej literatúre
- Človek v totalitnom režime
- Obraz sveta v postmodernej národnostnej a svetovej próze
- Povojnová poézia daného národa
- Povojnová dráma daného národa
- Človek hľadá v literatúre zdroj zábavy, napätia a dobrodružstva.

V tematicko-žánrovom rozčlenení súčasnej literatúry sa priamo neurčujú konkrétni spisovatelia a diela, výber sa ponecháva celkom na rozhodnutie vyučujúceho, ktorý bude pri výbere vychádzať z čitateľských preferencií študentov.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry v trojročných učebných odborov je naučiť študentov vyjadrovať sa správne, výstižne a pohotovo v konkrétnych spoločenských i pracovných komunikačných situáciách a to na základe didaktického systému poznatkov z praktickej rétoriky, štylistiky i gramatiky. Naučiť študentov získavať, spracúvať a prakticky využívať potrebné informácie vo forme konšpektov, záznamov a zápisov na základe poznatkov z praktickej informatiky. Zvýšiť a upevniť rečovú kultúru študentov a pravopisnú správnosť ich písomných prejavov a to na základe využívania rozličných slovníkov a jazykových príručiek. Absolvent má rozlišovať spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a vo vlastnom prejave voliť prostriedky adekvátne komunikačnej situácie. Má používať adekvátnu slovnú zásobu vrátane príslušnej odbornej terminológie.

Hlavným cieľom literárnej výchovy je umožniť študentom spoznať objektívny a neskreslený výklad slovenských dejín zvečnených v literatúre. Poskytuje možnosť konfrontácie s českou a svetovou literatúrou. Poukazuje na závažnosť spoločenského poslania literatúry, vedie študentov k uvedomenému čítaniu a chápaniu ako jedného z nástrojov premien v duchu požiadaviek dneška. Umeleckú literatúru poznávajú žiaci čítaním (čítankové, mimočítankové, umelecké) a poznávaním návštevou divadelných a filmových predstavení, sledovaním televíznych a rozhlasových programov.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete slovenský jazyk a literatúra využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré študentom umožňujú:

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

- ✚ sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (video, text, hovorené slovo, diagram) tak, aby každý každému porozumel,
- ✚ vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- ✚ kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet),
- ✚ správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- ✚ rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- ✚ osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- ✚ hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

- rozpoznávať problémy v priebehu vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii (pozorovanie, experimentovanie, grafické prostriedky a pod.),
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich vzdelávaní,
- hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- korigovať nesprávne riešenia problému,
- používať osvojené metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania študentov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- získavať informácie v priebehu vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- formulovať a prezentovať svoje postoje v priebehu vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- preukázať vlastnú zodpovednosť za zverené veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie alebo stav spoločnosti ako celku.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Literatúra v živote človeka	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Demonštrácia
Jazykové prostriedky a náuka o jazyku	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Staroveká a stredoveká literatúra	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
Humanizmus a renesancia	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Demonštrácia
Baroková literatúra	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov

		Práca s knihou Demonštrácia
Novodobá slovenská literatúra	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Demonštrácia
Literárny realizmus a literárna moderna	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Demonštrácia
Slovenská a svetová literatúra medzi dvoma svetovými vojnami	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Demonštrácia

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia študentov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Literatúra v živote človeka	Viliam Oberet, Literatúra 1, Vydavateľstvo Poľana 2004	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	Obrazový materiál Beletria Portréty osobností	Internet Slovenská literatúra na dlani Svetová literatúra na dlani
Jazykové prostriedky a náuka o jazyku	Natália Ihnátková, Eugénia Bajžíková, Ľubomír Králik : Slovenský jazyk pre 1 a 2 ročník stredných škôl PhDr. Jozef Balay, Ľubica Geisbacherová Katarína Hincová, Alexandra Húsková : Slovenský jazyk pre 1.-4. ročník stredných škôl	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	Texty Obrazový materiál Jazykové pomôcky Slohové práce	Internet Lexikológia
Staroveká a stredoveká literatúra	Natália Ihnátková, Gabriela Kopálová : Literatúra a čítanka 1 pre prvý ročník trojročných a dvojročných odborov SOU Viliam Oberet, Mária Ivanová, Marta Keruľová : Literatúra 1 pre 1. ročník gymnázií a stredných škôl	Dataprojektor Videotechnika PC Tabuľa	Obrazový materiál Beletria Portréty osobností	Internet
Humanizmus a renesancia	Natália Ihnátková, Gabriela Kopálová : Literatúra a čítanka 1 pre prvý ročník trojročných a dvojročných odborov SOU Viliam Oberet, Mária Ivanová, Marta Keruľová : Literatúra 1 pre 1. ročník gymnázií a stredných škôl	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	Texty Obrazový materiál Jazykové pomôcky Slohové práce	Internet
Baroková literatúra	Natália Ihnátková, Gabriela Kopálová : Literatúra a čítanka 1 pre prvý ročník trojročných a dvojročných odborov SOU Viliam Oberet, Mária Ivanová, Marta Keruľová : Literatúra 1 pre 1. ročník	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	Obrazový materiál Beletria Portréty	Internet VHS –

	gymnázii a stredných škôl		osobností	
Novodobá slovenská literatúra	Natália Ihnátková, Gabriela Kopálová : Literatúra a čítanka 1 pre prvý ročník trojročných a dvojročných odborov SOU Viliam Obert, Mária Ivanová, Marta Keruřová : Literatúra 1 pre 1. ročník gymnázii a stredných škôl	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	Texty Obrazový materiál Jazykové pomôcky Slohové práce	Internet
Literárny realizmus a literárna moderna	Viliam Obert, Mária Ivanová, Marta Keruřová : Literatúra 1 pre 1. ročník gymnázii a stredných škôl	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	Obrazový materiál Beletria Portréty osobností	Internet VHS – Slovenská literatúra na dlani
Slovenská a svetová literatúra v období medzi dvoma svetovými vojnami	Viliam Obert, Mária Ivanová a kol. Literatúra 3, Vydavateľstvo Litera, Bratislava 1995	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	Texty Obrazový materiál Jazykové pomôcky Slohové práce	Internet Encyklopédia diel svetových autorov
Vývoj slovenskej literatúry po druhej svetovej vojne v kontexte so svetovou literatúrou	Viliam Obert a kol. Literatúra 4, Vydavateľstvo Litera, Bratislava 1997	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	Obrazový materiál Beletria Portréty osobností	Internet VHS – Príručka slov. literatúry

Názov predmetu	anglický jazyk
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne v 1. a 2. ročníku, spolu 198 vyučovacích hodín
Ročník	prvý, druhý
Kód a názov učebného odboru	6421 L spoločné stravovanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

11.2.2 Anglický jazyk

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet anglický jazyk poskytuje študentom potrebné vedomosti o anglickom jazyku, uplatnenie v spoločenskom živote, v podnikaní a v osobnom živote. Jeho výučba je orientovaná do dvoch ročníkov. Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti, ktorá súvisí s nutnosťou ovládať cudzí jazyk slovom a písmom. Cudzí jazyk sa vyučuje v rámci dotácie, podľa učebných osnov všeobecno-vzdelávacích predmetov. Na základe učebných osnov sa vyhotovia tematické plány pre 1 a 2 ročník s členením aj na konverzáciu. Tematický plán sa zostaví tak, aby sa prebralo učivo potrebné k zvládnutiu komunikácie v bežnom živote. Vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získajú pri štúdiu tohto predmetu sú nevyhnutné pre rozvíjanie podnikateľských aktivít a uplatnení sa v praxi.. Pri výbere učiva sa postupovalo tak, aby v rámci týždennej hodinovej dotácie žiaci si osvojili požadované učivo v súlade s ich schopnosťami.

Predmet vedie študentov k tomu, aby základné komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie, aby získali a osvojili si teoretické vedomosti, aby tieto mohli využiť aj v občianskom živote v svojej vlasti a v zahraničí. Základné zemepisné údaje o krajinách anglicky hovoriacich, o ich zvykoch a tradíciách a odlišnom spôsobe života.

Je veľmi dôležité, aby študenti pri vzdelávaní rozvíjali receptívne, sluchové spôsobilosti, ktoré súvisia s počúvaním a porozumením monologického a dialogického prejavu. Je potrebné, aby sa poskytla spôsobilosť aj zraková so zreteľom na čítanie. Žiaci sa naučia rozprávať o jednoduchých tematických situáciách. Osvoja si preklad jednoduchých textov. Študent rozumie vypočutej správe, pochopí hlavné myšlienky, základné informácie, vystihne podstatu hovorenej reči. Vie odhadnúť význam neznámeho výrazu.

V oblasti čítania si žiaci obohatia slovnú zásobu a jej správnu výslovnosť, naučia sa globálne porozumieť textu, pochopiť tému, pochopiť špecifické informácie, rôzne názory a stanoviská.

Žiaci sa naučia ústne a písomne vyjadrovať k téme a formulovať svoje osobné údaje, napísať životopis, opísať domov, trávenie voľného času, jedlá a nápoje, služby, cestovanie, zdravie, každodenný život, nakupovanie, vzdelávanie, rozprávať o svojej krajine, práci a pod. Žiaci získajú informácie vo verejnej oblasti / nakupovanie tovarov a služieb, organizovanie stretnutí, získavanie informácií na ulici. Otvorenie a ukončenie komunikácie, pozdravy, prosby, žiadosti, poďakovania, prejav radosti a pod. Vie sformulovať vlastné myšlienky a názory, napísať pozdrav, blahoželanie, želanie, sťažnosť, reklamáciu, inzerát a reprodukovať prečítaný alebo vypočutý text.

Študent vie jazykovo správne, zrozumiteľne reagovať v bežných životných situáciách, požiadať partnera o vysvetlenie, uskutočniť telefonický rozhovor.

Pri štúdiu anglického jazyka študent má získať poznatky o krajinách, ich kultúre, tradíciách a spoločenských udalostiach. Študenti majú možnosť porovnať anglicky hovoriace krajiny so Slovenskou republikou.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania anglického jazyka majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností študentov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých študent ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť študenta k čo najlepšiemu výkonu, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru.

Stimulovať poznávacie činnosti študenta predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu anglického jazyka proporcionálne zastúpenie a prepojenie empirického a teoretického poznávania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií študenta. V tomto

predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie *komunikatívne a sociálno interakčné, interpersonálne a intrapersonálne, spôsobilosti tvorivo riešiť problémy, spôsobilosti využívať informačné technológie a spôsobilosti byť demokratickým občanom*. Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehľbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov. Úzko súvisí s predmetom komunikácia, zeměpisom, informatikou.

K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu anglický jazyk patria aj cvičenia, pre ktoré má škola vytvorené dobré materiálne-technické a priestorové vybavenie. Mnohé prezentácie sú zaznamenané na videu alebo CD nosičoch, preto využitie počítačov a internetu tiež predstavuje možnosti osvojenia si vedomosti.

Veľmi dôležité je osvojiť si používanie počítača pri výučbe jazyka, zisťovať význam nových slov a výrazov, a to vyhľadávaním v slovníku na počítači.

Hodnotenie študentov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia. Výučba bude prebiehať v bežnej triede a v počítačovej miestnosti.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučujúceho predmetu anglický jazyk je poskytnúť študentom vedomosti, formovať logické myslenie a rozvíjať vedomosti a kľúčové kompetencie využiteľné aj v ďalšom vzdelávaní a občianskom živote. Žiaci získajú poznatky o živote v iných krajinách, ich zvykoch, mravoch a tradíciách, tým učíme študentov úcte k iným národom a národnostiam. Prehľbujeme vlastenecké cítenie, ale zároveň nutnosť ovládať cudzí jazyk. Všetujeme študentom zodpovedný prístup k štúdiu, k práci, rodine a životnému prostrediu v ktorom žijeme, dbáme na dodržiavanie správnej hygieny, stravovania a odievania. Poznanie má význam pre ich osobnostný rast v ich živote.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete anglický jazyk využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré študentom umožňujú:

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

- + Sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (video, text, hovorené slovo, tabuľky) tak, aby každý každému porozumel,
- + vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- + kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet),
- + správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- + rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- + osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- + hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

- + rozpoznávať problémy v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii (pozorovanie, meranie, experimentovanie, matematické prostriedky, grafické prostriedky a pod.),
- + vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich ďalšom vzdelávaní,

- + hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- + posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- + korigovať nesprávne riešenia problému,
- + používať osvojené metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania študentov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- + získavať informácie v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- + zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- + formulovať a prezentovať svoje postoje v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- + preukázať vlastnú zodpovednosť za zverenú veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie alebo stav spoločnosti ako celku.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- v oblasti jazykovej poznať a používať zvukové a grafické (pravopisné) prostriedky daného jazyka, slovnú zásobu včítane vybranej frazeológie v rozsahu daných tematických okruhov, vybrané morfológické a syntaktické javy, základné spôsoby tvorby slov (odvodzovanie a skladanie slov), vybrané javy z oblasti štylistiky,
- v oblasti pragmatickej používať osvojené jazykové prostriedky v súvislých výpovediach a v obsahových celkoch primerane s komunikatívnym zámerom,
- s aspektom na strategickú kompetenciu vedieť vhodne reagovať na partnerove podnety, odhadovať významy neznámych výrazov, používať kompenzačné vyjadrovanie, pracovať so slovníkom (prekladovým, výkladovým) a používať iné jazykové príručky a informačné zdroje,
- v oblasti socio-lingvistickej vedieť komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikatívnych situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so socio-kultúrnym úzusom danej jazykovej oblasti, preukázať všeobecné kompetencie a komunikatívne kompetencie prostredníctvom rečových schopností na základe osvojených jazykových prostriedkov v komunikatívnych situáciách v rámci tematických okruhov, preukázať úroveň receptívnych (vrátane interaktívnych) a produktívnych rečových schopností.

Obsahové štandardy

1. Počúvanie s porozumením
2. Čítanie s porozumením
3. Písomný prejav
4. Ústny prejav

Popis obsahových štandardov

Počúvanie s porozumením

Vzdelávanie rozvíja receptívne sluchové spôsobilosti založené na počúvaní s porozumením monologických a dialogických prejavov. Má poskytovať študentom spôsobilosti aj zrakové so zreteľom na čítanie a prácu so všeobecným a odborným textom. Žiaci si osvoja produktívne ústne rečové spôsobilosti a naučia sa rozprávať o jednoduchých tematických situáciách. Získajú produktívne písomné spôsobilosti pri spracovaní textu v podobe rôznych anotácií, výpiskov, popisov, a pod. Vyučovacie procesy by mali smerovať aj k prekladu jednoduchých textov. Študent v prejave

prednášanom v cudzom jazyku štandardnou a zreteľnou výslovnosťou globálne rozumie vypočutej správe, pochopí témy, hlavné myšlienky, základné informácie, rozlíši špecifické informácie aj ďalšie dôležité detaily, základné a rozširujúce informácie, rôzne názory a stanoviská, citové zafarbenie, vystihne logickú štruktúru výpovede, vie používať prostriedky komunikačnej stratégie, vie odhadovať významy neznámych výrazov. Patrí do kategórie receptívnych rečových schopností.

Čítanie s porozumením

V rámci vzdelávania sa žiaci naučia používať rôzne jazykové prostriedky, ktoré skvalitnia ich výslovnosť, obohatia slovnú zásobu a jej postupné vytváranie. Žiaci si osvoja základy gramatiky vrátane tvaroslovia a vetnej skladby, grafickú podobu jazyka a jeho pravopis. Študent v automatickom monologickom, dialogickom alebo kombinovanom texte (rôzne funkčné štýly a slohové útvary) vie zvoliť stratégiu čítania (orientačné, informatívne, študijné čítanie), globálne rozumieť textu, pochopiť tému, vedieť vyhľadať základné informácie, vystihnúť (určiť) špecifické informácie a dôležité detaily, rozlíšiť viacerých hovoriacich, základné a rozširujúce informácie, rôzne názory a stanoviská, citové zafarbenie, funkčný štýl, vystihnúť logickú štruktúru výpovede, používať prostriedky komunikačnej stratégie, odhadovať významy neznámych výrazov, využívať ilustrácie, tabuľky, schémy, používať slovníky, jazykové a iné príručky. Patrí do kategórie receptívnych rečových schopností.

Písomný prejav

Žiaci sa naučia ústne a písomne vyjadrovať vzhľadom k stanoveným témam, formulovať v cudzom jazyku svoje osobné údaje, napísať životopis, popísať domov, voľný čas, jedlo a nápoje, služby, cestovanie, starostlivosť o svoje zdravie, každodenný život, nakupovanie, vzdelávanie, svoju krajinu, prácu a pod. Žiaci získajú a poskytujú informácie v osobnej, verejnej a pracovnej oblasti (nakupovanie cestovných lístkov, tovarov, občerstvenia, organizovanie pracovných stretnutí, rokovanie so zamestnávateľom, objednávanie si služieb, získavanie informácií v informačnom stredisku a na ulici, štylizovanie obchodného alebo osobného listu, písanie blahoželaní, a pod.). Vzdelávanie poskytne vedomosti a zručnosti v oblasti jazykovej funkcie – otvorenie a ukončenie komunikácie, pozdravy, prosby, žiadosti, poďakovania, vyjadrenie súhlasu alebo nesúhlasu, odmietnutie, sklamanie, nádej, obavy, prejav radosti a pod. V písomnom prejave študent vie zrozumiteľne, v súlade s pravopisnými normami a štylisticky vhodne sformulovať vlastné myšlienky a názory, vyplniť dotazníky a úradné formuláre, napísať pozdrav, blahoželenie, želanie a odpoveď naň, pozvanie (oznámenie) a odpoveď naň, list (súkromný, oficiálny) a odpoveď naň, žiadosť, sťažnosť, reklamáciu inzerát a odpoveď naň, životopis, poznámky k prečítanému textu (osnovu, anotáciu, tézu, resumé), zápis z rokovania či besedy, rozprávanie, referát na danú tému, úvahu, návod, prácu na danú tému vychádzajúc z cudzojazyčných prameňov, opis osoby (vonkajší vzhľad, charakterové vlastnosti, psychický a fyzický stav) predmetu, miesta, činnosti, situácie, reprodukovat' prečítaný alebo vypočutý autentický text (oznam, rozprávanie, opis a pod.), používať kompenzačné vyjadrovanie. Patrí do kategórie produktívnych rečových schopností.

Ústny prejav

Študent vie jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii reagovať v bežných životných situáciách, vyjadriť vlastné názory a myšlienky, začať, udržiavať a ukončiť rozhovor, besedu, diskusiu, telefonický rozhovor, požiadať partnera o vysvetlenie, opísať osobu (vonkajší vzhľad, charakterové vlastnosti, fyzický stav), predmet, miesto, činnosť, situáciu, rozprávať dej v rámci určených tém, predniesť správu alebo referát na určenú alebo zvolenú tému, predniesť naspamäť naučený text (báseň, pieseň). Patrí do kategórie produktívnych rečových schopností.

Poznanky o krajinách študovaného jazyka

Vzdelávanie má poskytovať študentom poznatky všeobecného a odborného charakteru k lepšiemu poznaniu krajiny príslušnej jazykovej oblasti, jej kultúry, tradícií a spoločenských udalostí. Žiaci získajú informácie o sociokultúrnom prostredí v porovnaní so Slovenskou republikou.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce

Úvod do anglického jazyka	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie Práca s počítačom
Človek a spoločnosť	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Rozhovor
Vzdelanie	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie Dialóg
Človek a príroda	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
Krajina, jazyk ktorej sa učím	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie Dialóg
Stravovanie	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie Dialóg
Multikultúrna spoločnosť	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
Slovensko	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Demonštrácia a pozorovanie Dialóg
Šport a hry	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
Starostlivosť o zdravie	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou

		Demonštrácia a pozorovanie Dialóg
Cestovanie	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Voľný čas	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie Dialóg

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia študentov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Úvod do anglického jazyka	Anglický jazyk pre 1.ročník stredných škôl ,autor PhDr.Richard Repka,Csc,PhDr.Anna Benešová Bratislava,2002 Angličtina na každý deň PhDr.Júlia Kubičková Schválená MŠ a vedz Slovenskej republiky dňa 16,4,1993 Horizons – Student`s book Paul Radley,Daniela Simons,Colin Campbell	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	anglické tabuľky slovníky brožúrky časopisy CD Rom Kazety	Internet
Človek a spoločnosť	Anglický jazyk pre 1.ročník stredných škôl ,autor PhDr.Richard Repka,Csc,PhDr.Anna Benešová Bratislava,2002 Angličtina na každý deň PhDr.Júlia Kubičková Schválená MŠ a vedz Slovenskej republiky dňa 16,4,1993 Horizons – Student`s book Paul Radley,Daniela Simons,Colin Campbell	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	anglické tabuľky slovníky brožúrky časopisy CD Rom Kazety	Internet
Vzdelanie	Anglický jazyk pre 1.ročník stredných škôl ,autor PhDr.Richard Repka,Csc,PhDr.Anna Benešová Bratislava,2002 Angličtina na každý deň PhDr.Júlia Kubičková Schválená MŠ a vedz Slovenskej republiky dňa 16,4,1993 Horizons – Student`s book Paul Radley,Daniela Simons,Colin Campbell	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	anglické tabuľky slovníky brožúrky časopisy CD Rom Kazety	Internet
Človek a príroda	Anglický jazyk pre 1.ročník stredných škôl ,autor PhDr.Richard Repka,Csc,PhDr.Anna Benešová Bratislava,2002 Angličtina na každý deň PhDr.Júlia Kubičková Schválená MŠ a vedz Slovenskej republiky dňa 16,4,1993 Horizons – Student`s book Paul Radley,Daniela Simons,Colin Campbell	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	anglické tabuľky slovníky brožúrky časopisy CD Rom Kazety	Internet
Krajina, jazyk ktorej sa učím	Anglický jazyk pre 1.ročník stredných škôl ,autor PhDr.Richard Repka,Csc,PhDr.Anna Benešová Bratislava,2002 Angličtina na každý deň PhDr.Júlia Kubičková	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	anglické tabuľky slovníky brožúrky časopisy	Internet

	Schválená MŠ a vedz Slovenskej republiky dňa 16,4,1993 Horizons – Student`s book Paul Radley, Daniela Simons, Colin Campbell		CD Rom Kazety	
Stravovanie	Anglický jazyk pre 1.ročník stredných škôl ,autor PhDr.Richard Repka,Csc,PhDr.Anna Benešová Bratislava,2002 Angličtina na každý deň PhDr.Júlia Kubičková Schválená MŠ a vedz Slovenskej republiky dňa 16,4,1993 Horizons – Student`s book Paul Radley, Daniela Simons, Colin Campbell	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	anglické tabuľky slovníky brožúrky časopisy CD Rom Kazety	Internet
Multikultúrna spoločnosť	Anglický jazyk pre 1.ročník stredných škôl ,autor PhDr.Richard Repka,Csc,PhDr.Anna Benešová Bratislava,2002 Angličtina na každý deň PhDr.Júlia Kubičková Schválená MŠ a vedz Slovenskej republiky dňa 16,4,1993 Horizons – Student`s book Paul Radley, Daniela Simons, Colin Campbell	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	anglické tabuľky slovníky brožúrky časopisy CD Rom Kazety	Internet
Slovensko	Anglický jazyk pre 1.ročník stredných škôl ,autor PhDr.Richard Repka,Csc,PhDr.Anna Benešová Bratislava,2002 Angličtina na každý deň PhDr.Júlia Kubičková Schválená MŠ a vedz Slovenskej republiky dňa 16,4,1993 Horizons – Student`s book Paul Radley, Daniela Simons, Colin Campbell	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	anglické tabuľky slovníky brožúrky časopisy CD Rom Kazety	Internet
Šport a hry	Anglický jazyk pre 1.ročník stredných škôl ,autor PhDr.Richard Repka,Csc,PhDr.Anna Benešová Bratislava,2002 Angličtina na každý deň PhDr.Júlia Kubičková Schválená MŠ a vedz Slovenskej republiky dňa 16,4,1993 Horizons – Student`s book Paul Radley, Daniela Simons, Colin Campbell	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	anglické tabuľky slovníky brožúrky časopisy CD Rom Kazety	Internet
Starostlivosť o zdravie	Anglický jazyk pre 1.ročník stredných škôl ,autor PhDr.Richard Repka,Csc,PhDr.Anna Benešová Bratislava,2002 Angličtina na každý deň PhDr.Júlia Kubičková Schválená MŠ a vedz Slovenskej republiky dňa 16,4,1993 Horizons – Student`s book Paul Radley, Daniela Simons, Colin Campbell	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	anglické tabuľky slovníky brožúrky časopisy CD Rom Kazety	Internet
Cestovanie	Anglický jazyk pre 1.ročník stredných škôl ,autor PhDr.Richard Repka,Csc,PhDr.Anna Benešová Bratislava,2002 Angličtina na každý deň PhDr.Júlia Kubičková Schválená MŠ a vedz Slovenskej republiky dňa 16,4,1993 Horizons – Student`s book Paul Radley, Daniela Simons, Colin Campbell	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	anglické tabuľky slovníky brožúrky časopisy CD Rom Kazety	Internet
Voľný čas	Anglický jazyk pre 1.ročník stredných škôl ,autor PhDr.Richard Repka,Csc,PhDr.Anna Benešová Bratislava,2002 Angličtina na každý deň PhDr.Júlia Kubičková Schválená MŠ a vedz Slovenskej republiky dňa 16,4,1993	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	anglické tabuľky slovníky brožúrky časopisy CD Rom	Internet

	Horizons – Student's book Paul Radley, Daniela Simons, Colin Campbell		Kazety	
--	---	--	--------	--

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu, pre ústne a písomné práce). Príprava didaktických testov, cieľových otázok pre skupinové práce, písomné cvičenia a frontálne skúšanie pripravuje vyučujúci v rámci tematických listov.

Po ukončení posledného tematického celku v danom vyučovacom predmete pripraví vyučujúci súborný didaktický test na overenie komplexných vedomostí a zručností študentov. Otázky v didaktickom teste nesmú prevýšiť stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Kritériá hodnotenia musia byť súčasťou didaktického testu. Žiaci budú s nimi oboznámení až po absolvovaní didaktického testu. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci. Študent má možnosť didaktický test opakovať, ak bol v prvom didaktickom teste neúspešný. Termín opakovania didaktického testu sa dohodne medzi skúšajúcim a študentom. Výsledky didaktického testu sú významnou súčasťou sumatívneho hodnotenia a uchovávajú sa za dobu štúdia študenta.

Názov predmetu	nemecký jazyk
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne v 1. a 2. ročníku, spolu 198 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Kód a názov učebného odboru	6421 L spoločné stravovanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

11.2.3 Nemecký jazyk

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet nemecký jazyk poskytuje študentom potrebné vedomosti o nemeckom jazyku, uplatnenie v spoločenskom živote, v podnikaní a v osobnom živote. Jeho výučba je orientovaná do dvoch ročníkov. Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti , ktorá súvisí s nutnosťou ovládať cudzí jazyk slovom a písmom. Cudzí jazyk sa vyučuje v rámci dotácie, podľa učebných osnov všeobecnovzdelávacích predmetov. Na základe učebných osnov sa vyhotovia tematické plány pre 1 a 2 ročník s členením aj na konverzáciu. Tematický plán sa zostaví tak, aby sa prebralo učivo potrebné k zvládnutiu komunikácie v bežnom živote. Vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získajú pri štúdiu tohto predmetu sú nevyhnutné pre rozvíjanie podnikateľských aktivít a uplatnení sa v praxi.. Pri výbere učiva sa postupovalo tak, aby v rámci týždennej hodinovej dotácie žiaci si osvojili požadované učivo v súlade s ich schopnosťami.

Predmet vedie študentov k tomu, aby základné komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie, aby získali a osvojili si teoretické vedomosti ,aby tieto mohli využiť aj v občianskom živote v svojej vlasti a v zahraničí. Základné zemepisné údaje o krajinách nemecky hovoriacich, o ich zvykoch a tradíciách a odlišnom spôsobe života.

Je veľmi dôležité, aby študenti pri vzdelávaní rozvíjali receptívne, sluchové spôsobilosti , ktoré súvisia s počúvaním a porozumením monologického a dialogického prejavu. Je potrebné, aby sa poskytla spôsobilosť aj zraková so zreteľom na čítanie .Žiaci sa naučia rozprávať o jednoduchých tematických situáciách .Osvoja si preklad jednoduchých textov. Študent rozumie vypočutej správe, pochopí hlavné myšlienky, základné informácie, vystihne podstatu hovorenej reči. Vie odhadnúť význam neznámeho výrazu.

V oblasti čítania si žiaci obohatia slovnú zásobu a jej správnu výslovnosť, naučia sa globálne porozumieť textu, pochopiť tému, pochopiť špecifické informácie, rôzne názory a stanoviská.

Žiaci sa naučia ústne a písomne vyjadrovať k téme a formulovať svoje osobné údaje, napísať životopis, opísať domov, trávenie voľného času, jedlá a nápoje, služby , cestovanie, zdravie, každodenný život , nakupovanie, vzdelávanie, rozprávať o svojej krajine, práci a pod. Žiaci získajú informácie vo verejnej oblasti / nakupovanie tovarov a služieb, organizovanie stretnutí, získavanie informácii na ulici .Otvorenie a ukončenie komunikácie, pozdravy, prosby, žiadosti, poďakovania, prejav radosti a pod. Vie sformulovať vlastné myšlienky a názory, napísať pozdrav, blahoželanie, želanie, sťažnosť, reklamáciu, inzerát a reprodukovať prečítaný alebo vypočutý text .

Študent vie jazykovo správne , zrozumiteľne reagovať v bežných životných situáciách, požiadať partnera o vysvetlenie ,uskutočniť telefonický rozhovor.

Pri štúdiu nemeckého jazyka študent ma získať poznatky o krajinách ,ich kultúre, tradíciách a spoločenských udalostiach. Študenti majú možnosť porovnať nemecky hovoriace krajiny so Slovenskou republikou.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania nemeckého jazyka majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností študentov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých študent ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť študenta k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru.

Stimulovať poznávacie činnosti študenta predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu nemeckého jazyka proporcionálne zastúpenie a prepojenie empirického a teoretického poznávania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií študenta. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie *komunikatívne a sociálno interakčné, interpersonálne a intrapersonálne, spôsobilosti tvorivo riešiť problémy, spôsobilosti využívať informačné technológie a spôsobilosti byť demokratickým občanom*. Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehľbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov. Úzko súvisí s predmetom komunikácia, zeměpisom, informatikou.

K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu nemecký jazyk patria aj cvičenia, pre ktoré má škola vytvorené dobré materiálne-technické a priestorové vybavenie. Mnohé prezentácie sú zaznamenané na videu alebo CD nosičoch, preto využitie počítačov a internetu tiež predstavuje možnosti osvojenia si vedomosti.

Veľmi dôležité je osvojiť si používanie počítača pri výučbe jazyka, zisťovať význam nových slov a výrazov, a to vyhľadávaním v slovníku na počítači.

Hodnotenie študentov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia. Výučba bude prebiehať v bežnej triede a v počítačovej miestnosti.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučujúceho predmetu nemecký jazyk je poskytnúť študentom vedomosti, formovať logické myslenie a rozvíjať vedomosti a kľúčové kompetencie využiteľné aj v ďalšom vzdelávaní a občianskom živote. Žiaci získajú poznatky o živote v iných krajinách, ich zvykoch, mravoch a tradíciách, tým učíme študentov úcte k iným národom a národnostiam. Prehľbujeme vlastenecké cítenie, ale zároveň nutnosť ovládať cudzí jazyk. Všetupujeme študentom zodpovedný prístup k štúdiu, k práci, rodine a životnému prostrediu v ktorom žijeme, dbáme na dodržiavanie správnej hygieny, stravovania a odievania. Poznanie má význam pre ich osobnostný rast v ich živote.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete nemecký jazyk využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré študentom umožňujú:

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

- ✚ Sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (video, text, hovorené slovo, tabuľky) tak, aby každý každému porozumel,
- ✚ vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- ✚ kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet),
- ✚ správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- ✚ rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- ✚ osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- ✚ hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

- ✚ rozpoznávať problémy v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii (pozorovanie, meranie, experimentovanie, matematické prostriedky, grafické prostriedky a pod.),

- + vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich ďalšom vzdelávaní,
- + hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- + posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- + korigovať nesprávne riešenia problému,
- + používať osvojené metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania študentov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- + získavať informácie v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- + zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- + formulovať a prezentovať svoje postoje v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- + preukázať vlastnú zodpovednosť za zverenú veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie alebo stav spoločnosti ako celku.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- v oblasti jazykovej poznať a používať zvukové a grafické (pravopisné) prostriedky daného jazyka, slovnú zásobu včítane vybranej frazeológie v rozsahu daných tematických okruhov, vybrané morfológické a syntaktické javy, základné spôsoby tvorby slov (odvodzovanie a skladanie slov), vybrané javy z oblasti štylistiky,
- v oblasti pragmatickej používať osvojené jazykové prostriedky v súvislých výpovediach a v obsahových celkoch primerane s komunikatívnym zámerom,
- s aspektom na strategickú kompetenciu vedieť vhodne reagovať na partnerove podnety, odhadovať významy neznámych výrazov, používať kompenzačné vyjadrovanie, pracovať so slovníkom (prekladovým, výkladovým) a používať iné jazykové príručky a informačné zdroje,
- v oblasti socio-lingvistickej vedieť komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikatívnych situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so socio-kultúrnym úzusom danej jazykovej oblasti, preukázať všeobecné kompetencie a komunikatívne kompetencie prostredníctvom rečových schopností na základe osvojených jazykových prostriedkov v komunikatívnych situáciách v rámci tematických okruhov, preukázať úroveň receptívnych (vrátane interaktívnych) a produktívnych rečových schopností.

Obsahové štandardy

5. Počúvanie s porozumením
6. Čítanie s porozumením
7. Písomný prejav
8. Ústny prejav

Popis obsahových štandardov

Počúvanie s porozumením

Vzdelávanie rozvíja receptívne sluchové spôsobilosti založené na počúvaní s porozumením monologických a dialogických prejavov. Má poskytovať študentom spôsobilosti aj zrakové so zreteľom na čítanie a prácu so všeobecným a odborným textom. Žiaci si osvoja produktívne ústne rečové spôsobilosti a naučia sa rozprávať o jednoduchých tematických situáciách. Získajú produktívne písomné spôsobilosti pri spracovaní textu v podobe rôznych anotácií, výpiskov, popisov, a pod.

Vyučovaci proces by mal smerovať aj k prekladu jednoduchých textov. Študent v prejave prednášanom v cudzom jazyku štandardnou a zreteľnou výslovnosťou globálne rozumie vypočutej správe, pochopí témy, hlavné myšlienky, základné informácie, rozlíši špecifické informácie aj ďalšie dôležité detaily, základné a rozširujúce informácie, rôzne názory a stanoviská, citové zafarbenie, vystihne logickú štruktúru výpovede, vie používať prostriedky komunikačnej stratégie, vie odhadovať významy neznámych výrazov. Patrí do kategórie receptívnych rečových schopností.

Čítanie s porozumením

V rámci vzdelávania sa žiaci naučia používať rôzne jazykové prostriedky, ktoré skvalitnia ich výslovnosť, obohatia slovnú zásobu a jej postupné vytváranie. Žiaci si osvoja základy gramatiky vrátane tvaroslovía a vetnej skladby, grafickú podobu jazyka a jeho pravopis. Študent v automatickom monologickom, dialogickom alebo kombinovanom texte (rôzne funkčné štýly a slohové útvary) vie zvoliť stratégiu čítania (orientačné, informatívne, študijné čítanie), globálne rozumieť textu, pochopiť tému, vedieť vyhľadať základné informácie, vystihnúť (určiť) špecifické informácie a dôležité detaily, rozlíšiť viacerých hovoriacich, základné a rozširujúce informácie, rôzne názory a stanoviská, citové zafarbenie, funkčný štýl, vystihnúť logickú štruktúru výpovede, používať prostriedky komunikačnej stratégie, odhadovať významy neznámych výrazov, využívať ilustrácie, tabuľky, schémy, používať slovníky, jazykové a iné príručky. Patrí do kategórie receptívnych rečových schopností.

Písomný prejav

Žiaci sa naučia ústne a písomne vyjadrovať vzhľadom k stanoveným témam, formulovať v cudzom jazyku svoje osobné údaje, napísať životopis, popísať domov, voľný čas, jedlo a nápoje, služby, cestovanie, starostlivosť o svoje zdravie, každodenný život, nakupovanie, vzdelávanie, svoju krajinu, prácu a pod. Žiaci získajú a poskytujú informácie v osobnej, verejnej a pracovnej oblasti (nakupovanie cestovných lístkov, tovarov, občerstvenia, organizovanie pracovných stretnutí, rokovanie so zamestnávateľom, objednávanie si služieb, získavanie informácií v informačnom stredisku a na ulici, štylizovanie obchodného alebo osobného listu, písanie blahoželaní, a pod.). Vzdelávanie poskytne vedomosti a zručnosti v oblasti jazykovej funkcie – otvorenie a ukončenie komunikácie, pozdravy, prosby, žiadosti, poďakovania, vyjadrenie súhlasu alebo nesúhlasu, odmietnutie, sklamanie, nádej, obavy, prejav radosti a pod. V písomnom prejave študent vie zrozumiteľne, v súlade s pravopisnými normami a štylisticky vhodne sformulovať vlastné myšlienky a názory, vyplniť dotazníky a úradné formuláre, napísať pozdrav, blahoželenie, želanie a odpoveď naň, pozvanie (oznámenie) a odpoveď naň, list (súkromný, oficiálny) a odpoveď naň, žiadosť, sťažnosť, reklamáciu inzerát a odpoveď naň, životopis, poznámky k prečítanému textu (osnovu, anotáciu, tézu, resumé), zápis z rokovania či besedy, rozprávanie, referát na danú tému, úvahu, návod, prácu na danú tému vychádzajúc z cudzojazyčných prameňov, opis osoby (vonkajší vzhľad, charakterové vlastnosti, psychický a fyzický stav) predmetu, miesta, činnosti, situácie, reprodukovať prečítaný alebo vypočutý autentický text (oznam, rozprávanie, opis a pod.), používať kompenzačné vyjadrovanie. Patrí do kategórie produktívnych rečových schopností.

Ústny prejav

Študent vie jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii reagovať v bežných životných situáciách, vyjadriť vlastné názory a myšlienky, začať, udržiavať a ukončiť rozhovor, besedu, diskusiu, telefonický rozhovor, požiadať partnera o vysvetlenie, opísať osobu (vonkajší vzhľad, charakterové vlastnosti, fyzický stav), predmet, miesto, činnosť, situáciu, rozprávať dej v rámci určených tém, predniesť správu alebo referát na určenú alebo zvolenú tému, predniesť naspamäť naučený text (báseň, pieseň). Patrí do kategórie produktívnych rečových schopností.

Poznanky o krajinách študovaného jazyka

Vzdelávanie má poskytovať študentom poznatky všeobecného a odborného charakteru k lepšiemu poznaniu krajiny príslušnej jazykovej oblasti, jej kultúry, tradícií a spoločenských udalostí. Žiaci získajú informácie o sociokultúrnom prostredí v porovnaní so Slovenskou republikou.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania
--------------------------------	-----------------------------

	Metódy	Formy práce
Úvod do nemeckého jazyka	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie Práca s počítačom
Človek a spoločnosť	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Rozhovor
Vzdelanie	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie Dialóg
Človek a príroda	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
Krajina, jazyk ktorej sa učím	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie Dialóg
Stravovanie	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie Dialóg
Multikultúrna spoločnosť	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
Slovensko	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Demonštrácia a pozorovanie Dialóg
Šport a hry	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie
Starostlivosť o zdravie	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie	Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov

	úloh	Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie Dialóg
Cestovanie	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Voľný čas	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Demonštrácia a pozorovanie Dialóg

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia študentov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Úvod do nemeckého jazyka	Nemecký jazyk pre 1.ročník stredných škôl ,autor PhDr.Richard Repka,Csc,PhDr.Anna Benešová Bratislava,2002	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	nemecké tabuľky slovníky brožúrky časopisy CD Rom Kazety	Internet
Človek a spoločnosť	Nemecký jazyk pre 1.ročník stredných škôl ,autor PhDr.Richard Repka,Csc,PhDr.Anna Benešová Bratislava,2002	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	nemecké tabuľky slovníky brožúrky časopisy CD Rom Kazety	Internet
Vzdelanie	Nemecký jazyk pre 1.ročník stredných škôl ,autor PhDr.Richard Repka,Csc,PhDr.Anna Benešová Bratislava,2002	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	nemecké tabuľky slovníky brožúrky časopisy CD Rom Kazety	Internet
Človek a príroda	Nemecký jazyk pre 1.ročník stredných škôl ,autor PhDr.Richard Repka,Csc,PhDr.Anna Benešová Bratislava,2002	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	nemecké tabuľky slovníky brožúrky časopisy CD Rom Kazety	Internet
Krajina, jazyk ktorej sa učím	Nemecký jazyk pre 1.ročník stredných škôl ,autor PhDr.Richard Repka,Csc,PhDr.Anna Benešová Bratislava,2002	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	nemecké tabuľky slovníky brožúrky časopisy CD Rom Kazety	Internet
Stravovanie	Nemecký jazyk pre 1.ročník stredných škôl ,autor PhDr.Richard Repka,Csc,PhDr.Anna Benešová Bratislava,2002	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	nemecké tabuľky slovníky brožúrky časopisy	Internet

			CD Rom Kazety	
Multikultúrna spoločnosť	Nemecký jazyk pre 1.ročník stredných škôl ,autor PhDr.Richard Repka,Csc,PhDr.Anna Benešová Bratislava,2002	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	nemecké tabuľky slovníky brožúrky časopisy CD Rom Kazety	Internet
Slovensko	Anglický jazyk pre 1.ročník Nemecký jazyk pre 1.ročník stredných škôl ,autor PhDr.Richard Repka,Csc,PhDr.Anna Benešová Bratislava,2002	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	nemecké tabuľky slovníky brožúrky časopisy CD Rom Kazety	Internet
Šport a hry	Nemecký jazyk pre 1.ročník stredných škôl ,autor PhDr.Richard Repka,Csc,PhDr.Anna Benešová Bratislava,2002	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	nemecké tabuľky slovníky brožúrky časopisy CD Rom Kazety	Internet
Starostlivosť o zdravie	Nemecký jazyk pre 1.ročník stredných škôl ,autor PhDr.Richard Repka,Csc,PhDr.Anna Benešová Bratislava,2002	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	nemecké tabuľky slovníky brožúrky časopisy CD Rom Kazety	Internet
Cestovanie	Nemecký jazyk pre 1.ročník stredných škôl ,autor PhDr.Richard Repka,Csc,PhDr.Anna Benešová Bratislava,2002	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	nemecké tabuľky slovníky brožúrky časopisy CD Rom Kazety	Internet
Vofný čas	Nemecký jazyk pre 1.ročník stredných škôl ,autor PhDr.Richard Repka,Csc,PhDr.Anna Benešová Bratislava,2002	Dataprojektor PC Tabuľa Videotechnika	nemecké tabuľky slovníky brožúrky časopisy CD Rom Kazety	Internet

Názov predmetu	konverzácia v anglickom jazyku
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne v 1. a 2. ročníku, spolu 198 vyučovacích hodín
Ročník	prvý, druhý
Kód a názov učebného odboru	6421 L spoločné stravovanie
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

11.2.4 Konverzácia v anglickom jazyku

Charakteristika predmetu

Vyučovaci predmet konverzácia v anglickom jazyku poskytuje študentom potrebné vedomosti o anglickom jazyku, uplatnenie v spoločenskom živote, v podnikaní a v osobnom živote. Jeho výučba je orientovaná do dvoch ročníkov. Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti, ktorá súvisí s nutnosťou ovládať cudzí jazyk slovom a písmom. Cudzí jazyk sa vyučuje v rámci dotácie, podľa učebných osnov všeobecno-vzdelávacích predmetov. Na základe učebných osnov sa vyhotovia tematické plány pre 1 a 2 ročník s členením aj na konverzáciu. Tematický plán sa zostaví tak, aby sa prebralo učivo potrebné k zvládnutiu komunikácie v bežnom živote. Vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získajú pri štúdiu tohto predmetu sú nevyhnutné pre rozvíjanie podnikateľských aktivít a uplatnení sa v praxi. Pri výbere učiva sa postupovalo tak, aby v rámci týždennej hodinovej dotácie žiaci si osvojili požadované učivo v súlade s ich schopnosťami.

Predmet vedie študentov k tomu, aby základné komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie, aby získali a osvojili si teoretické vedomosti, aby tieto mohli využiť aj v občianskom živote v svojej vlasti a v zahraničí. Základné zemepisné údaje o krajinách anglicky hovoriacich, o ich zvykoch a tradíciách a odlišnom spôsobe života.

Je veľmi dôležité, aby študenti pri vzdelávaní rozvíjali receptívne, sluchové spôsobilosti, ktoré súvisia s počúvaním a porozumením monologického a dialogického prejavu. Je potrebné, aby sa poskytla spôsobilosť aj zraková so zreteľom na čítanie. Žiaci sa naučia rozprávať o jednoduchých tematických situáciách. Osvoja si preklad jednoduchých textov. Študent rozumie vypočutej správe, pochopí hlavné myšlienky, základné informácie, vystihne podstatu hovorenej reči. Vie odhadnúť význam neznámeho výrazu.

V oblasti čítania si žiaci obohatia slovnú zásobu a jej správnu výslovnosť, naučia sa globálne porozumieť textu, pochopiť tému, pochopiť špecifické informácie, rôzne názory a stanoviská.

Žiaci sa naučia ústne a písomne vyjadrovať k téme a formulovať svoje osobné údaje, napísať životopis, opísať domov, trávenie voľného času, jedlá a nápoje, služby, cestovanie, zdravie, každodenný život, nakupovanie, vzdelávanie, rozprávať o svojej krajine, práci a pod. Žiaci získajú informácie vo verejnej oblasti / nakupovanie tovarov a služieb, organizovanie stretnutí, získavanie informácií na ulici. Otvorenie a ukončenie komunikácie, pozdravy, prosby, žiadosti, poďakovania, prejav radosti a pod. Vie sformulovať vlastné myšlienky a názory, napísať pozdrav, blahoželanie, želanie, sťažnosť, reklamáciu, inzerát a reprodukovat' prečítaný alebo vypočutý text.

Študent vie jazykovo správne, zrozumiteľne reagovať v bežných životných situáciách, požiadať partnera o vysvetlenie, uskutočniť telefonický rozhovor.

Pri štúdiu konverzácie v anglickom jazyku študent ma získať poznatky o krajinách, ich kultúre, tradíciách a spoločenských udalostiach. Študenti majú možnosť porovnať anglicky hovoriace krajiny so Slovenskou republikou.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania anglického jazyka majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností študentov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých študent ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť študenta k čo najlepšiemu výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru.

Stimulovať poznávacie činnosti študenta predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu anglického jazyka proporcionálne zastúpenie a prepojenie empirického a teoretického poznávania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií študenta. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie *komunikatívne a sociálno interakčné, interpersonálne a intrapersonálne, spôsobilosti tvorivo riešiť problémy, spôsobilosti využívať informačné technológie a spôsobilosti byť demokratickým občanom*. Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehľbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov. Úzko súvisí s predmetom komunikácia, zeměpisom, informatikou.

K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu anglický jazyk patria aj cvičenia, pre ktoré má škola vytvorené dobré materiálne-technické a priestorové vybavenie. Mnohé prezentácie sú zaznamenané na videu alebo CD nosičoch, preto využitie počítačov a internetu tiež predstavuje možnosti osvojenia si vedomostí.

Veľmi dôležité je osvojiť si používanie počítača pri výučbe jazyka, zisťovať význam nových slov a výrazov, a to vyhľadávaním v slovníku na počítači.

Hodnotenie študentov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia. Výučba bude prebiehať v bežnej triede a v počítačovej miestnosti.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučujúceho predmetu konverzácia v anglickom jazyku je poskytnúť študentom vedomosti, formovať logické myslenie a rozvíjať vedomosti a kľúčové kompetencie využiteľné aj v ďalšom vzdelávaní a občianskom živote. Žiaci získajú poznatky o živote v iných krajinách, ich zvykoch, mravoch a tradíciách, tým učíme študentov úcte k iným národom a národnostiam. Prehľbujeme vlastenecké cítenie, ale zároveň nutnosť ovládať cudzí jazyk. Všetupujeme študentom zodpovedný prístup k štúdiu, k práci, rodine a životnému prostrediu v ktorom žijeme, dbáme na dodržiavanie správnej hygieny, stravovania a odievania. Poznanie má význam pre ich osobnostný rast v ich živote.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete konverzácia v anglickom jazyku využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré študentom umožňujú:

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

- ✚ Sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (video, text, hovorené slovo, tabuľky) tak, aby každý každému porozumel,
- ✚ vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- ✚ kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet),
- ✚ správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- ✚ rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- ✚ osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- ✚ hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

- ✚ rozpoznávať problémy v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii (pozorovanie, meranie, experimentovanie, matematické prostriedky, grafické prostriedky a pod.),

- ✚ vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich ďalšom vzdelávaní,
- ✚ hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- ✚ posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- ✚ korigovať nesprávne riešenia problému,
- ✚ používať osvojené metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania študentov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- ✚ získavať informácie v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- ✚ zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- ✚ formulovať a prezentovať svoje postoje v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- ✚ preukázať vlastnú zodpovednosť za zverenú veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie alebo stav spoločnosti ako celku.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- v oblasti jazykovej poznať a používať zvukové a grafické (pravopisné) prostriedky daného jazyka, slovnú zásobu včítane vybranej frazeológie v rozsahu daných tematických okruhov, vybrané morfológické a syntaktické javy, základné spôsoby tvorby slov (odvodzovanie a skladanie slov), vybrané javy z oblasti štylistiky,
- v oblasti pragmatickej používať osvojené jazykové prostriedky v súvislých výpovediach a v obsahových celkoch primerane s komunikatívnym zámerom,
- s aspektom na strategickú kompetenciu vedieť vhodne reagovať na partnerove podnety, odhadovať významy neznámych výrazov, používať kompenzačné vyjadrovanie, pracovať so slovníkom (prekladovým, výkladovým) a používať iné jazykové príručky a informačné zdroje,
- v oblasti socio-lingvistickej vedieť komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikatívnych situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so socio-kultúrnym úzusom danej jazykovej oblasti, preukázať všeobecné kompetencie a komunikatívne kompetencie prostredníctvom rečových schopností na základe osvojených jazykových prostriedkov v komunikatívnych situáciách v rámci tematických okruhov, preukázať úroveň receptívnych (vrátane interaktívnych) a produktívnych rečových schopností.

Obsahové štandardy

1. Počúvanie s porozumením
2. Čítanie s porozumením
3. Písomný prejav
4. Ústny prejav

Popis obsahových štandardov

Počúvanie s porozumením

Vzdelávanie rozvíja receptívne sluchové spôsobilosti založené na počúvaní s porozumením monologických a dialogických prejavov. Má poskytovať študentom spôsobilosti aj zrakové so zreteľom na čítanie a prácu so všeobecným a odborným textom. Žiaci si osvoja produktívne ústne rečové spôsobilosti a naučia sa rozprávať o jednoduchých tematických situáciách. Získajú produktívne písomné spôsobilosti pri spracovaní textu v podobe rôznych anotácií, výpiskov, popisov, a pod.

Vyučovací proces by mal smerovať aj k prekladu jednoduchých textov. Študent v prejave prednášanom v cudzom jazyku štandardnou a zreteľnou výslovnosťou globálne rozumie vypočutej správe, pochopí témy, hlavné myšlienky, základné informácie, rozlíši špecifické informácie aj ďalšie dôležité detaily, základné a rozširujúce informácie, rôzne názory a stanoviská, citové zafarbenie, vystihne logickú štruktúru výpovede, vie používať prostriedky komunikačnej stratégie, vie odhadovať významy neznámych výrazov. Patrí do kategórie receptívnych rečových schopností.

Čítanie s porozumením

V rámci vzdelávania sa žiaci naučia používať rôzne jazykové prostriedky, ktoré skvalitnia ich výslovnosť, obohatia slovnú zásobu a jej postupné vytváranie. Žiaci si osvoja základy gramatiky vrátane tvaroslovia a vetnej skladby, grafickú podobu jazyka a jeho pravopis. Študent v automatickom monologickom, dialogickom alebo kombinovanom texte (rôzne funkčné štýly a slohové útvary) vie zvoliť stratégiu čítania (orientačné, informatívne, študijné čítanie), globálne rozumieť textu, pochopiť tému, vedieť vyhľadať základné informácie, vystihnúť (určiť) špecifické informácie a dôležité detaily, rozlíšiť viacerých hovoriacich, základné a rozširujúce informácie, rôzne názory a stanoviská, citové zafarbenie, funkčný štýl, vystihnúť logickú štruktúru výpovede, používať prostriedky komunikačnej stratégie, odhadovať významy neznámych výrazov, využívať ilustrácie, tabuľky, schémy, používať slovníky, jazykové a iné príručky. Patrí do kategórie receptívnych rečových schopností.

Písomný prejav

Žiaci sa naučia ústne a písomne vyjadrovať vzhľadom k stanoveným témam, formulovať v cudzom jazyku svoje osobné údaje, napísať životopis, popísať domov, voľný čas, jedlo a nápoje, služby, cestovanie, starostlivosť o svoje zdravie, každodenný život, nakupovanie, vzdelávanie, svoju krajinu, prácu a pod. Žiaci získajú a poskytujú informácie v osobnej, verejnej a pracovnej oblasti (nakupovanie cestovných lístkov, tovarov, občerstvenia, organizovanie pracovných stretnutí, rokovanie so zamestnávateľom, objednávanie si služieb, získavanie informácií v informačnom stredisku a na ulici, štylizovanie obchodného alebo osobného listu, písanie blahoželaní, a pod.). Vzdelávanie poskytne vedomosti a zručnosti v oblasti jazykovej funkcie – otvorenie a ukončenie komunikácie, pozdravy, prosby, žiadosti, poďakovania, vyjadrenie súhlasu alebo nesúhlasu, odmietnutie, sklamanie, nádej, obavy, prejav radosti a pod. V písomnom prejave študent vie zrozumiteľne, v súlade s pravopisnými normami a štylisticky vhodne sformulovať vlastné myšlienky a názory, vyplniť dotazníky a úradné formuláre, napísať pozdrav, blahoželenie, želanie a odpoveď naň, pozvanie (oznámenie) a odpoveď naň, list (súkromný, oficiálny) a odpoveď naň, žiadosť, sťažnosť, reklamáciu inzerát a odpoveď naň, životopis, poznámky k prečítanému textu (osnovu, anotáciu, tézu, resumé), zápis z rokovania či besedy, rozprávanie, referát na danú tému, úvahu, návod, prácu na danú tému vychádzajúc z cudzojazyčných prameňov, opis osoby (vonkajší vzhľad, charakterové vlastnosti, psychický a fyzický stav) predmetu, miesta, činnosti, situácie, reprodukovať prečítaný alebo vypočutý autentický text (oznam, rozprávanie, opis a pod.), používať kompenzačné vyjadrovanie. Patrí do kategórie produktívnych rečových schopností.

Ústny prejav

Študent vie jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii reagovať v bežných životných situáciách, vyjadriť vlastné názory a myšlienky, začať, udržiavať a ukončiť rozhovor, besedu, diskusiu, telefonický rozhovor, požiadať partnera o vysvetlenie, opísať osobu (vonkajší vzhľad, charakterové vlastnosti, fyzický stav), predmet, miesto, činnosť, situáciu, rozprávať dej v rámci určených tém, predniesť správu alebo referát na určenú alebo zvolenú tému, predniesť naspamäť naučený text (báseň, pieseň). Patrí do kategórie produktívnych rečových schopností.

Poznanky o krajinách študovaného jazyka

Vzdelávanie má poskytovať študentom poznatky všeobecného a odborného charakteru k lepšiemu poznaniu krajiny príslušnej jazykovej oblasti, jej kultúry, tradícií a spoločenských udalostí. Žiaci získajú informácie o sociokultúrnom prostredí v porovnaní so Slovenskou republikou.

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu, pre ústne a písomné práce). Príprava didaktických testov, cieľových otázok pre skupinové práce, písomné cvičenia a frontálne skúšanie pripravuje vyučujúci v rámci tematických listov. Po ukončení posledného tematického celku v danom vyučovanom predmete pripraví vyučujúci súborný didaktický test na overenie komplexných vedomostí a zručností študentov. Otázky v didaktickom teste nesmú prevýšiť stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Kritériá hodnotenia musia byť súčasťou didaktického testu. Žiaci budú s nimi oboznámení až po absolvovaní didaktického testu. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci. Študent má možnosť didaktický test opakovať, ak bol v prvom didaktickom teste neúspešný. Termín opakovania didaktického testu sa dohodne medzi skúšajúcim a študentom. Výsledky didaktického testu sú významnou súčasťou sumatívneho hodnotenia a uchovávajú sa za dobu štúdia študenta.

Názov predmetu	konverzácia v nemeckom jazyku
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne v 1. a 2. ročníku, spolu 198 vyučovacích hodín
Ročník	prvý, druhý
Kód a názov učebného odboru	6421 L spoločné stravovanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

11.2.5 Konverzácia v nemeckom jazyku

Charakteristika predmetu

Cudzí jazyk prispieva k pochopeniu a objavovaniu skutočností, ktoré presahujú skúsenosti poskytované znalosťou materinského jazyka. Poskytuje živý jazykový základ a predpoklad na komunikáciu študentov v rámci Európskej únie, ako i mimo nej. Osvojenie si cudzieho jazyka umožňuje študentovi prekonať bariéry. Jeho znalosť zvyšuje možnosti študentovej mobility, zvyšuje jeho percento úspešnosti na trhu práce.

Znalosť cudzieho jazyka umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života v iných krajinách v rámci Európy, ale aj mimo nej. Študent sa oboznamuje s rôznymi kultúrnymi tradíciami. Tieto poznania do veľkej miery ovplyvňujú ich toleranciu voči iným kultúram a národom. V rámci vyučovacieho predmetu sa uplatňujú i medzi predmetové vzťahy. Využíva sa najmä kooperácia s dejepisom a geografiou, pretože poznanie cudzieho jazyka v sebe spája jazykové schopnosti a kompetencie s poznaním histórie krajiny a samozrejme jej geografiu (územné členenie,...). Práve jazykové vzdelávanie vytvára podmienky pre medzi predmetové vzťahy. Tieto pomáhajú študentovi pochopiť vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa jeho vlastných predstáv a potrieb.

Učenie sa cudzieho jazyka podporuje otvorejší vzťah k ľuďom. Ako už bolo spomenuté, komunikácia a rozvoj kompetencií v jazyku podporujú mobilitu v rámci Európskej únie. Žiaci už počas svojho štúdia a následne počas svojej praxe môžu plne využívať možnosť pracovať v iných krajinách, kde im práve znalosť jazyka uľahčuje situáciu. Na druhej strane môžu počiatočnú znalosť jazyka využiť i na štúdium v krajine, kde sa ním hovorí. Poznanie cudzieho jazyka otvára študentom široké možnosti uplatnenia.

Počas vyučovacích hodín sa budú využívať rôzne formy, pri ktorých bude kladený dôraz na rozvoj komunikatívnych schopností. Táto komunikácia je založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať a tlmočiť myšlienky, pocity, skutočnosti a názory ústnou i písomnou formou. Spôsobilosť ovládať cudzí jazyk si vyžaduje znalosť slovnej zásoby, poznanie funkčnej gramatiky a uvedomenie si hlavných typov verbálnej interakcie a jazykových registrov.

Názov predmetu	dejepis
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne v 1. a 2. ročníku, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	prvý, druhý
Kód a názov učebného odboru	6421 L spoločné stravovanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

11.2.6 Dejepis

Charakteristika predmetu

Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti „Človek, hodnoty a spoločnosť“. Na túto vzdelávaciu oblasť ŠVP vyčlenil 1 hodinu týždenne v súlade s poznámkou f) rámcového učebného plánu.

Dejepis má pri výchove žiaka ako budúceho občana nezastupiteľné miesto. Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Vede žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva, k úcte k iným národom a iným etnikám, k rešpektovaniu kultúrnych a iných odlišností ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenských.

Predmet vedie žiakov k tomu, aby základné komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie, aby si získali a osvojili teoretické poznatky z národných a svetových dejín. Metódy, formy a prostriedky vyučovania dejepisu majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť a samostatnosť myslenia. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť otvorene diskutovať a vytvárať si vlastný názor na historické udalosti, učiteľ má zase povinnosť viesť žiaka k záujmu o históriu, motivovať k historickému povedomiu a usmerňovať ich názory a stanoviská. Stimulovať poznávacie činnosti žiaka predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu dejepis proporcionálne zastúpenie a prepojenie empirického a teoretického poznania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií žiaka. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie komunikatívne a sociálne interakčné, interpersonálne a intrapersonálne, spôsobilosti tvorivo riešiť problémy, spôsobilosti využívať informačné technológie a spôsobilosti byť demokratickým občanom. Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehlbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov. Predmet dejepis je veľmi úzko previazaný s predmetom slovenský jazyk a literatúra, etická výchova, občianska výchova. K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu dejepis patrí aj infromatická zručnosť, pre ktoré má škola vytvorené dobré materiálno-technické a priestorové vybavenie. Ku komplexnejšiemu poznaniu historických udalostí a osobností majú študenti možnosť využívať filmové historické dokumenty (video, CD) a informácie získane pomocou internetu v učebni výpočtovej techniky.

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia. Výučba bude prebiehať v bežnej triede.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania dejepisu ako vyučovacieho predmetu je utvárať a formovať kritické historické vedomie, na základe ktorého by boli žiaci schopní pochopiť minulosť a prítomnosť Slovenska. Zároveň by mali porozumieť premenám Európy a sveta, poznávať globálne problémy ľudstva v oblasti politickej, sociálnej, ekonomickej a kultúrnej. Uvedené všeobecné ciele sa ďalej rozčleňujú na konkrétne ciele, ktoré majú žiakom umožniť porozumieť histórii, poznávať historický materiál a formovať postoje a stanoviská. Dejepis má žiaka viesť k oceňovaniu kultúrnych historických pamiatok, ku starostlivosti o ne, a takisto o životné prostredie. Žiak nemá mať len vedomosti, ale ma získať a

prehliť si rad schopností, napríklad schopnosti čerpať informácie z rôznych zdrojov, zhromažďovať ich porovnávať, triediť, interpretovať, spracovávať do referátov, výkladov, pripravovať diskusiu. Získané vedomosti by mali viesť žiakov k úcte ku kultúrnemu dedičstvu našich predkov. Vážiť si nielen históriu nášho národa ale aj chrániť a ochraňovať krásne naše Slovensko.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete dejepis využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

- ✚ sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (video, text, hovorené slovo, diagram) tak, aby každý každému porozumel,
- ✚ vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- ✚ kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet),
- ✚ správne interpretovať získané historické fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- ✚ rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- ✚ osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- ✚ hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

- ✚ klasifikovať historickú udalosť (nájsť a vybrať z textu požadovanú udalosť),
- ✚ vysvetliť historickú udalosť (z máp, textov, obrázkov),
- ✚ určiť príčiny a následky historickej udalosti,
- ✚ získať hlbší záujem o minulosť a pestovať vzťah k historickému dedičstvu,
- ✚ pochopiť, že história môže slúžiť politickým alebo iným účelom, že v spoločnosti rôzne skupiny ľudí, alebo inštitúcie interpretujú a využívajú históriu rôznym spôsobom,
- ✚ chápať históriu ako proces hľadania, ktorého základným východiskom je snaha po objektívnom historickom poznaní, uvedomiť si, že historická objektivita je ideál ku ktorému sa historici môžu viac či menej priblížiť

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- ✚ získavať informácie v priebehu ich dejepisného vzdelávania využívaním metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- ✚ zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- ✚ svojim vlastným prístupom chrániť hodnoty ľudskej civilizácie, prírody a kultúry,
- ✚ nadobudnúť hrdosť na vlastný národ, porozumenie a toleranciu aj vo vzťahu k iným národom,
- ✚ pochopiť rôznosť ľudského myslenia a konania a byť schopný prijímať pluralitné názory na vývoj spoločnosti,
- ✚ učiť sa rozlišovať dobro a zlo, spravodlivosť a nespravodlivosť, rešpektovať snahy o mierové riešenie problémov.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- ✚ orientovať sa na časovej priamke a na mape
- ✚ vysvetliť vplyv Egypta, Mezopotámie, Blízkeho východu, starovekého Grécka a Ríma na zrod Európskej kultúry
- ✚ určiť pravlasť Slovanov a ich spôsob života
- ✚ vysvetliť vývoj Veľkomoravskej ríše
- ✚ vysvetliť význam príchodu Konštantína a Metoda, osobností Pribinu, Rastislava a Svätopluka
- ✚ charakterizovať spôsob výroby a života poddaných a šľachty
- ✚ hodnotiť cirkev v stredoveku jej úlohu v oblasti vzdelávania, kultúry a politického života
- ✚ charakterizovať vznik Uhorského štátu a začleňovanie Slovenska do neho
- ✚ poukázať na vznik stredovekých miest, centier remesla a obchodu
- ✚ charakterizovať Uhorsko po bitke pri Moháči
- ✚ vysvetliť význam a dôsledky zámorských objavov
- ✚ charakterizovať vpád Turkov na územie Uhorska
- ✚ zhodnotiť tridsaťročnú vojnu
- ✚ charakterizovať vznik absolutistických monarchií v Európe
- ✚ hodnotiť význam Márie Terézie a Jozefa II
- ✚ charakterizovať francúzsku revolúciu a Napoleonove výboje

- + charakterizovať osobnosť Antona Bernoláka a Ľudovíta Štúra
- + popísať revolučné udalosti v roku 1848 a ich dopad na Európu
- + vysvetliť založenie Matice slovenskej a slovenských gymnázií
- + hodnotiť dôsledky rakúsko-uhorského vyrovnania pre slovenský národný život
- + vedieť vysvetliť pojem maďarizácia
- + popísať politický, hospodársky a kultúrny život na Slovensku koncom 19. a na začiatku 20. storočia.
- + popísať najväčšie objavy vo vede a technike v 18. a 19. storočí a vplyv na rozvoj hospodárstva
- + vysvetliť príčiny a dôsledky prvej svetovej vojny
- + charakterizovať vznik ČSR
- + zhodnotiť hospodársku, národnú, kultúrnu a sociálnu situáciu v ČSR
- + vysvetliť postavenie Slovákov v rámci ČSR
- + vysvetliť hospodársku krízu a jej dôsledky
- + charakterizovať príčinu vzniku diktátorských režimov
- + vysvetliť pojmy fašizmus, nacionálny socializmus a stalinizmus
- + vedieť charakterizovať dôsledky mníchovskej zrady
- + vysvetliť vznik Slovenského štátu
- + vysvetliť príčiny 2. svetovej vojny, bleskovej vojny na západe, vojny v Ázii
- + vedieť popísať útok na Sovietsky zväz
- + charakterizovať holokaust
- + popísať prelom v 2. svetovej vojne a použitie jadrových bômb
- + vysvetliť ciele a význam SNP
- + popísať oslobodenie republiky
- + vedieť vysvetliť zmeny v Európe a vo svete po 2. svetovej vojne
- + vedieť charakterizovať rozklad sovietskeho bloku a pád komunistických režimov vo východnej Európe
- + vedieť vysvetliť pojmy ako socializmus s ľudskou tvárou, normalizácia
- + charakterizovať pád komunistickej diktatúry a vznik Slovenskej republiky

Obsahové štandardy:

1. Význam histórie pre jednotlivca a ľudstvo
2. Korene európskej civilizácie
3. Slovensko na úsvite dejín
4. Stredoveká spoločnosť
5. Na ceste k novoveku
6. Obdobie veľkých zmien
7. Francúzska a americká revolúcia
8. Slovenské národné hnutie v 18. a 19. storočí
9. Slovensko po revolúcii a za dualizmu
10. Revolúcia vo vede a technike
11. Prvá svetová vojna a Slovensko
12. Vznik Československa a jeho charakteristiky
13. Autoritatívne a diktátorské režimy v Európe
14. Druhá svetová vojna a Slovensko
15. Svet po druhej svetovej vojne
16. Slovensko v ČSR v rokoch 1945-1993

Popis obsahových štandardov

Význam histórie pre jednotlivca a ľudstvo

Žiaci nadobudnú schopnosti periodizácie dejín, orientácie na časovej priamke a na mape. Naučia sa pracovať s historickými prameňmi a budú intenzívne vedení k akceptovaniu pluralitných názorov na historické udalosti.

Korene európskej civilizácie

Žiaci budú oboznámení so starovekými orientálnymi civilizáciami Mezopotámie, Egypta a blízkovýchodných štátov, taktiež s antickým Gréckom a Rímom, ktoré tvoria základy na ktorých je vybudovaná moderná európska civilizácia. Získajú poznatky o koreňoch svetovej kultúry, náboženstiev i štátnych zriadení. Poukážeme na vznik kresťanstva a jeho vplyv na ďalší vývoj európskych dejín.

Slovensko na úsvite dejín

Žiaci získajú poznatky o osídlení územia Slovenska počas sťahovania národov, ako aj o pravlasti

Slovanov a ich spôsobe života. Žiaci si osvoja vedomosti o štátnych útvaroch na našom území od Samovej ríše až po Veľkú Moravu. Hlavný dôraz bude kladený na význam cyrilometodskej misie.

Stredoveká spoločnosť

Žiaci budú informovaní o vzniku Franskej a Byzantskej ríše, o formovaní Uhorského štátu a začleňovaní sa Slovenska do spoločného štátu s Maďarmi. Nadobudnú poznatky o vzniku a význame stredovekých miest ako centier remesla a obchodu, ako aj o rozvoji románskej a gotickej kultúry.

Na ceste k novoveku

Žiaci získajú vedomosti o najdôležitejších udalostiach stredovekého Uhorska ako o vymretí Arpádovcov, o bitke pri Rozhanovciach a jej význame pre mesto Košice, o vláde Mateja Korvína, ako aj o tureckej nadvláde.

Obdobie veľkých zmien

Žiaci získajú vedomosti o osvieteneckých reformách Márie Terézie a jej syna Jozefa II a ich dopadoch na život v Uhorsku.

Francúzska a americká revolúcia

Žiaci získajú vedomosti o francúzskej revolúcii a jej priebehu, o Napoleonovi Bonaparte a jeho výbojných vojnách po Európe a informatívne o americkej vojne za nezávislosť.

Slovenské národné hnutie v 18. a 19. storočí

Žiaci si rozšíria vedomosti o Antonovi Bernolákovi, o Ľudovítovi Štúrovi a jeho generácii a o revolučných udalostiach roku 1948 v Európe.

Slovensko po revolúcii a za dualizmu

Žiaci si rozšíria vedomosti o založení Matice slovenskej, slovenských gymnáziách, o následkoch rakúsko-uhorského vyrovnania pre slovenský národný život, o hospodárskom a kultúrnom vývoji na území Slovenska koncom 19. a začiatkom 20. storočia. Dotkneme sa aj tematiky vysťahovalectva.

Revolúcia vo vede a technike

Žiaci získajú vedomosti o najväčších objavoch vo vede a technike v 19. až 20. storočí.

Prvá svetová vojna a Slovensko

V rámci vzdelávania si žiaci osvoja príčiny, priebeh a dôsledky prvej svetovej vojny, politické a vojenské aktivity Slovákov v zahraničí, ako aj významné osobnosti domáceho a zahraničného odboja.

Vznik Československa a jeho charakteristiky

Žiaci získajú vedomosti o vzniku Československa, o povojnovom rozdelení sveta, o postavení Slovákov v rámci ČSR, snaha o autonómiu.

Autoritatívne a diktátorské režimy v Európe

Žiaci si rozšíria poznatky o svetovej hospodárskej kríze, o príčinách vzniku diktátorských režimov, o fašizme, nacionalizme, socializme a fašizme.

Druhá svetová vojna a Slovensko

V rámci vzdelávania si žiaci osvoja vedomosti o Mníchovskej konferencii, Viedenskej arbitráži, vzniku Slovenského štátu, o príčinách druhej svetovej vojny, o bleskovej vojne na západe, o útoku na Sovietsky zväz, o Postupimskej konferencii a ukončení druhej svetovej vojny.

Svet po druhej svetovej vojne

Žiaci získajú vedomosti o zmenách v Európe a vo svete po druhej svetovej vojne, o integrácii západnej a sovietskej východnej Európy, o OSN a jej cieľoch, o studenej vojne, o rozklade sovietskeho bloku a o páde komunistických režimov vo východnej Európe, o zjednotení Nemecka a politike rozširovania NATO na východ.

Slovensko v ČSR v rokoch 1945-1993

Žiaci získajú prehľad o postavení Slovenska v ČSR po roku 1945, o februárových udalostiach roku 1948 a ich následkoch, o hospodárskych a sociálnych zmenách – industrializácia a kolektivizácii, o postavení národnostných menšín, o pokuse vytvoriť „socializmus s ľudskou tvárou“, o normalizácii, o páde komunistickej diktatúry a o vzniku Slovenskej republiky v roku 1993.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Význam histórie pre jednotlivca a ľudstvo	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov

	úloh	Skupinová práca študentov Práca s knihou
Korene európskej civilizácie	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Slovensko na úsvite dejín	Informačnéreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučbyFrontálna výučba a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov práca s knihou
Stredoveká spoločnosť	Informačnéreceptívna – výklad Reproduktívna- rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov
Na ceste k novoveku	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Obdobie veľkých zmien	Informačnéreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučbyFrontálna výučba a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov práca s knihou
Francúzska a americká revolúcia	Informačnéreceptívna – výklad Reproduktívna- rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov
Slovenské národné hnutie v 18. a 19. storočí	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Slovensko po revolúcií a za dualizmu	Informačnéreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučbyFrontálna výučba a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov práca s knihou
Revolúcia vo vede a technike	Informačnéreceptívna – výklad Reproduktívna- rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov
1. svetová vojna a Slovensko	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Vznik Československa a jeho charakteristiky	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Autoritatívne a diktátorské režimy v Európe	Informačnéreceptívna – výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučbyFrontálna výučba a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov práca s knihou
2. svetová vojna a Slovensko	Informačnéreceptívna – výklad Reproduktívna- rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia študentov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Význam histórie pre jednotlivca a ľudstvo	PhDr. Eva Chylová a kol. Dejepis pre stredné odborné školy a SOU 1. Od praveku k novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997 PhDr. Dušan Kováč DrSc. A kol. Dejepis 2. Slovensko v stredoveku a na začiatku novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997	Dataprojektor PC Magnetická tabuľa Tabuľa	Mapy Obrazový materiál Historické dokumenty	Internet Knižnica
Korene európskej civilizácie	PhDr. Eva Chylová a kol. Dejepis pre stredné odborné školy a SOU 1. Od praveku k novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997 PhDr. Dušan Kováč DrSc. A kol. Dejepis 2. Slovensko v stredoveku a na začiatku novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997	Dataprojektor PC Magnetická tabuľa Tabuľa	Mapy Obrazový materiál Historické dokumenty	Internet Knižnica
Slovensko na úsvite dejín	PhDr. Eva Chylová a kol. Dejepis pre stredné odborné školy a SOU 1. Od praveku k novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997 PhDr. Dušan Kováč DrSc. A kol. Dejepis 2. Slovensko v stredoveku a na začiatku novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997	Dataprojektor PC Magnetická tabuľa Tabuľa	Mapy Obrazový materiál Historické dokumenty	Internet Knižnica
Stredoveká spoločnosť	PhDr. Eva Chylová a kol. Dejepis pre stredné odborné školy a SOU 1. Od praveku k novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997 PhDr. Dušan Kováč DrSc. A kol. Dejepis 2. Slovensko v stredoveku a na začiatku novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997	Dataprojektor PC Magnetická tabuľa Tabuľa	Mapy Obrazový materiál Historické dokumenty	Internet Knižnica
Na ceste k novoveku	PhDr. Eva Chylová a kol. Dejepis pre stredné odborné školy a SOU 1. Od praveku k novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997 PhDr. Dušan Kováč DrSc. A kol. Dejepis 2. Slovensko v stredoveku a na začiatku novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997	Dataprojektor PC Magnetická tabuľa Tabuľa	Mapy Obrazový materiál Historické dokumenty	Internet Knižnica
Obdobie veľkých zmien	PhDr. Eva Chylová a kol. Dejepis pre stredné odborné školy a SOU 1. Od praveku k novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997 PhDr. Dušan Kováč DrSc. A kol. Dejepis 2. Slovensko v stredoveku a na začiatku novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997	Dataprojektor PC Magnetická tabuľa Tabuľa	Mapy Obrazový materiál Historické dokumenty	Internet Knižnica
Francúzska a americká revolúcia	PhDr. Eva Chylová a kol. Dejepis pre stredné odborné školy a SOU 1. Od praveku k novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997 PhDr. Dušan Kováč DrSc. A kol. Dejepis 2. Slovensko v stredoveku a na začiatku novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997	Dataprojektor PC Magnetická tabuľa Tabuľa	Mapy Obrazový materiál Historické dokumenty	Internet Knižnica
Slovenské národné hnutie v 18. a 19. storočí	PhDr. Eva Chylová a kol. Dejepis pre stredné odborné školy a SOU 1. Od praveku k novoveku,	Dataprojektor PC Magnetická	Mapy Obrazový materiál	Internet Knižnica

	Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997 PhDr. Dušan Kováč DrSc. A kol. Dejepis 2. Slovensko v stredoveku a na začiatku novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997	tabuľa Tabuľa	Historické dokumenty	
Slovensko po revolúcií a za dualizmu	PhDr. Eva Chylová a kol. Dejepis pre stredné odborné školy a SOU 1. Od pravku k novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997 PhDr. Dušan Kováč DrSc. A kol. Dejepis 2. Slovensko v stredoveku a na začiatku novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997	Dataprojektor PC Magnetická tabuľa Tabuľa	Mapy Obrazový materiál Historické dokumenty	Internet Knižnica
Revolúcia vo vede a technike	PhDr. Eva Chylová a kol. Dejepis pre stredné odborné školy a SOU 1. Od pravku k novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997 PhDr. Dušan Kováč DrSc. A kol. Dejepis 2. Slovensko v stredoveku a na začiatku novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997	Dataprojektor PC Magnetická tabuľa Tabuľa	Mapy Obrazový materiál Historické dokumenty	Internet Knižnica
1. svetová vojna a Slovensko	PhDr. Eva Chylová a kol. Dejepis pre stredné odborné školy a SOU 1. Od pravku k novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997 PhDr. Dušan Kováč DrSc. A kol. Dejepis 2. Slovensko v stredoveku a na začiatku novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997	Dataprojektor PC Magnetická tabuľa Tabuľa	Mapy Obrazový materiál Historické dokumenty	Internet Knižnica
Vznik Československa a jeho charakteristiky	PhDr. Eva Chylová a kol. Dejepis pre stredné odborné školy a SOU 1. Od pravku k novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997 PhDr. Dušan Kováč DrSc. A kol. Dejepis 2. Slovensko v stredoveku a na začiatku novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997	Dataprojektor PC Magnetická tabuľa Tabuľa	Mapy Obrazový materiál Historické dokumenty	Internet Knižnica
Autoritatívne a diktátorské režimy v Európe	PhDr. Eva Chylová a kol. Dejepis pre stredné odborné školy a SOU 1. Od pravku k novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997 PhDr. Dušan Kováč DrSc. A kol. Dejepis 2. Slovensko v stredoveku a na začiatku novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997	Dataprojektor PC Magnetická tabuľa Tabuľa	Mapy Obrazový materiál Historické dokumenty	Internet Knižnica
2. svetová vojna a Slovensko	PhDr. Eva Chylová a kol. Dejepis pre stredné odborné školy a SOU 1. Od pravku k novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997 PhDr. Dušan Kováč DrSc. A kol. Dejepis 2. Slovensko v stredoveku a na začiatku novoveku, Orbis pictus Istropolitana Bratislava 1997	Dataprojektor PC Magnetická tabuľa Tabuľa	Mapy Obrazový materiál Historické dokumenty	Internet Knižnica

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu, pre ústne a písomné práce). Príprava didaktických testov, cieľových otázok pre skupinové práce, písomné cvičenia a frontálne skúšanie pripravuje vyučujúci v rámci tematických listov.

Po ukončení posledného tematického celku v danom vyučovacom predmete pripraví vyučujúci súborný didaktický test na overenie komplexných vedomostí a zručností žiakov. Otázky v didaktickom teste nesmú prevýšiť stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Kritériá hodnotenia musia byť súčasťou didaktického testu. Žiaci budú s nimi oboznámení až po absolvovaní didaktického testu. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci. Žiak má možnosť didaktický test opakovať, ak bol v prvom didaktickom teste neúspešný. Termín opakovania didaktického testu sa dohodne medzi skúšajúcim a žiakom. Výsledky didaktického testu sú významnou súčasťou sumatívneho hodnotenia a uchovávajú sa za dobu štúdia žiaka.

Názov predmetu	základy ekológie
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Kód a názov učebného odboru	6421 L spoločné stravovanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

11.2.7 Základy ekológie

Charakteristika predmetu

Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ ŠVP 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby. Na vytvorenie predmetu sme integrovali dva obsahové štandardy „Deje v živých sústavách“ a „Človek a životné prostredie“.

Cieľom predmetu Ekológia je prehĺbiť a do širších súvislostí rozvinúť poznanie podstaty ekologických zákonitostí a ich význam pre ochranu životného prostredia a zdravie človeka. Na základe poznatkov z prírodopisu, z príbuzných prírodovedeckých vyučovacích predmetov podieľa sa na formovaní ekologického myslenia študentov.

Predmet je zameraný na aplikáciu osvojených poznatkov s dôrazom na trvalo udržateľný rozvoj a na otázky zdravia človeka.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu ekológia v študijnom odbore spoločné stravovanie je poskytnúť študentom súbor vedomostí a zručností a v čo najúčinnejšej miere formovať logické myslenie a rozvíjať kľúčové kompetencie využiteľné aj v ďalšom vzdelávaní, odbornom výcviku a občianskom živote. Žiaci získajú vedomosti o ekologických disciplínach a naučia sa aplikovať ekologické poznatky v praxi.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete ekológia využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré študentom umožňujú:

Schopnosti riešiť problémy

- ✚ rozpoznávať problémy v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii (pozorovanie, degustovanie a pod.),
- ✚ vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich vzdelávaní,
- ✚ hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- ✚ posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- ✚ korigovať nesprávne riešenia problému,
- ✚ používať osvojené metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania študentov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- ✚ získavať informácie v priebehu ich odborného vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- ✚ zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

Prehľad výkonových štandardov

Absolvent má:

- ✚ cieľavedome pozorovať prírodné javy, a ich premeny,
- ✚ samostatne aj v skupine študentov riešiť jednoduché problémové prírodovedné situácie, zaobstarať si potrebné informácie na ich zvládnutie, hľadať aj alternatívne cesty vedúce k správne riešeniu problémov, dokázať nájsť chybu a korigovať svoje názory a konanie,
- ✚ vedieť opísať osvojené prírodovedné poznatky a vzťahy medzi nimi, používať správnu terminológiu a symboliku, porozumieť prírodným zákonom,
- ✚ chápať funkčné závislosti a tieto schopnosti uplatniť na riešenie náročnejších úloh,
- ✚ aplikovať získané prírodovedné poznatky i mimo oblasti prírodných vied (napr. v odbornom vzdelávaní, praxi, každodennom živote),
- ✚ poznať využitie bežných látok v priemysle, poľnohospodárstve a v každodennom živote a ich vplyv na zdravie človeka a životné prostredie,
- ✚ pochopiť odlišnosť medzi jednotlivými krajinami sveta na základe poznania ich fyzicko-geografických a socioekonomických charakteristík,
- ✚ porozumieť premenám v krajine, ktoré podmieňuje človek a príroda,
- ✚ vytvoriť si pozitívny vzťah ku kultúrnym hodnotám, prírode a životnému prostrediu a aktívne sa podieľať na ich ochrane.

Prehľad obsahových štandardov

1. Deje v živých sústavách
2. Človek a životné prostredie

Popis obsahových štandardov

Deje v živých sústavách

Učivo rozvíja vedomosti a zručnosti študentov o zložení, výskyte a biologických funkciách najdôležitejších prírodných látok (bielkovín, sacharidov, tukov, vitamínov, hormónov, nukleových kyselín atď.) a napomáha porozumenie podstaty dejov prebiehajúcich v živých organizmoch. Tento obsahový okruh prispieva k pochopeniu základov ekológie a správnej životosprávy.

Človek a životné prostredie

Učivo tohto obsahového okruhu poskytuje študentom nevyhnutné poznatky o biológii a ekológii, z ktorých bude vychádzať ekologická výchova a vzdelávanie v ďalších, najmä odborných predmetoch. Žiaci si rozšíria základné informácie o jednotnom základe života, o dedičnosti a premenlivosti, charakteristike rastlín a živočíchov ako celku a získavajú základné poznatky o ekológii dôležité pre ekosystém človeka a vzťahy človeka k životnému prostrediu pri zohľadnení regionálnych a profesijných zvláštností.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Ekológia ako veda	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s učebným textom

Organizmus a prostredie	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s učebným textom
Ekológia rastlín	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s učebným textom
Ekosystém	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s učebným textom
Etológia	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s učebným textom
Ochrana prírody	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s učebným textom
Súčasný problémy životného prostredia človeka	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s učebným textom
Ekológia ľudského zdravia	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s učebným textom

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia študentov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Ekológia ako veda	Kvasničková, D., Bencko V., Hurňák A., Samek V. : Základy ekológie. SPN. Bratislava 1991	Tabuľa Počítač Videoprojektor	Farebné fixy Vzorky rastlín Vzorky hornín	Internet
Organizmus a prostredie	Kvasničková, D., Bencko V., Hurňák A., Samek V. : Základy ekológie. SPN. Bratislava 1991	Tabuľa Počítač Videoprojektor	Farebné fixy Vzorky rastlín Vzorky hornín	Internet
Ekológia rastlín	Kvasničková, D., Bencko V., Hurňák A., Samek V. : Základy ekológie. SPN. Bratislava 1991	Tabuľa Počítač Videoprojektor	Farebné fixy Vzorky rastlín Vzorky hornín	Internet
Ekosystém	Kvasničková, D., Bencko V., Hurňák A., Samek V. : Základy ekológie. SPN. Bratislava 1991	Tabuľa Počítač Videoprojektor	Farebné fixy Vzorky rastlín Vzorky hornín	Internet
Etológia	Kvasničková, D., Bencko V., Hurňák A., Samek V. : Základy ekológie. SPN. Bratislava 1991	Tabuľa Počítač Videoprojektor	Farebné fixy Vzorky rastlín Vzorky hornín	Internet
Ochrana prírody	Kvasničková, D., Bencko V., Hurňák A., Samek V. : Základy ekológie. SPN. Bratislava 1991	Tabuľa Počítač Videoprojektor	Farebné fixy Vzorky rastlín Vzorky hornín	Internet
Súčasný problémy životného prostredia človeka	Kvasničková, D., Bencko V., Hurňák A., Samek V. : Základy ekológie. SPN. Bratislava 1991	Tabuľa Počítač Videoprojektor	Farebné fixy Vzorky rastlín Vzorky hornín	Internet

Ekológia ľudského zdravia	Kvasničková, D., Bencko V., Hurňák A., Samek V. : Základy ekológie. SPN. Bratislava 1991	Tabuľa Počítač Videoprojektor	Farebné fixy Vzorky rastlín Vzorky hornín	Internet
---------------------------	--	-------------------------------------	---	----------

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu, pre ústne a písomné práce). Príprava didaktických testov, cieľových otázok pre skupinové práce, písomné cvičenia a frontálne skúšanie pripravuje vyučujúci v rámci tematických listov.

Po ukončení posledného tematického celku v danom vyučovacom predmete pripraví vyučujúci súborný didaktický test na overenie komplexných vedomostí a zručností študentov. Otázky v didaktickom teste nesmú prevýšiť stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Kritériá hodnotenia musia byť súčasťou didaktického testu. Žiaci budú s nimi oboznámení až po absolvovaní didaktického testu. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci. Študent má možnosť didaktický test opakovať, ak bol v prvom didaktickom teste neúspešný. Termín opakovania didaktického testu sa dohodne medzi skúšajúcim a študentom. Výsledky didaktického testu sú významnou súčasťou sumatívneho hodnotenia a uchovávajú sa za dobu štúdia študenta.

Názov predmetu	matematika
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne v 1. ročníku 1 hodina týždenne v 2. ročníku, spolu 99 vyučovacích hodín
Ročník	prvý, druhý
Kód a názov učebného odboru	6421 L spoločné stravovanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

11.2.8 Matematika

Charakteristika predmetu

Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti „*Matematika a práca s informáciami*“ ŠVP 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby . Na vytvorenie predmetu sme integrovali 5 obsahových štandardov „*Čísla, premenná a počtové výkony s číslami*“, „*Vzťahy, funkcie, tabuľky a diagramy*“, „*Geometria a meranie*“, „*Kombinatorika, pravdepodobnosti a štatistika*“, a „*Logika, dôvodenie a dôkazy*“.

Matematické vzdelávanie v odbornom školstve má svoje významné miesto, nakoľko v jednotlivých odboroch plní popri funkcii všeobecného vzdelávania aj prípravnú funkciu pre odbornú zložku vzdelávania.

Všeobecným cieľom matematického vzdelávania je výchova premýšľavého človeka, ktorý bude vedieť používať matematiku v rôznych životných situáciách (v odbornej zložke vzdelávania, v ďalšom štúdiu, v osobnom živote, budúcom zamestnaní, voľnom čase, a pod.).

Matematika pre ISCED 3A je všeobecno-vzdelávacím predmetom s časovou dotáciou 99 hodín. Okrem všeobecno-vzdelávacej funkcie plní aj funkciu prípravnú, v zmysle prípravy na budúcu profesiu. Podieľa sa na komplexnom rozvoji osobnosti študentov.

Matematika pre nadstavbové štúdium nadväzuje na učivo matematiky SOŠ učebných odborov. Ďalej zveľaďuje nadobudnuté vedomosti, zručnosti a návyky v súlade s matematickou teóriou a s individuálnymi schopnosťami študenta. Výber učiva zohľadňuje celkové zameranie SOŠ.

Predmet vedie študentov k tomu, aby základné komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie. Spolu s ostatnými všeobecno-vzdelávacími a odbornými predmetmi sa podieľa na utváraní predpokladov u absolventov na aktívne zapojenie sa do činnosti vo zvolenom povolání. Do vyučovania sa premietajú výsledky vedy a techniky, nové trendy vo výrobe a v celom národnom hospodárstve. Matematika prispieva svojimi špecifickými prostriedkami k plneniu programu elektronizácie vo výchove a vzdelávaní, svojím vzdelávacím obsahom utvára predpoklady na to, aby žiaci mohli využívať prostriedky výpočtovej techniky.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania matematiky majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností študentov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých študent ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť študenta k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci učebného odboru.

Stimulovať poznávacie činnosti študenta predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu proporcionálne zastúpenie a prepojenie empirického a teoretického poznávania. Vychádzajúc z dobrých numerických znalostí sa dôraz kladie nielen na postup a aktivitu, ale aj na exaktné vedomosti. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií študenta. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie komunikatívne a sociálno-interakčné, interpersonálne a intrapersonálne, spôsobilosti tvorivo riešiť problémy, spôsobilosti využívať informačné technológie a spôsobilosti byť demokratickým občanom. Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehlbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov. Získané vedomosti a zručnosti (presnosť, vytrvalosť, dôslednosť, efektívnosť, konštruktívnosť) by mali

pomôcť študentom riešiť každodenné problémové situácie. Práca v skupinách učí študentov spolupracovať, komunikovať s inými ľuďmi, učí ich solidarite pri riešení problémov širšej komunity ľudí. Pri menách Pythagoras, Tháles, Aristoteles, Pascal a ďalších sa poukazuje na historický vývoj vedy a techniky a zároveň sa poukazuje na historické i kultúrne dedičstvo národov a aj svojho kraja. Pri riešení úloh sa tiež poukazuje na význam prírodných zdrojov, obnoviteľné a neobnoviteľné prírodné zdroje, ochranu životného prostredia a tým aj ochranu zdravia.

Hodnotenie študentov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Výučba bude prebiehať v učebni výpočtovej techniky a v bežnej triede.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu matematika na stredných odborných školách je komplexne rozvíjať osobnosť študenta. Proces vzdelávania smeruje k tomu, aby žiaci:

- + získali schopnosť používať matematiku vo svojom budúcom živote,
- + rozvíjali funkčné a kognitívne kompetencie, metagognitívne kompetencie a vhodnou voľbou organizačných foriem a metód výučby aj ďalšie kompetencie potrebné v živote,
- + rozvíjali logické a kritické myslenie, schopnosť argumentovať, komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému,
- + získali a rozvíjali zručnosti súvisiace s procesom učenia sa, aktivitu na vyučovaní, racionálne a samostatné učenie sa,
- + získavali nové vedomosti špirálovite, s množstvom propedeutiky prostredníctvom riešenia úloh s rôznym kontextom,
- + správne používali matematickú symboliku a znázorňovali vzťahy,
- + čítali s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy, nesúvislé texty obsiahnuté v tabuľkách, grafoch a diagramoch,
- + rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore, ako aj priestorovú predstavivosť,
- + boli schopní pracovať s návodmi,
- + používali prostriedky informačno–komunikačných technológií na vyhľadávanie, spracovanie, uchovávanie a prezentáciu informácií, ktoré by mali uľahčiť niektoré namáhavé výpočty alebo postupy a umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému,
- + prostredníctvom medzipredmetových vzťahov by mali spoznať matematiku, ako súčasť ľudskej kultúry a ako dôležitý nástroj pre spoločnosť,
- + vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy),
- + naučili sa samostatne analyzovať texty úloh, riešiť ich, odhadovať, hodnotiť a zdôvodňovať výsledky, vyhodnocovať rôzne spôsoby riešenia.

Výchovno-vzdelávací proces

Na splnenie vytýčených cieľov vyučovania matematiky na SOŠ je nevyhnutné používať aktivizujúce vyučovacie metódy, a to predovšetkým samostatnú prácu študentov, prácu vo dvojiciach a skupinovú prácu. Okrem samostatnej práce zacielenej na získanie početných návykov a ďalších zručností je nevyhnutné, aby študenti objavovali nové poznatky experimentovaním a vlastnou činnosťou. Pre učiteľa to znamená, že individuálnym prístupom objavuje a usmerňuje rozvoj schopností jednotlivých študentov a riadi tvorivú prácu kolektívu triedy.

Iniciatíva jednotlivých študentov pri riešení úloh a spoluzodpovednosť za pracovné výsledky majú hlboký výchovný význam. Hodiny matematiky musia byť naplnené živým pracovným ruchom. Objaviteľský prístup pri získavaní nových poznatkov a radosť zo samostatne vyriešenej úlohy posilňujú pozitívny vzťah študenta k predmetu.

Použitie aktivizujúcich metód práce sa musí zabezpečovať využívaním vhodných demonštračných pomôcok a didaktickej techniky. Veľký význam má používanie moderných prostriedkov výpočtovej techniky - kalkulačiek (pre samostatnú prácu študentov, prípadne vo dvojiciach) a osobných počítačov.

Pri vyučovaní treba dbať na priebežné opakovanie a precvičovanie učiva, riešenie primeraných úloh

so stále rastúcou náročnosťou vo vzťahu k individuálnemu rozvoju študentov. Povinnosťou vyučujúceho je používať správnu terminológiu, platné názvy, jednotky a značky predpísané normou a dbať o to, aby tak konali aj študenti.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete matematika využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré študentom umožňujú:

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

- ✚ sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (video, text, hovorené slovo, diagram) tak, aby každý každému porozumel,
- ✚ vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- ✚ kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet),
- ✚ správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- ✚ rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- ✚ osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- ✚ hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

- ✚ matematizovať reálne situácie na problémoch z tých oblastí, ktoré sú im známe z denného života alebo z predchádzajúceho vyučovania,
- ✚ vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich matematickom vzdelávaní,
- ✚ hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- ✚ posudzovať riešenie daného matematického problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- ✚ korigovať nesprávne riešenia problému,
- ✚ používať osvojené metódy riešenia matematických problémov aj v iných oblastiach vzdelávania študentov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- ✚ získavať informácie v priebehu ich matematického vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- ✚ zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- ✚ formulovať a prezentovať svoje postoje v priebehu ich matematického vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- ✚ preukázať vlastnú zodpovednosť za zverené veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie alebo stav spoločnosti ako celku.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

Prehľad výkonových štandardov

Absolvent má:

- ✚ vyplniť číselné údaje vo formulári vyžadujúcom použitie nie veľkého počtu základných početných operácií a výpočet percent,

- ✚ matematizovať reálnu situáciu,
- ✚ použiť trojčlenku, priamu a nepriamu úmernosť na riešenie jednoduchých praktických úloh,
- ✚ posúdiť správnosť tvrdení vychádzajúcich z percentuálnych údajov,
- ✚ rozumieť princípu splácania pôžičky,
- ✚ porovnať v jednoduchých prípadoch na základe výpočtu úrokovej miery výhodnosť dvoch pôžičiek,
- ✚ určiť neznámu hodnotu v prípade vzťahov zadaných tabuľkou (špeciálne funkcie jednej a dvoch premenných),
- ✚ zvoliť v jednoduchých prípadoch vhodnú reprezentáciu daného vzťahu medzi veličinami, porozumieť tabuľkám a grafickým reprezentáciám,
- ✚ zapísať vzťah opísaný slovne (špeciálna lineárna závislosť) pomocou konštant a premenných,
- ✚ modelovať reálne problémy a úlohy matematickým jazykom a interpretovať výsledky riešenie matematického problému do reálnej situácie,
- ✚ dosadiť správne do vzorca,
- ✚ zapísať jednoduché vzťahy pomocou premenných, konštant, rovností a nerovností,
- ✚ riešiť slovné úlohy vyžadujúce riešenie jednoduchých rovníc s jedným výskytom neznámej,
- ✚ zostaviť lineárnu rovnicu alebo nerovnicu predstavujúcu matematicky model slovnej úlohy, vyriešiť ju, overiť a interpretovať výsledky s ohľadom na pôvodnú slovnú úlohu,
- ✚ z grafu funkcie odčítať s dostatočnou presnosťou veľkosť funkčnej hodnoty a naopak, zaznačiť známu veľkosť funkčnej hodnoty do grafu,
- ✚ z grafu funkcie alebo jej hodnôt určených tabuľkou rozhodnúť o raste, klesaní, extrémoch funkcie, ohraničenosti a periodičnosti,
- ✚ riešiť jednoduché praktické úlohy vyžadujúce čítanie grafu funkcie alebo jeho tvorbu,
- ✚ určiť na základe grafického znázornenia približné riešenie alebo riešenie odhadovať,
- ✚ zostrojiť graf lineárnej funkcie podľa jej predpisu,
- ✚ riešiť problémové úlohy z praxe s využitím priestorovej predstavivosti,
- ✚ navrhnuť v jednoduchých prípadoch organizáciu súboru obsahujúceho veľký počet dát,
- ✚ používať rôzne stratégie zisťovania počtu možností založené na vypisovaní alebo systematickom vypisovaní možností alebo na kombinatorickom pravidle súčtu a súčinu,
- ✚ používať základné pravdepodobnostné pojmy,
- ✚ riešiť úlohy zamerané na hľadanie pomeru všetkých priaznivých a všetkých možností aj pomocou jednoduchých kombinatorických úloh,
- ✚ použiť vhodný softvér na grafické spracovanie dát,
- ✚ ovládať základné vlastnosti štatistického súboru, ako je stredná hodnota, modus, medián a rozptyl,
- ✚ správne vnímať logické spojky v rôznych prostrediach,
- ✚ pracovať s jednoduchými návodmi, odbornými textami a ukážkami na riadení vrátane posúdenia správnosti z nich odvodených tvrdení,
- ✚ zovšeobecniť jednoduché tvrdenia,
- ✚ odôvodniť svoje riešenie alebo tvrdenie.

Prehľad obsahových štandardov

3. Čísla, premenná a početové výkony s číslami
4. Vzťahy, funkcie, tabuľky a diagramy
5. Geometria a meranie
6. Kombinatorika, pravdepodobnosti a štatistika
7. Logika, dôvodenie a dôkazy

Popis obsahových štandardov

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

V priebehu štúdia si študent rozvíja a upevňuje vedomosti v oblasti praktickej matematiky (vypĺňanie formulárov s číselnými údajmi, práca s údajmi vyjadrenými v percentách, elementárna finančná matematika domácností, rozhodovanie o výhodnosti nákupu alebo zľavy, poistenie rôzne typy daní a ich výpočet, výpisy z účtov a faktúr). Rozširuje si poznatky z elementárnej finančnej matematiky (úrok, pôžička, umorená pôžička, splátky a umorovacia listina, lízing a hypotéka). Upevňuje si pojem reálneho čísla, najmä v súvislosti s rozšírením pojmu mocniny a odmocniny s racionálnym exponentom. Poznatky zo základnej školy o výrazoch sa doplnia o rôzne druhy úprav kvadratického

trojčlena a o rozvíjanie schopnosti vhodnej voľby premennej pri matematizácii reálnej situácie, pri úprave výrazov na tvar vhodný na výpočet hodnôt výrazu prostriedkami výpočtovej techniky a na vyjadrenie vybranej premennej z daného vzťahu (vzorca).

Vzťahy, funkcie, tabuľky a diagramy

V rámci vzdelávania študent vykonáva algebrizáciu a modelovanie jednoduchých kvantitatívnych vzťahov (výrazy, vzorce, nerovnosti). Rieši rôzne (negrafické) metódy reprezentácie vzťahov (slovné, algebrické, tabuľkové). Rieši lineárne rovnice a nerovnice algebricky alebo použitím vhodného softwaru, osvojuje si riešenie algebrických, približných a grafických rovníc, pracuje s grafom funkcie jednej premennej a osvojuje si základné vlastnosti funkcií (na základe grafu).

Geometria a meranie

Študent vie používať pojmy a vzťahy, ako je bod, priamka, rovina, odchýlka dvoch priamok, vzdialenosť bodu od priamky, od dvoch rovnobežiek, úsečka a jej dĺžka, uhol a jeho veľkosť. Študent si rozvíja priestorovú predstavivosť, vie zostrojiť rôzne geometrické tvary, vypočítať ich obvod a obsah, rieši praktické úlohy s využitím trigonometrie pravouhlého trojuholníka. Študent vie rozlišovať základné telesá a určovať ich povrch a objem.

Kombinatorika, pravdepodobnosti a štatistika

Študent vyhľadáva, vyhodnocuje, uchováva a spracováva údaje a informácie. Vie pracovať so štatistickými údajmi (grafické spracovanie dát – histogram, kruhový diagram, čiarové grafy lomené a hladké) a používať vhodný softvér na ich spracovanie. Vie určovať základné vlastnosti súboru, ako je početnosť, aritmetický priemer.

Logika, dovedenie a dôkazy

Učivo je volené tak, aby študent vedel používať logické spojky a kvantifikátory a ich používanie v bežnom živote. Učivo rozvíja logické myslenie a napomáha jeho aplikácii v praktických úlohách.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Čísla, premenná a početné výkony s číslami	Motivačné rozprávanie, rozhovor Informatívno-receptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh Metóda opakovania a precvičovania vedomostí a spôsobilosti Metóda diagnostická a klasifikačná	Rozhovor, Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Opakovací rozhovor, písomné opakovanie, domáca úloha Ústne a písomné skúšanie
Vzťahy, funkcie, tabuľky a diagramy	Informatívno-receptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh Metóda opakovania a upevňovania učiva Metóda diagnostická a klasifikačná	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Riešenie úloh, domáca úloha Ústne skúšanie, didaktický test
Geometria a meranie	Informatívno-receptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh Fixačná metóda Metóda diagnostická a klasifikačná	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou Ústne a písomné skúšanie

Kombinatorika , pravdepodobnosť a štatistika	Motivačné rozprávanie Informatívno-receptívna-výklad Metóda sprostredkovaného prenosu poznatkov Metóda precvičovania a zdokonaľovania zručností Diagnostika a klasifikácia	Rozhovor Frontálna výučba Práca s počítačom Individuálna práca študentov Didaktický test
Logika, dôvodenie a dôkazy	Reproduktívna- rozhovor Informatívno-receptívna – výklad, spojený s metódou sprostredkovaného prenosu poznatkov Metóda precvičovania Diagnostika a klasifikácia	Frontálny rozhovor Skupinová práca študentov spojená s prácou na počítači Riešenie úloh Ústne a písomné skúšanie

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia študentov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Čísla, premenná a početové výkony s číslami	Calda, Řepová, Petránek Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU 1.časť, 6.časť ,SPN 1984 Zbierka úloh z matematiky pre SOŠ a študijné odbory SOU,SPN Bratislava 1986	Tabuľa Počítač Videoprojektor	Farebné fixy Kalkulačka	Internet Prezentácia
Vzťahy, funkcie, tabuľky a diagramy	Calda, Řepová, Petránek Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU 1.,3.,6 časť SPN 1984 Zbierka úloh z matematiky pre SOŠ a študijné odbory SOU,SPN Bratislava 1986 Mgr. Hedviga Soósová : Testy a úlohy z matematiky ,Copyright VARIA PRINT s.r.o.2008	Tabuľa Počítač Videoprojektor	Farebné fixy Kalkulačka	Internet Prezentácia
Geometria a meranie	Calda, Řepová, Petránek Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU 1.,3.,6 časť SPN 1984 F. Jirásek, K. Braniš, S. Horák, M. Vacek: Zbierka úloh z matematiky pre SOŠ a študijné odbory SOU,SPN Bratislava 1986 Mgr. Hedviga Soósová : Testy a úlohy z matematiky ,Copyright VARIA PRINT s.r.o.2008	Tabuľa Počítač Videoprojektor	Farebné fixy, pravítko, Kalkulačka	Internet Prezentácia
Kombinatorika , pravdepodobnosť a štatistika	Petránek , Calda Hebák: Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU 4.časť, 6.časť SPN 1985 F. Jirásek, K. Braniš, S. Horák, M. Vacek: Zbierka úloh z matematiky pre SOŠ a študijné odbory SOU,SPN Bratislava 1986	Tabuľa Počítač Videoprojektor	Farebné fixy Kalkulačka	Internet Prezentácia
Logika, dôvodenie a dôkazy	Odvárko, Calda, Kolouchová, Řepová: Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU, 6 časť, SPN 1987 F. Jirásek, K. Braniš, S. Horák, M. Vacek: Zbierka úloh z matematiky pre SOŠ a študijné odbory SOU,SPN Bratislava 1986	Tabuľa Počítač Videoprojektor	Farebné fixy	Internet Prezentácia

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu, pre ústne a písomné práce). Príprava didaktických testov, cieľových otázok pre skupinové práce, písomné cvičenia a frontálne skúšanie pripravuje vyučujúci v rámci tematických listov.

Po ukončení posledného tematického celku v danom vyučovacom predmete pripraví vyučujúci súborný didaktický test na overenie komplexných vedomostí a zručností študentov. Otázky v didaktickom teste nesmú prevýšiť stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Kritériá hodnotenia musia byť súčasťou didaktického testu. Žiaci budú s nimi oboznámení až po absolvovaní didaktického testu. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci. Študent má možnosť didaktický test opakovať, ak bol v prvom didaktickom teste neúspešný. Termín opakovania didaktického testu sa dohodne medzi skúšajúcim a študentom. Výsledky didaktického testu sú významnou súčasťou sumatívneho hodnotenia a uchovávajú sa za dobu štúdia študenta.

Názov predmetu	informatika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne v 1. ročníku, 2 hodiny týždenne v 2. ročníku, spolu 99 vyučovacích hodín
Ročník	prvý, druhý
Kód a názov učebného odboru	6421 L00 spoločné stravovanie
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

11.2.9 Informatika

Charakteristika predmetu

Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti „*Matematika a práca s informáciami*“ ŠVP 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby. Na vytvorenie predmetu sme integrovali štyri obsahové štandardy „*Čísla, premenná a početové výkony s číslami*“, „*Vzťahy funkcie, tabuľky a diagramy*“, „*Kombinatorika, pravdepodobnosti a štatistika*“, „*Logika, dôvodenie a dôkazy*“.

Predmet informatika v študijnom odbore 6421 L00 spoločné stravovanie svojím obsahom nadväzuje na učivo učebných odborov SOŠ, rozvíja, rozširuje a prehľbuje ho. Informatika pre ISCED 3A je všeobecno-vzdelávacím predmetom s časovou dotáciou 66 vyučovacích hodín. Okrem všeobecno-vzdelávacej funkcie plní aj funkciu prípravnú, v zmysle prípravy na budúcu profesiu. Podieľa sa na komplexnom rozvoji osobnosti študentov. Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov (téma a podtéma). Vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získajú pri štúdiu v tomto predmete veľmi úzko súvisia so získavaním a spracovaním informácií na počítači. Tieto vedomosti a zručnosti sú nevyhnutnou súčasťou ďalšieho vzdelávania a uplatnenia študentov. Učivo sa skladá z poznatkov o informačno-komunikačných technológiách, o používaní operačného systému a aplikáciách kancelárskeho balíka na užívateľskej úrovni a špecifického programového vybavenia používaného v danom odbore. Žiaci si musia uvedomiť, že informatika a práca s informáciami poskytujú ľuďom nielen nové poznatky, ktoré postupne využívajú, ale ovplyvňuje aj spôsob života. Preto sme pri výbere učiva prihliadali na aplikáciu v odborných predmetoch, v praktickom živote, teda sa zohľadňuje celkové zameranie SOŠ.

Predmet vedie študentov k tomu, aby základné komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie, aby získali a osvojili si teoretické aj praktické vedomosti a zručnosti v oblasti informačných technológií, aby tieto mohli využiť aj v občianskom živote, hlavne schopnosti získať a spracovávať informácie čo najefektívnejšou formou so zreteľom na pozitívny aj negatívny dopad technológií na zdravie a životné prostredie človeka. Do vyučovania sa premietajú výsledky vedy a techniky, nové trendy vo výrobe a v celom národnom hospodárstve. Informatika prispieva svojimi špecifickými prostriedkami k plneniu programu elektronizácie vo výchove a vzdelávaní, svojím vzdelávacím obsahom utvára predpoklady na to, aby žiaci mohli využívať prostriedky výpočtovej techniky.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania informatiky majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností študentov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých študent ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť študenta k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci učebného odboru.

Stimulovať poznávacie činnosti študenta predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu informatika proporcionálne zastúpenie a prepojenie empirického, teoretického a praktického poznávania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií študenta. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie *komunikatívne a sociálne interakčné, interpersonálne a intrapersonálne, spôsobilosti tvorivo riešiť problémy, podnikateľské spôsobilosti, spôsobilosti využívať informačné technológie a spôsobilosti byť demokratickým občanom*. Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehľbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov. Predmet informatika je veľmi úzko previazaný s predmetmi matematika, slovenský jazyk, cudzí jazyk a s odbornými predmetmi. Získané vedomosti a zručnosti (presnosť, vytrvalosť, dôslednosť, efektívnosť, konštruktívnosť) by mali pomôcť študentom riešiť každodenné problémové situácie. Práca v skupinách

učí študentov spolupracovať, komunikovať s inými ľuďmi, učí ich solidarite pri riešení problémov širšej komunity ľudí.

K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu informatika patrí aj práca s počítačom, pre ktorú má škola vytvorené dobré materiálo-technické a priestorové vybavenie.

Hodnotenie študentov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Výučba bude prebiehať v odbornej počítačovej učebni a bežnej triede.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vzdelávania v informačných technológiách je naučiť študentov pracovať s informáciami. Žiaci majú pochopiť základy informačných technológií a naučiť sa na užívateľskej úrovni používať operačný systém, kancelársky software a pracovať s bežným aplikačným programovým vybavením vrátane špecifického programového vybavenia, ktoré sa používa v príslušnej odbornej oblasti. Cieľom vyučovacieho predmetu informatika v študijnom odbore 6421 L00 spoločné stravovanie je:

- + poskytnúť študentom súbor vedomostí, zručností a kompetencií o informačno-komunikačných technológiách, o uchovávaní a spracúvaní informácií v počítači, o operačnom systéme a aplikáciách kancelárskeho balíka, o vyhľadávaní informácií a komunikácii prostredníctvom internetu,
- + používať prostriedky informačno-komunikačných technológií na vyhľadávanie, spracovanie, uchovávanie a prezentáciu informácií, ktoré by mali uľahčiť niektoré namáhavé výpočty alebo postupy a umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému,
- + formovať logické myslenie a rozvíjať vedomosti, zručnosti a kľúčové kompetencie využiteľné aj v ďalšom vzdelávaní, odbornom výcviku a občianskom živote,
- + rozvíjať kritické myslenie, schopnosť argumentovať, komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému,
- + rozvíjať funkčné a kognitívne kompetencie, metagognitívne kompetencie a vhodnou voľbou organizačných foriem a metód výučby aj ďalšie kompetencie potrebné v živote,
- + získať a rozvíjať zručnosti súvisiace s procesom učenia sa, aktivitu na vyučovaní, racionálne a samostatné učenie sa,
- + získať nové vedomosti špirálovite, s množstvom propedeutiky prostredníctvom riešenia úloh s rôznym kontextom,
- + získať poznatky o vybraných pojmoch, osvojiť si technické názvoslovie, ovládať základné pravidlá bezpečnosti práce s počítačom,
- + schopnosť pracovať s návodmi,
- + orientovať sa v aplikačných softvéroch využívaných v praxi,
- + ovládať obsluhu periférnych zariadení potrebných pre prácu s aplikačnými programami.
- + prostredníctvom medzipredmetových vzťahov by mali spoznať informatiku, ako súčasť ľudskej kultúry a ako dôležitý nástroj pre spoločnosť,
- + naučili sa samostatne analyzovať texty úloh, riešiť ich, hodnotiť a zdôvodňovať výsledky, vyhodnocovať rôzne spôsoby riešenia,
- + nadobudnúť presvedčenie o užitočnosti teoretických poznatkov a praktických zručností, že informatické poznanie má význam pre osobnostný rast nielen z hľadiska konkrétneho praktického obsahu, ale aj z odhaľovania všeobecných princípov života na zemi.

Výchovno-vzdelávací proces

Na splnenie vytýčených cieľov vyučovania informatiky na SOŠ je nevyhnutné používať aktivizujúce vyučovacie metódy, a to predovšetkým samostatnú prácu študentov, prácu vo dvojiciach a skupinovú prácu. Okrem samostatnej práce zacielenej na získanie pracovných návykov a ďalších zručností je nevyhnutné, aby študenti objavovali nové poznatky experimentovaním a vlastnou činnosťou. Pre učiteľa to znamená, že individuálnym prístupom objavuje a usmerňuje rozvoj schopností jednotlivých študentov a riadi tvorivú prácu kolektívu triedy.

Iniciatíva jednotlivých študentov pri riešení úloh a spoluzodpovednosť za pracovné výsledky majú hlboký výchovný význam. Hodiny informatiky musia byť naplnené živým pracovným ruchom. Objaviteľský prístup pri získavaní nových poznatkov a radosť zo samostatne vyriešenej úlohy

posilňujú pozitívny vzťah študenta k predmetu.

Použitie aktivizujúcich metód práce sa musí zabezpečovať využívaním vhodných demonštračných pomôcok a didaktickej techniky. Veľký význam má používanie moderných prostriedkov výpočtovej techniky a osobných počítačov.

Pri vyučovaní treba dbať na priebežné opakovanie a precvičovanie učiva, riešenie primeraných úloh so stále rastúcou náročnosťou vo vzťahu k individuálnemu rozvoju študentov.

Povinnosťou vyučujúceho je používať správnu terminológiu, platné názvy, jednotky a značky predpísané normou a dbať o to, aby tak konali aj študenti.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete informatika využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré študentom umožňujú:

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

- ✚ sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (text, hovorené slovo, diagram, prezentácia) tak, aby každý každému porozumel aj s využitím cudzieho jazyka,
- ✚ vyhľadávať informácie s využitím efektívnych vyhľadávacích techník a nástrojov aj s využitím už získaných znalostí cudzieho jazyka,
- ✚ vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- ✚ kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet),
- ✚ správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- ✚ rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- ✚ osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- ✚ hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti tvorivo riešiť problémy

- ✚ rozpoznávať problémy v priebehu ich informatického vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii (pozorovanie, experimentovanie, matematické prostriedky, grafické prostriedky a pod.),
- ✚ vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich informatickom vzdelávaní,
- ✚ hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- ✚ posudzovať riešenie daného informatického problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- ✚ korigovať nesprávne riešenia problému,
- ✚ používať osvojené metódy riešenia informatických problémov aj v iných oblastiach vzdelávania študentov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Podnikateľské spôsobilosti

- ✚ poznať možnosti ďalšieho vzdelávania, hlavne v odbore prípravy na povolanie,
- ✚ mať reálnu predstavu o pracovných a iných podmienkach v odbore, o požiadavkách zamestnávateľov na pracovné činnosti a vedieť ich porovnávať so svojimi predstavami a reálnymi predpokladmi,
- ✚ využívať poradenské a sprostredkovateľské služby tak v oblasti sveta práce, ako aj v oblasti vzdelávania,
- ✚ primerane komunikovať s potenciálnymi zamestnávateľmi, prezentovať svoj odborný potenciál a svoje odborné ciele.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- ✚ získavať informácie v priebehu ich informatického vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- ✚ zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- ✚ formulovať a prezentovať svoje postoje v priebehu ich informatického vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,

- ✚ preukázať vlastnú zodpovednosť za zverené veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie alebo stav spoločnosti ako celku.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

Prehľad výkonových štandardov

Absolvent má:

- ✚ vyplniť údaje vo formulári,
- ✚ matematizovať reálnu situáciu,
- ✚ posúdiť správnosť tvrdení vychádzajúcich z percentuálnych údajov,
- ✚ rozumieť princípu splácania pôžičky,
- ✚ porovnať v jednoduchých prípadoch na základe výpočtu úrokovej miery výhodnosť dvoch pôžičiek,
- ✚ porozumieť tabuľkám a grafickým reprezentáciám,
- ✚ zapísať vzťah opísaný slovne (špeciálna lineárna závislosť) pomocou konštánt a premenných,
- ✚ modelovať reálne problémy a úlohy vo zvolenom aplikačnom programe a interpretovať výsledky riešenia problému do reálnej situácie,
- ✚ dosadiť správne do vzorca,
- ✚ zapísať jednoduché vzťahy pomocou premenných, konštánt, rovností a nerovností,
- ✚ zostaviť lineárnu rovnicu alebo nerovnicu predstavujúcu matematicky model slovnej úlohy, vyriešiť ju, overiť a interpretovať výsledky s ohľadom na pôvodnú slovnú úlohu,
- ✚ riešiť jednoduché praktické úlohy vyžadujúce čítanie grafu alebo jeho tvorbu,
- ✚ určiť na základe grafického znázornenia približné riešenie alebo riešenie odhadovať,
- ✚ riešiť problémové úlohy z praxe s využitím informačných technológií,
- ✚ navrhnuť v jednoduchých prípadoch organizáciu súboru obsahujúceho veľký počet dát,
- ✚ používať rôzne stratégie zisťovania počtu možností založené na vypisovaní alebo systematickom vypisovaní možností alebo na kombinatorickom pravidle súčtu a súčinu,
- ✚ riešiť úlohy zamerané na hľadanie pomeru všetkých priaznivých a všetkých možností aj pomocou jednoduchých kombinatorických úloh,
- ✚ použiť vhodný softvér na grafické spracovanie dát,
- ✚ správne vnímať logické spojky v rôznych prostrediach,
- ✚ pracovať s jednoduchými návodmi, odbornými textami a ukážkami na riadení vrátane posúdenia správnosti z nich odvodených tvrdení,
- ✚ zovšeobecniť jednoduché tvrdenia,
- ✚ odôvodniť svoje riešenie alebo tvrdenie.

Prehľad obsahových štandardov

1. Čísla, premenná a početové výkony s číslami
2. Vzťahy, funkcie, tabuľky a diagramy
3. Kombinatorika, pravdepodobnosti a štatistika
4. Logika, dôvodenie a dôkazy

Popis obsahových štandardov

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

V priebehu štúdia si študent rozvíja a upevňuje vedomosti v oblasti praktickej matematiky (vyplňanie formulárov s číselnými údajmi, práca s údajmi vyjadrenými v percentách, elementárna finančná matematika domácností, rozhodovanie o výhodnosti nákupu alebo zľavy, poistenie rôzne typy daní a ich výpočet, výpisy z účtov a faktúr). Rozširuje si poznatky z elementárnej finančnej matematiky (úrok, pôžička, umorená pôžička, splátky a umorovacia listina, lízing a hypotéka). Upevňuje si pojem reálneho čísla, najmä v súvislosti s rozšírením pojmu mocniny a odmocniny s racionálnym exponentom. Poznatky zo základnej školy o výrazoch sa doplnia o rôzne druhy úprav kvadratického trojčlena a o rozvíjanie schopnosti vhodnej voľby premennej pri matematizácii reálnej situácie, pri úprave výrazov na tvar vhodný na výpočet hodnôt výrazu prostriedkami výpočtovej techniky a na vyjadrenie vybranej premennej z daného vzťahu (vzorca).

Vzťahy, funkcie, tabuľky a diagramy

V rámci vzdelávania študent vykonáva algebrizáciu a modelovanie jednoduchých kvantitatívnych vzťahov (výrazy, vzorce, nerovnosti). Rieši rôzne (negrafické) metódy reprezentácie vzťahov (slovné, algebrické, tabuľkové). Rieši lineárne rovnice a nerovnice algebricky alebo použitím vhodného softwaru, osvojuje si riešenie algebrických, približných a grafických rovníc, pracuje s grafom funkcie jednej premennej a osvojuje si základné vlastnosti funkcií (na základe grafu).

Kombinatorika, pravdepodobnosti a štatistika

Študent vyhľadáva, vyhodnocuje, uchováva a spracováva údaje a informácie. Vie pracovať so štatistickými údajmi (grafické spracovanie dát – histogram, kruhový diagram, čiarové grafy lomené a hladké) a používať vhodný softvér na ich spracovanie. Vie určovať základné vlastnosti súboru, ako je početnosť, aritmetický priemer.

Logika, dovedenie a dôkazy

Učivo je volené tak, aby študent vedel používať logické spojky a kvantifikátory a ich používanie v bežnom živote. Učivo rozvíja logické myslenie a napomáha jeho aplikácii v praktických úlohách.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Internet a počítačové siete	Motivačné rozprávanie, rozhovor Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh Metóda opakovania a precvičovania vedomostí a spôsobilosti Metóda diagnostická a klasifikačná	Rozhovor, Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s prezentáciou a počítačom Demonštrácia a pozorovanie Opakovací rozhovor, písomné opakovanie, domáca úloha Ústne a písomné skúšanie
Počítačová bezpečnosť	Motivačné rozprávanie, rozhovor Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh Metóda opakovania a precvičovania vedomostí a spôsobilosti Metóda diagnostická a klasifikačná	Rozhovor, Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s prezentáciou a počítačom Demonštrácia a pozorovanie Opakovací rozhovor, písomné opakovanie, domáca úloha Ústne a písomné skúšanie
Údaje v počítači	Motivačné rozprávanie, rozhovor Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh Metóda opakovania a precvičovania vedomostí a spôsobilosti Metóda diagnostická a klasifikačná	Rozhovor, Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s prezentáciou a počítačom Demonštrácia a pozorovanie Opakovací rozhovor, písomné opakovanie, domáca úloha Ústne a písomné skúšanie
OS Microsoft Windows	Motivačné rozprávanie, rozhovor Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh Metóda opakovania a precvičovania vedomostí a spôsobilosti Metóda diagnostická a klasifikačná	Rozhovor, Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s prezentáciou a počítačom Demonštrácia a pozorovanie Opakovací rozhovor, písomné opakovanie, domáca úloha Ústne a písomné skúšanie
Práca s dokumentom	Motivačné rozprávanie, rozhovor Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Rozhovor, Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov

	Metóda opakovania a precvičovania vedomostí a spôsobilosti Metóda diagnostická a klasifikačná	Práca s prezentáciou a počítačom Demonštrácia a pozorovanie Opakovací rozhovor, písomné opakovanie, domáca úloha Ústne a písomné skúšanie
Tabuľkový kalkulačtor	Motivačné rozprávanie, rozhovor Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh Metóda opakovania a precvičovania vedomostí a spôsobilosti Metóda diagnostická a klasifikačná	Rozhovor, Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s prezentáciou a počítačom Demonštrácia a pozorovanie Opakovací rozhovor, písomné opakovanie, domáca úloha Ústne a písomné skúšanie
Elektronická prezentácia	Motivačné rozprávanie, rozhovor Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh Metóda opakovania a precvičovania vedomostí a spôsobilosti Metóda diagnostická a klasifikačná	Rozhovor, Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s prezentáciou a počítačom Demonštrácia a pozorovanie Opakovací rozhovor, písomné opakovanie, domáca úloha Ústne a písomné skúšanie

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia študentov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Internet a počítačové siete	Šnajder, Guniš, Gunišová, Jašková Informatika pre SŠ - Práca s internetom, SPN 2010 Britvík Windows Vista, Internet, Office 2007, 2008 Skalka, Klimeš, Lovászová, Švec Informatika na maturitu a prijímacie skúšky, Enigma 2007 Kundráková, Kultán Nová maturita Informatika, Príroda 2005	Videoprojektor PC Magnetická tabuľa	Obrazový materiál Počítačový hardvér Farebné fixy	El. prezentácia Internet
Počítačová bezpečnosť	Šnajder, Guniš, Gunišová, Jašková Informatika pre SŠ - Práca s internetom, SPN 2010 Doseděl 21 základných pravidiel počítačovej bezpečnosti, CPBooks 2005 Britvík Windows Vista, Internet, Office 2007, 2008 Informatika na maturitu a prijímacie skúšky, Enigma 2007 Kundráková, Kultán Nová maturita Informatika, Príroda 2005	Videoprojektor PC Magnetická tabuľa	Obrazový materiál Počítačový softvér Farebné fixy	El. prezentácia Internet
Údaje v počítači	Britvík Windows Vista, Internet, Office 2007, 2008 Informatika na maturitu a prijímacie skúšky, Enigma 2007 Kundráková, Kultán Nová maturita Informatika, Príroda 2005	Videoprojektor PC Magnetická tabuľa	Obrazový materiál Počítačový softvér Farebné fixy	El. prezentácia Internet
OS Microsoft Windows	Britvík Windows Vista, Internet, Office 2007, 2008 Informatika na maturitu a prijímacie skúšky, Enigma 2007 Kundráková, Kultán Nová maturita Informatika, Príroda 2005	Videoprojektor PC Magnetická tabuľa	Obrazový materiál Počítačový softvér Farebné fixy	El. prezentácia Internet
Práca s dokumentom	Britvík Windows Vista, Internet, Office 2007, 2008 Informatika na maturitu a prijímacie skúšky, Enigma 2007	Videoprojektor PC Magnetická tabuľa	Obrazový materiál Počítačový softvér Farebné fixy	El. prezentácia Internet
Tabuľkový kalkulačtor	Britvík Windows Vista, Internet, Office 2007, 2008 Informatika na maturitu a prijímacie skúšky, Enigma 2007	Videoprojektor PC Magnetická tabuľa	Obrazový materiál Počítačový softvér	El. prezentácia Internet

Elektronická prezentácia	Britvik Windows Vista, Internet, Office 2007, 2008 Informatika na maturity a prijímacie skúšky, Enigma 2007	Videoprojektor PC Magnetická tabuľa	Farebné fixy Obrazový materiál Počítačový softvér Farebné fixy	El. prezentácia Internet
--------------------------	--	---	---	-----------------------------

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu, pre ústne a písomné práce). Príprava didaktických testov, cieľových otázok pre skupinové práce, písomné cvičenia a frontálne skúšanie pripravuje vyučujúci v rámci tematických listov.

Po ukončení posledného tematického celku v danom vyučovacom predmete pripraví vyučujúci súborný didaktický test na overenie komplexných vedomostí a zručností študentov. Otázky v didaktickom teste nesmú prevýšiť stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Kritériá hodnotenia musia byť súčasťou didaktického testu. Žiaci budú s nimi oboznámení až po absolvovaní didaktického testu. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci. Študent má možnosť didaktický test opakovať, ak bol v prvom didaktickom teste neúspešný. Termín opakovania didaktického testu sa dohodne medzi skúšajúcim a študentom. Výsledky didaktického testu sú významnou súčasťou sumatívneho hodnotenia a uchovávajú sa za dobu štúdia študenta.

11.3 Učebné osnovy odborných predmetov

Názov a adresa školy	Súkromná stredná odborná škola PAMIKO Kukučínova 23, 040 01 Košice
Názov školského vzdelávacieho programu	Služby v gastronómii
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6421 L spoločné stravovanie
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	2 roky – nadstavbové štúdium
Forma štúdia	Externá – nadstavbové štúdium

Názov predmetu	ekonomika
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne v 1. a 2. ročníku, spolu 132 vyučovacích hodín
Ročník	prvý, druhý
Kód a názov učebného odboru	6421 L00 spoločné stravovanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

11.3.1 Ekonomika

Charakteristika predmetu

Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti „*Ekonomické vzdelávanie*“ ŠVP 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby. Na túto vzdelávaciu oblasť ŠVP vyčlenil 3 hodiny. Jeho výučba je orientovaná do 1. a 2. ročníka štúdia.

Oblasť má medzipredmetový charakter, dopĺňa vedomosti a zručnosti študenta, získané v ďalších odborných zložkách vzdelávania o najdôležitejšie poznatky a zručnosti súvisiace s jeho uplatnením vo svete práce. Tie by mu mali pomôcť pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv.

Predmet ekonomika spolu s ostatnými odbornými predmetmi vytvára základ ekonomického myslenia a rozvíja intelektuálne schopnosti študentov. Vzdelávací okruh ekonomika vedie študentov k tomu, aby porozumeli základným vzťahom v trhovej ekonomike. Žiaci získavajú vedomosti o základných ekonomických pojmoch, o základných pojmoch makroekonómie a makroekonomickej politiky. Zahrňuje učivo o základných podnikových činnostiach a učivo o majetku podniku a jeho hospodárení, o úprave pracovnoprávných vzťahoch a podnikaní, najmä podnikania živnostenského.. Žiaci sa učia porozumieť ekonomickej podstate miezd, daní, zdravotného a sociálneho poistenia. Získavajú základné vedomosti o ekonomickom raste a medzinárodnom obchode.

Stále sa vyvíjajúca legislatíva a vzťahy na ekonomickom trhu i na trhu práce vyžadujú, aby absolvent dokázal teoretické vedomosti aplikovať v praxi. Preto kladie táto vzdelávacia oblasť veľký dôraz na praktickú aplikáciu získaných zručností, ktoré študent získa riešením modelových situácií a prácou s autentickými materiálmi, s ktorými sa bežne stretne v médiách. To predpokladá schopnosť používať moderné informačné technológie, bez ktorých sa v súčasnom svete práce nezaobíde. Pretože je v tejto oblasti kontakt s realitou veľmi významný, môžu byť súčasťou ekonomického vzdelávania i besedy s prizvanými odborníkmi.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania ekonomiky majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností študentov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých študent ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť študenta k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci učebného odboru. Vyučujúci pri výklade učiva vytvára modelové problémové situácie, pri ktorých žiaci hľadajú optimálne riešenie, využívajú poznatky a skúsenosti z odborného výcviku. Zároveň vyučujúci uplatňuje medzipredmetové vzťahy, čo podmienkou pochopenia ekonomických javov a procesov, ale aj praktickej použiteľnosti ekonomických vedomostí. Pri výučbe používame formu výkladu, riadeného rozhovoru, preferujeme prácu s učebnicami a počítačom. Odporúčajú sa aj rôzne odborné časopisy s ekonomickou tematikou a denná tlač.

Hodnotenie študentov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Výučba bude prebiehať v bežnej triede a počítačovej učebni.

Ciele vyučovacieho predmetu

Jedným zo základných cieľov vymedzených touto vzdelávacou oblasťou je príprava takeého absolventa, ktorý má nielen určitý odborný profil, ale ktorý sa vďaka nemu dokáže tiež úspešne presadiť na trhu práce i v živote. Cieľom vzdelávacieho okruhu ekonomika je poskytnúť študentom základné odborné poznatky o ekonomických pojmoch a vzťahoch, základoch makroekonomickej a mikroekonomickej, efektívnom a hospodárnom správaní sa a naučiť ich praktickej realizácii v odbore.

V takej oblasti ako je Ekonomika sa kultúra, história a dedičstvo nášho kraja, našich predkov dá spomenúť v širokej škále. V tématickom celku Potreby a spotreby, Trh a trhový mechanizmus, Vývoj peňazí a aj v ostatných tématických celkoch sa dané témy dajú prednášať. V súčasnej dobe je potrebné si pripomínať históriu a nezabúdať na kultúrne dedičstvo našich predkov.

Oboznámia sa s podstatou a fungovaním národného hospodárstva a osvoja si odbytovú a riadiacu činnosť podniku s cieľom naučiť ich praktickej realizácii v odbore.

Vo vyučovacom predmete ekonomika využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré študentom umožňujú:

Schopnosti riešiť problémy

- ✚ rozpoznávať problémy v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- ✚ vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich vzdelávaní,
- ✚ hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- ✚ posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- ✚ korigovať nesprávne riešenia problému,
- ✚ používať osvojené metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania študentov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- ✚ získavať informácie v priebehu ich odborného vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- ✚ zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Popis obsahových štandardov

Obsah vzdelávania vedie študentov k tomu, aby porozumeli základným vzťahom v trhovej ekonomike, čo rozumieme pod potrebami, statkami, službami, spotrebou a životnou úrovňou. Žiaci získavajú základné poznatky o výrobe, základných výrobných faktoroch a hospodárskom cykle. Oboznamujú sa s podstatou tovaru, formou a funkciou peňazí. Žiaci získavajú vedomosti o fungovaní trhu, subjektoch trhu, učia sa porozumieť základným prvkom trhu - ponuke, dopytu a cene a správne sa rozhodovať pri riešení marketingovej problematiky.

Učivo zahŕňa podstatu a štruktúru národného hospodárstva, reprodukčný proces, riadenie národného hospodárstva. Žiaci sa učia porozumieť základným makroekonomickým ukazovateľom, inflácii a nezamestnanosti. Oboznamujú sa s princípmi zahraničného obchodu, cestovného ruchu, obchodnou a platobnou bilanciou a medzinárodnou ekonomickou integráciou.

Okruh zahŕňa učivo o základných podnikových činnostiach (hlavná činnosť, zásobovanie, investičná činnosť, personálna činnosť, odbytová činnosť - marketing, riadiaca činnosť - manažment) a učivo o majetku podniku a jeho hospodárení.

Žiaci získavajú základné vedomosti o právnej úprave pracovnoprávných vzťahov a podnikaní, najmä podnikaní živnostenského. Oboznámia sa s významom podnikateľského zámeru pre podnikateľa, so štruktúrou, obsahom a spracovaním podnikateľského zámeru.

Žiaci sa učia porozumieť ekonomickej podstate miezd, daní, zdravotného a sociálneho poistenia. Obsah vzdelávania učí študentov porozumeniu organizácii práce na pracovisku. Žiaci získajú

vedomosti o druhoch škôd a o možnostiach predchádzania škodám, o zodpovednosti zamestnanca a zodpovednosti zamestnávateľa.

Prehľad výkonových štandardov

Absolvent má:

- aktívne používať ekonomické pojmy a ovládať ich súvislosti,
- chápať príčiny a dôsledky stavu a vývoja ekonomických javov a procesov,
- poznať podstatu a princípy výrobného, obchodného podniku, odbytového podniku, podniku služieb a podnikateľskej činnosti,
- poznatky z ekonomiky a riadenia podnikovej činnosti a poznať základné spôsoby dosiahnutia podnikateľských cieľov,
- vyhotoviť podnikateľský plán a plán rozvoja podnikateľskej činnosti v podmienkach trhovej ekonomiky,
- ovládať podstatu a princípy finančného hospodárenia a oboznámiť sa s vykonávaním rozboru finančného hospodárenia,
- poznať úlohu podnikového manažmentu v riadiacom procese,
- poznatky o význame a metódach marketingu,
- dokázať hospodárne a ekologicky využívať pracovné prostriedky so snahou dosiahnuť efektívny ekonomický výsledok,
- aktívne využívať IKT v organizačnej, riadiacej práci a pri vedení rôznej agendy
- ovládať vecne, štylisticky, gramaticky a formálne správne normalizovanú úpravu písomností,
- mať kultivovaný prejav v písomnom i ústnom styku,
- sa vyjadrovať ústne a písomne primerane situácii,
- čítať s porozumením,
- pozorne počúvať,
- voliť optimálnu formu a spôsob komunikácie,
- spracovať písomný materiál zrozumiteľným spôsobom,
- prezentovať informácie jasne, stručne, presne a zrozumiteľne,
- komunikovať prostredníctvom informačných a komunikačných technológií,
- orientovať sa v právnych normách a predpisoch, v platnom právnom poriadku a základných ustanoveniach obchodného, živnostenského, občianskeho, rodinného a pracovného práva,
- sa orientovať v právnych formách podnikania a charakterizovať ich základné črty,
- posúdiť vhodné formy podnikania v svojom odbore,
- na príklade popísať základné povinnosti podnikateľa voči štátu,
- používať základné odborné technické a technologické pojmy,
- poznať a aplikovať zásady hospodárenia a správneho používania surovín a materiálov,
- poznať a aplikovať spôsoby ochrany vlastností surovín, materiálov a tovaru,
- hodnotiť kvalitu surovín, materiálov a tovaru,
- poznať základné druhy zariadení strojov používaných na pracovisku,
- na príklade vysvetliť funkciu a údržbu jednoduchých zariadení a strojov,
- aplikovať zásady správnej výrobnéj praxe (HACCP),
- sa orientovať v hospodárskych písomnostiach,
- poznať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- posúdiť svoje zdravotné, osobnostné a kvalifikačné predpoklady pre výkon svojho povolania, možnosti ďalšieho štúdia a profesijnej orientácie,
- posúdiť profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním,
- vhodne prezentovať vlastnú osobu a prácu, vhodne vystupovať pri prijímacom pohovore,
- uviesť príklad postupu, ako uzatvoriť pracovnú zmluvu a podať výpoveď,
- používať svoje pracovné práva a vyžadovať ich rešpektovanie od ostatných rešpektovať svoje pracovné povinnosti,
- vybrať bezpečné pracovné postupy s ohľadom na životné prostredie,
- používať adekvátne pracovné prostriedky,
- sa správať poučene a adekvátne situácii v prípade pracovného úrazu.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Základné ekonomické pojmy	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Trh a trhový mechanizmus	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Podnik a právne formy podnikania	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Vecná stránka činnosti podniku	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Ekonomická stránka činnosti podniku	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou, účtovnými dokladmi
Odbytová činnosť podniku - marketing	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Personálna činnosť podniku, personálny manažment	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Riadiaca činnosť podniku	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Vzťahy podniku s okolím	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia študentov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Základné ekonomické pojmy	Kudláč.: Ekonomika poľnohospodárstva 1. Príroda a.s.,	PC Dataprojektor	Farebné fixy Grafy	Internet

	Bratislava 1999 Kolektív autorov.: Ekonomía pre učiteľov. Nadácia F. A. Hayeka Bratislava 2006 Kolektív autorov.: Základy ekonómie a ekonomiky. SPN. Bratislava 1995 Jakubeková M, Kúrňavová S, Hartmanová E.: Ekonomika pre študijné odbory výrobného a nevýrobného zamerania. SPN Bratislava 2008	Tabuľa Videotechnika	Fólie Didaktický test	
Trh a trhový mechanizmus	Kolektív autorov.: Základy ekonómie a ekonomiky. SPN. Bratislava 1995 Kolektív autorov.: Ekonomía pre učiteľov. Nadácia F. A. Hayeka Bratislava 2006 Kolektív autorov.: Podniková ekonomika. SPN. Bratislava 1998 Kolektív autorov.: Ekonomika pre študijné odbory. SPN Bratislava 2008 Jakubeková M, Kúrňavová S, Hartmanová E.: Ekonomika pre študijné odbory výrobného a nevýrobného zamerania. SPN Bratislava 2008	Dataprojektor PC Tabuľa Flipchart Videotechnika	Farebné fixy Fólie	Internet
Podnik a právne formy podnikania	Kolektív autorov.: Podniková ekonomika. SPN. Bratislava 1998 Kolektív autorov.: Základy ekonómie a ekonomiky. SPN. Bratislava 1995 Jakubeková M, Kúrňavová S, Hartmanová E.: Ekonomika pre študijné odbory výrobného a nevýrobného zamerania. SPN Bratislava 2008	Dataprojektor Videotechnika PC Tabuľa Flipchart	Farebné fixy Fólie Účtovné doklady	Živnostenský zákon Internet
Vecná stránka činnosti podniku	Kudláč.: Ekonomika poľnohospodárstva 1. Príroda a.s., Bratislava 1999 Jakubeková M, Kúrňavová S, Hartmanová E.: Ekonomika pre študijné odbory výrobného a nevýrobného zamerania. SPN Bratislava 2008	Dataprojektor Videotechnika PC Tabuľa Flipchart	Kalkulačka Farebné fixy Fólie Didaktický test	Internet
Ekonomická stránka činnosti podniku	Jakubeková M, Kúrňavová S, Hartmanová E.: Ekonomika pre študijné odbory výrobného a nevýrobného zamerania. SPN Bratislava 2008	PC Tabuľa Flipchart	Farebné fixy Kalkulačka	
Odbytová činnosť podniku - marketing	Jakubeková M, Kúrňavová S, Hartmanová E.: Ekonomika pre študijné odbory výrobného a nevýrobného zamerania. SPN Bratislava 2008	Dataprojektor Videotechnika PC Tabuľa Flipchart	Farebné fixy Fólie Didaktický test	
Personálna činnosť podniku, personálny manažment	Jakubeková M, Kúrňavová S, Hartmanová E.: Ekonomika pre študijné odbory výrobného a nevýrobného zamerania. SPN Bratislava 2008 Zákonník práce	PC Tabuľa Flipchart	Účtovné doklady Tlačivá	P a M č6/2008
Riadiaca činnosť podniku	Jakubeková M, Kúrňavová S, Hartmanová E.: Ekonomika pre študijné odbory výrobného a nevýrobného zamerania. SPN Bratislava 2008	Dataprojektor Videotechnika PC Tabuľa Flipchart	Farebné fixy Fólie Didaktický test	
Vzťahy podniku s okolím	Jakubeková M, Kúrňavová S, Hartmanová E.: Ekonomika pre študijné odbory výrobného a nevýrobného zamerania. SPN Bratislava 2008	Dataprojektor Videotechnika PC Tabuľa Flipchart	Kalkulačka Farebné fixy Fólie Účtovné doklady Didaktický test	Internet

Názov predmetu	účtovníctvo
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne v 1. a 2. ročníku, spolu 132 vyučovacích hodín
Ročník	prvý, druhý
Kód a názov učebného odboru	6421 L spoločné stravovanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

11.3.2 Účtovníctvo

Charakteristika predmetu

Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti „*Ekonomika*“ ŠVP 63, 64 *Ekonomika a organizácia, obchod a služby*, ktorú sme uplatnili pri tvorbe vyučovacieho predmetu. Jeho výučba je orientovaná do 1. a 2. ročníka štúdia.

Odborný predmet Účtovníctvo a štatistika v študijnom odbore 6421 L spoločné stravovanie patrí k odborným ekonomickým predmetom v sústave odborných predmetov. Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov (téma a podtéma). Vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získajú pri štúdiu v tomto predmete veľmi úzko súvisia s evidenciou ekonomických informácií o činnosti podniku a jeho vzťahoch voči okoliu i vo vnútri podniku v podnikovom ekonomickom informačnom systéme. Úlohou predmetu účtovníctvo je umožniť študentom osvojiť si základné pojmy z účtovníctva a štatistiky, spôsoby a postupy účtovania a získať základné zručnosti v jednoduchom a v podvojnóm účtovníctve. Učivo sa skladá z poznatkov o základných pojmoch, o základoch účtovníctva, o podstate účtovnej dokumentácii, o účtovaní finančného majetku, zásob, dlhodobého majetku, zúčtovacích vzťahoch voči odberateľom, dodávateľom, zamestnancom, spoločníkom, štátu, bankám a ďalším subjektom, o účtovaní zakladania spoločnosti, o účtovaní nákladov a výnosov a výsledku hospodárenia. Pri výbere učiva sme pristupovali už aj vzhľadom k jeho aplikácii v ďalších odborných predmetoch a s prihliadnutím na vymedzenú týždennú hodinovú dotáciu. Prihliadali sme aj na proporcionálnu a primeranosť učiva podľa schopností študentov.

Predmet vedie študentov k tomu, aby základné komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie, aby získali a osvojili si teoretické vedomosti a praktické zručnosti v oblasti ekonomiky a účtovníctva podniku.

Odborný predmet je medzipredmetovo previazaný s odbornými vyučovacími predmetmi ekonomika a právna náuka.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania účtovníctva majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností študentov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých študent ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť študenta k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru. Pri výučbe používame formu výkladu, riadeného rozhovoru, preferujeme prácu s učebnicami a počítačom.

Stimulovať poznávacie činnosti študenta predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu účtovníctvo a štatistika proporcionálne zastúpenie a prepojenie praktického a teoretického poznávania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií študenta. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie tvorivo riešiť problémy a spôsobilosti využívať informačné technológie. Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehľbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie praktických úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov.

K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu účtovníctvo a štatistika patrí aj práca so zákonmi – zákon o účtovníctve, daňové zákony, obchodný zákonník a živnostenský zákon.

Hodnotenie študentov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Výučba bude prebiehať v bežnej triede alebo v počítačovej učebni.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu účtovníctvo a štatistika v študijnom odbore odboroch 6421 L spoločné stravovanie je poskytnúť študentom súbor vedomostí, zručností a kompetencií evidencie ekonomických informácií o činnosti podniku a jeho vzťahoch voči okoliu i vo vnútri podniku v podnikovom ekonomickom informačnom systéme, formovať logické myslenie a rozvíjať vedomosti, zručnosti a kľúčové kompetencie využiteľné aj v ďalšom vzdelávaní, odbornom výcviku a občianskom živote. Žiaci si osvoja základné pojmy z účtovníctva, spôsoby a postupy účtovania a získajú základné zručnosti v účtovníctve.

- všeobecnými cieľmi vzdelávania v rámci predmetu (vyučovacie zámery) je:
  - schopnosť komunikovať a spolupracovať s ľuďmi,
  - schopnosť racionálne sa učiť a vzdelávať sa po celý život a pružne sa prispôbovať meniacim sa podmienkam života,
  - schopnosť orientovať sa v množstve informácií, rozumieť im a vedieť ich využívať,
  - schopnosť riešiť problémy a prevziať zodpovednosť za výsledky rozhodnutia.
- špecifické (konkrétne) ciele vzdelávania podporujúce oblasť kognitívnu, psychomotorickú a afektívnu.

Vzdelávanie smeruje k tomu, aby žiaci dokázali:

- zvládnuť základy jednoduchého a podvojného účtovníctva a vedieť účtovať rozličné účtovné prípady v podnikateľských účtovných jednotkách,
- pochopiť podstatu, vzájomné vzťahy a súvislosti medzi jednotlivými zložkami účtovného informačného systému (finančné účtovníctvo, kalkulácie, rozpočtovníctvo, vnútroorganizačné účtovníctvo, plánovanie a manažérske účtovníctvo),
- zvládnuť problematiku účtovnej dokumentácie, účtovných záznamov a účtovných zápisov v účtovných knihách,
- riešiť úlohy z oblasti účtovníctva a navrhnúť postup riešenia a vyvodíť závery,
- zvládnuť základy štatistiky,
- formovať pracovné schopnosti a charakterové vlastnosti študentov.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete účtovníctvo a štatistika využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré študentom umožňujú:

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- ✚ komunikovať, porozumieť, vyjadrovať a tlmočiť myšlienky, pocity, informácie ústnou, písomnou a grafickou formou,
- ✚ prakticky využívať komunikačné zručnosti pri spolupráci s ostatnými ľuďmi, adekvátne vystupovať na verejnosti,
- ✚ zapájať sa do komunikácie v rôznych sociálnych súvislostiach a prostrediach – v práci, doma, v škole, pri voľnočasových aktivitách
- ✚ utvárať progresívne medziľudské vzťahy, efektívne žiť a spolupracovať s ľuďmi, pracovať v tíme
- ✚ prispievať k vytváraniu tvorivej a podnetnej sociálnej klímy,
- ✚ slobodne a zodpovedne, tvorivo pristupovať k plneniu povinností a úloh,
- ✚ byť tolerantný, ústretový, otvorený, ale aj kritický k názorom druhých ľudí, spoločnosti,

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- ✚ pripravenosť k sebautváraniu a sebariadeniu
- ✚ utvárať vlastné ego a riadiť svoje správanie, zdokonaľovať sa, vytvárať vlastný kvalitný systém hodnôt, starať sa o svoje zdravie, zvyšovať svoju výkonnosť
- ✚ utvárať svoju osobnosť (sebautváranie)
- utvárať svoje bytie, pozitívnu predstavu o sebe samom, sebarozvíjať sa v každom priestore a za každých okolností, vystupovať so sebaistotou a sebadôverou, so zdravým sebavedomím
- stanovovať si ciele a priority s ohľadom na svoje osobné schopnosti a záujmy, životné podmienky

- rozvíjať požadované osobnostné charakteristiky, spôsobilosti iniciatívnosti, podnikavosti, usilovnosti, vytrvalosti, disciplinovanosti, optimizmu, pozitívneho myslenia, čestného, spravodlivého, svedomitého konania
- starať sa o svoje fyzické a psychické zdravie, začleňovať do svojho života činnosti podporujúce zdravý životný štýl
- + riadiť vlastný život v súlade s etickými princípmi (sebariadenie)
- adaptovať sa na meniace životné a pracovné podmienky a podľa svojich schopností ich aktívne a tvorivo ovplyvňovať, slobodne sa rozhodovať, niesť zodpovednosť za svoje správanie a výsledky práce, asertívne sa presadzovať, odolávať stresu, zachovávať pokoj, vyrovnávať sa so zmenami, motivovať sa do činností
- regulovať svoje správanie (sebaregulácia) v najrôznejších situáciách, odhadovať jeho dôsledky, ovládať vlastné pocity a nálady, ovládať svoje psychické procesy, impulzy zvnútra i zvonku, korigovať svoje správanie, vystupovať s kultivovanosťou prejavu
- rozvíjať sebareflexiu, sebakontrolu svojho JA, poznanie samého seba, svojich fyzických a duševných možností
- rozvíjať sebahodnotenie, sebauvedomenie sa, hodnotenia samého seba, svojho citového života, svojich predností a nedostatkov, odhadnutia vlastných možností a schopností

Schopnosti tvorivo riešiť problémy

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- + poznávať, skúmať vonkajší svet, efektívne riešiť problémy osobného a spoločenského života, prírody a životného prostredia,
  - + používať základné vedomosti a metodológie prírodných vied na vysvetľovanie javov okolitého sveta, vyvodzovať závery podložené dôkazmi
  - + porozumieť zmenám spôsobených ľudskou činnosťou a zodpovednosti človeka za svoj životný priestor
  - + rozpoznať a pochopiť problém, identifikovať ho, objasniť jeho podstatu, určiť, ktoré informácie sú dôležité
  - + samostatne riešiť problém, analyzovať, rozčleniť ho na časti, navrhnúť postupné kroky jeho riešenia, prípadné varianty jeho riešenia
  - + pracovať s informáciami, vedúcimi k riešeniu problému
    - využívať svoje individuálne schopnosti, získané vedomosti a zručnosti
- rozlišovať fakty, názory a zdôvodnené úsudky, formulovať hypotézy, vhodné otázky, navrhnúť a uskutočniť jednoduchý experiment, orientovať sa v novo vzniknutých situáciách, pružne na ne reagovať
- uplatňovať okrem základných myšlienkových operácií aj najvyššie
- V poznávacích, učebných, pracovných a tvorivých činnostiach uplatňovať porovnávanie, analýzu, syntézu, indukciu, dedukciu, abstrakciu, konkretizáciu, generalizáciu, ale aj hodnotiace a tvorivé myslenie (s fantáziou, intuíciou a predstavivosťou)
- uplatňovať pri riešení problémov logické, matematické, empirické a heuristické metódy s využitím odborného jazyka a symboliky
  - overiť správnosť riešenia problému
- kriticky interpretovať získané informácie, pre svoje tvrdenie nájsť dôkazy a formulovať podložené závery, overovať prakticky správnosť metód zisťovania pravdivosti rôznych druhov informácií využívaných pri riešení problémov, na základe spätnej väzby zhodnocovať výsledky a dôsledky riešenia problému
- aplikovať získané vedomosti a zručnosti v riešení problémov v podobných a nových situáciách, byť otvorený pre poznávanie nových a originálnych postupov a riešení problémov, zvažovať ich prednosti, riziká a možné negatívne dôsledky, pracovať aj v náročných, záťažových podmienkach riešenia problému
  - vyhodnocovať a obhájiť svoje rozhodnutia, zdôvodniť riešenia problémov
- riešenie problémov poskytuje základ pre budúce učenie sa, efektívnu účasť v spoločnosti, pre rozvoj a sebauváranie osobnosti.

Podnikateľské spôsobilosti

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- + pripravenosť k uskutočňovaniu myšlienok,
- + zmeniť nové myšlienky na skutky, plánovať a riadiť projekty so zámerom dosahovať ciele pri uplatňovaní tvorivosti, inovácií a odvahy riskovania, s ekonomickým myslením

- + iniciovať, prijímať a ďalej rozvíjať zmeny, dokázať sa zmocniť príležitostí, preberať zodpovednosť za svoje konanie, dokončiť začaté, mať predstavu o dosiahnutí cieľov, vytýčiť si svoje ciele, odhodlane ísť za nimi, motivovať sa k úspechu
- + identifikovať, analyzovať, vyhodnocovať, interpretovať možnosti realizácie plánovaných projektov, využívať rôzne štatistické údaje pre vlastné podnikanie
- + riadiť vlastnú prácu a prácu iných, brať prácu ako seberealizáciu, účelne a ekonomicky reagovať na zmeny v práci, myslieť v pojmoch zisku,
  - plánovať, organizovať, viesť a poverovať, analyzovať, komunikovať, podávať hlásenia, hodnotiť a dokumentovať, prijímať prípadné riziká
  - samostatne plánovať financie, materiálne prostriedky vzhľadom k cieľom podnikania,
  - pochopiť najnovšie poznatky z teórie riadenia,
  - využívať marketingový manažment
- + rozpoznávať a regulovať vzájomné prepojenie medzi členmi pracovného kolektívu, prispôbovať svoje schopnosti plneniu úloh
  - v prípade potreby samostatne meniť plány robiť správne rozhodnutia, zadávať jasné a presné znenie úloh, zdôvodniť spôsoby plnenia úloh,
  - operatívne sa rozhodovať, vystihnúť realitu, predvídať dôsledky, zabezpečiť spätnú väzbu,
  - identifikovať a využívať činitele, ktoré napomáhajú vytvárať optimálne prostredie podnikania,
  - ovládať princípy priebežnej kontroly, diagnostiky stavu a úrovne

Spôsobilosti využívať informačné technológie

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- + pripravenosť k využívaniu informačno-komunikačných technológií
- + využívať multimediálne technológie, používať počítače na získavanie, posudzovanie, ukladanie, vytváranie, prezentáciu a výmenu informácií, na komunikáciu a účasť v spolupracujúcich sieťach prostredníctvom internetu

Spôsobilosti byť demokratickým občanom

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- + efektívne a konštruktívne sa podieľať na občianskom živote, riešiť problémy v rodinnom a verejnom kontexte, rozvíjať demokratický systém spoločnosti, podporovať hospodársky a sociálny rozvoj štátu,
- + vážiť si kultúru spoločnosti, vnímať, prijímať, vytvárať a rozvíjať etické, kultúrne a duchovné hodnoty, zastávať zodpovedné postoje k otázkam sociálnym, kultúrnym, ekologickým a ekonomickým, k životnému prostrediu a zachovaniu života na zemi,
- + aktívne sa zapájať do občianskeho života vo svojom okolí a spoločnosti, rešpektovať spoločenské normy, stanovovať si krátkodobé i perspektívne ciele vychádzajúce nielen z vlastných potrieb a záujmov, ale aj z potrieb spoločnosti a cieľavedome ich uskutočňovať
- + rešpektovať všeľudské etické hodnoty uznávať ľudské práva a slobody, obhajovať svoje práva i práva iných, vystupovať proti ich potlačovaniu, odmietat' fyzické a psychické násilie a postaviť sa proti nemu
- + prejavovať kultúrne povedomie, uvedomovať si dôležitosť kreatívneho vyjadrovania myšlienok, skúseností a emócií prostredníctvom rôznych médií vrátane hudby, scénických umení, literatúry a výtvarných umení
- + mať zodpovednosť voči životnému prostrediu a zachovaniu života na zemi chápať základné ekologické súvislosti, rešpektovať požiadavky na kvalitné životné prostredie, rozhodovať sa tak, aby svojím správaním a konaním človek neohrozoval a nepoškodzoval seba a iných, prírodu, životné prostredie, hodnoty vytvorené ľuďmi, poskytovať účinnú pomoc a správať sa zodpovedne v krízových situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

1. ročník

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce

1. Základné pojmy	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
2. Majetok a zdroje jeho krytia	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
3. Súvaha	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
4. Sústava účtov	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
5. Dokumentácia účtovných prípadov	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
6. Účtovné zápisy a účtovné knihy	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
7. Základné účtovanie peňazí	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
8. Zúčtovacie vzťahy	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
9. Účtovanie zásob	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
10. Dlhodobý majetok	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
11. Účtovanie nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia	Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
12. Súvislý príklad	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
13. Jednoduché účtovníctvo	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
14. Základy štatistiky	Reproduktívna – rozhovor	Frontálna výučba

	Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
--	---------------------------------------	---

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia študentov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

1. ročník

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
1. Základné pojmy	Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 2. ročník obchodných akademií. IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2005 Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 2. ročník OA – pracovná časť , IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2005 Kolektív autorov: Maturujem z účtovníctva , Bratislava 200 Kolektív autorov: Účtovníctvo , Bratislava 2008	Dataprojektor PC Tlačiareň Kopírovací stroj Skener Tabuľa Prenosný spätný projektor	zákon o účtovníctve postupy účtovania daňové zákony	Internet Knižnica
2. Majetok a zdroje jeho krytia	Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 2. ročník obchodných akademií. IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2005 Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 2. ročník OA – pracovná časť , IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2005 Kolektív autorov: Maturujem z účtovníctva , Bratislava 200 Kolektív autorov: Účtovníctvo , Bratislava 2008	Dataprojektor PC Tlačiareň Kopírovací stroj Skener Tabuľa Prenosný spätný projektor	zákon o účtovníctve postupy účtovania daňové zákony	Internet Knižnica
3. Súvaha	Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 2. ročník obchodných akademií. IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2005 Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 2. ročník OA – pracovná časť , IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2005 Kolektív autorov: Maturujem z účtovníctva , Bratislava 200 Kolektív autorov: Účtovníctvo , Bratislava 2008	Dataprojektor PC Tlačiareň Kopírovací stroj Skener Tabuľa Prenosný spätný projektor	zákon o účtovníctve postupy účtovania daňové zákony	Internet Knižnica
4. Sústava účtov	Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 2. ročník obchodných akademií. IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2005 Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 2. ročník OA – pracovná časť , IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2005 Kolektív autorov: Maturujem z účtovníctva , Bratislava 200 Kolektív autorov: Účtovníctvo , Bratislava 2008	Dataprojektor PC Tlačiareň Kopírovací stroj Skener Tabuľa Prenosný spätný projektor	zákon o účtovníctve postupy účtovania daňové zákony	Internet Knižnica
5. Dokumentácia účtovných prípadov	Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 2. ročník obchodných akademií. IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2005 Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 2. ročník OA – pracovná časť , IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2005 Kolektív autorov: Maturujem z účtovníctva , Bratislava 200 Kolektív autorov: Účtovníctvo , Bratislava 2008	Dataprojektor PC Tlačiareň Kopírovací stroj Skener Tabuľa Prenosný spätný projektor	zákon o účtovníctve postupy účtovania daňové zákony	Internet Knižnica
6. Účtovné zápisy a účtovné knihy	Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 2. ročník obchodných akademií. IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2005 Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 2. ročník OA – pracovná časť , IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2005	Dataprojektor PC Tlačiareň Kopírovací stroj Skener Tabuľa	zákon o účtovníctve postupy účtovania daňové zákony	Internet Knižnica

	Kolektív autorov: Maturujem z účtovníctva , Bratislava 200 Kolektív autorov: Účtovníctvo , Bratislava 2008	Prenosný spätný projektor		
7. Základné účtovanie peňazí	Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 2. ročník obchodných akadémií. IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2005 Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 2. ročník OA – pracovná časť , IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2005 Kolektív autorov: Maturujem z účtovníctva , Bratislava 200 Kolektív autorov: Účtovníctvo , Bratislava 2008	Dataprojektor PC Tlačiareň Kopírovací stroj Skener Tabuľa Prenosný spätný projektor	zákon o účtovníctve postupy účtovania daňové zákony	Internet Knižnica
8. Zúčtovacie vzťahy	Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 2. ročník obchodných akadémií. IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2005 Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 2. ročník OA – pracovná časť , IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2005 Kolektív autorov: Maturujem z účtovníctva , Bratislava 200 Kolektív autorov: Účtovníctvo , Bratislava 2008	Dataprojektor PC Tlačiareň Kopírovací stroj Skener Tabuľa Prenosný spätný projektor	zákon o účtovníctve postupy účtovania daňové zákony	Internet Knižnica
9. Účtovanie zásob	Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 2. ročník obchodných akadémií. IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2005 Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 2. ročník OA – pracovná časť , IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2005 Kolektív autorov: Maturujem z účtovníctva , Bratislava 200 Kolektív autorov: Účtovníctvo , Bratislava 2008	Dataprojektor PC Tlačiareň Kopírovací stroj Skener Tabuľa Prenosný spätný projektor PC	zákon o účtovníctve postupy účtovania daňové zákony	Internet Knižnica
10. Dlhodobý majetok	Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 2. ročník obchodných akadémií. IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2005 Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 2. ročník OA – pracovná časť , IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2005 Kolektív autorov: Maturujem z účtovníctva , Bratislava 200 Kolektív autorov: Účtovníctvo , Bratislava 2008	Dataprojektor PC Tlačiareň Kopírovací stroj Skener Tabuľa Prenosný spätný projektor	zákon o účtovníctve postupy účtovania daňové zákony	Internet Knižnica
11. Účtovanie nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia	Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 2. ročník obchodných akadémií. IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2005 Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 2. ročník OA – pracovná časť , IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2005 Kolektív autorov: Maturujem z účtovníctva , Bratislava 200 Kolektív autorov: Účtovníctvo , Bratislava 2008	Dataprojektor PC Tlačiareň Kopírovací stroj Skener Tabuľa Prenosný spätný projektor PC	zákon o účtovníctve postupy účtovania daňové zákony	Internet Knižnica
12. Súvislý príklad	Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 2. ročník obchodných akadémií. IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2005 Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 2. ročník OA – pracovná časť , IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2005 Kolektív autorov: Maturujem z účtovníctva , Bratislava 200 Kolektív autorov: Účtovníctvo , Bratislava 2008	Dataprojektor PC Tlačiareň Kopírovací stroj Skener Tabuľa	zákon o účtovníctve postupy účtovania daňové zákony	Internet Knižnica
13. Jednoduché účtovníctvo	Šlosár R., Šlosárová A.: Účtovníctvo pre 4. ročník obchodných akadémií. IURA EDITION, s.r.o., Bratislava 2006 Spitzová, A: Jednoduché účtovníctvo , praktický sprievodca, Ekonomía, Bratislava, 2008	Dataprojektor PC Tlačiareň Kopírovací stroj Skener Tabuľa	zákon o účtovníctve postupy účtovania daňové zákony	Internet Knižnica
14. Základy štatistiky	Zelenák a kol.: Hospodárske	Dataprojektor		Internet

	výpočty a štatistika pre 3. ročník obchodných akademií. Bratislava 1997	PC Tlačiareň Kopírovací stroj Skener Tabuľa		Knižnica
--	---	---	--	----------

PRIEREZOVÉ TÉMY (PT)	ZAČLENENIE PT V UČEBNÝCH OSNOVÁCH PREDMETU Účtovníctvo a štatistika, 1.ročník, diaľkové štúdium
1. ENVIROMENTÁLNA VÝCHOVA	TC - Majetok a zdroje jeho krytia
	TC - Základné účtovanie peňazí
	TC – Zúčtovacie vzťahy
	TC - Účtovanie zásob
	TC – Dlhodobý majetok
2. MEDIÁLNA VÝCHOVA	<i>Prelína sa celým obsahom predmetu.</i>
3. OSOBNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ	<i>Prelína sa celým obsahom predmetu.</i>
4. OCHRANA ČLOVEKA A ZDRAVIA	<i>Prelína sa celým obsahom predmetu.</i>
5. MULTIKULTURALIZMUS	<i>Prelína sa celým obsahom predmetu.</i>
6. EURÓPSKA DIMENZIA	<i>Prelína sa celým obsahom predmetu.</i>
7. PRÁVNE VEDOMIE	<i>Prelína sa celým obsahom predmetu. Žiaci sú podľa potreby upozorňovaní na dodržiavanie právnych a morálnych noriem.</i>
	TC – Základné pojmy
	TC – Dokumentácia účtovných prípadov
	TC – Účtovné zápisy a účtovné knihy
8. INFORMAČNÁ GRAMOTNOSŤ	<i>Prelína sa celým obsahom predmetu.</i>
9. FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ	<i>Prelína sa celým obsahom predmetu.</i>
	TC – Základné pojmy
	TC - Majetok a zdroje jeho krytia
	TC - Základné účtovanie peňazí
	TC - Účtovanie o nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu, pre ústne a písomné práce). Príprava didaktických testov, cieľových otázok pre skupinové práce, písomné cvičenia a frontálne skúšanie pripravuje vyučujúci v rámci tematických listov.

Po ukončení posledného tematického celku v danom vyučovacom predmete pripraví vyučujúci súborný didaktický test na overenie komplexných vedomostí a zručností študentov. Otázky v didaktickom teste nesmú prevýšiť stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Kritériá hodnotenia musia byť súčasťou didaktického testu. Žiaci budú s nimi oboznámení až po absolvovaní didaktického testu. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci. Študent má možnosť didaktický test opakovať, ak bol v prvom didaktickom teste neúspešný. Termín opakovania didaktického testu sa dohodne medzi skúšajúcim a študentom. Výsledky didaktického testu sú významnou súčasťou sumatívneho hodnotenia a uchovávajú sa za dobu štúdia študenta.

Názov predmetu	technika prevádzky
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne v 1. a 2. ročníku, spolu 132 vyučovacích hodín
Ročník	prvý, druhý
Kód a názov učebného odboru	6421 L spoločné stravovanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

11.3.3 Technika prevádzky

Charakteristika predmetu

Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti „*Technologické a technické vzdelávanie*“. Na vytvorenie predmetu sme vychádzali z obsahového štandardu „*Základné technologické a technické postupy*“. Na túto vzdelávaciu oblasť ŠVP vyčlenil 4 hodín. Jeho výučba je orientovaná do dvoch ročníkov.

Úlohou predmetu je naučiť študentov zavádzať nové formy výroby a podávania jedál a nápojov podľa najnovších poznatkov súčasnej gastronómie, k modernizácií a racionalizácií práce v spoločnom stravovaní, sú vedení k hospodárnosti, technologickej disciplíne, racionálnemu využitiu surovín a estetickému úprave hotových výrobkov a rozširovaní poznatkov z medzinárodnej gastronómie. Vo vyučovacom predmete technika prevádzky si žiaci rozširujú a prehlbujú vedomosti a zručnosti z najnovších poznatkov z oblasti správnej výživy uplatňovanej v praxi.

Predmet vedie študentov k tomu, aby základné komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie, aby získali a osvojili si teoretické vedomosti a zručnosti v oblasti bezpečnej a hygienickej práce a manipulácie s potravinami. Úlohou predmetu je oboznámiť študentov aj s biologickou a energetickou hodnotou potravín, so zásadami správnej životosprávy, propagovať ju a uplatňovať vo vlastnej životospráve.

Technika prevádzky je základným odborným teoretickým predmetom a súvisí so všetkými vyučovacími predmetmi, najmä s predmetom odborná prax, náuka o nápojoch, manažment, marketing.

Žiaci si získané teoretické vedomosti precvičujú a upevňujú na odbornej praxi, preto je nevyhnutná spolupráca medzi vyučujúcimi týchto predmetov. Vyučujúci musí viesť študentov k tomu, aby vedeli propagovať na jedálnych lístkoch a menu zavádzanie racionálneho stravovania do celodenného stravovacieho režimu. Žiaci sa pri zavádzaní nových foriem výroby a podávania jedál zdokonalia v získavaní vyššej kvality podávaných jedál, rozširovaní sortimentu jedál – špecialít, zlepšovaniu prostredia pre hostí, zabezpečovaniu doplnkových služieb na takej úrovni, aby bol hosť spokojný.

V prvom ročníku sa dôsledne preberú zásady správnej výživy, zavádzanie nových foriem výroby a podávania jedál, modernizácia a racionalizácia práce v spoločnom stravovaní, medzinárodná gastronómia a využitie nových technických poznatkov v elektronike. V druhom ročníku si žiaci prehlbujú vedomosti a osvoja si zabezpečenie rozličných slávnostných príležitostí a gastro akcií, propagáciu a rozšírenie doplnkových služieb, ochranu spotrebiteľa, vedomosti o pracovnom kolektíve o práci a odpočinku a evidovať vnútropodnikové písomnosti.

Pri výklade učiva učiteľ používa audiovizuálnu techniku a názorné učebné pomôcky. Sústavne zdôrazňuje študentom predpisy o hygiene potravín a osobnej hygiene, predpis o dodržiavaní hygieny a bezpečnosti pri práci. Neustále sa kladie dôraz na dodržiavanie technologickej disciplíny pri práci.

Pri výbere učiva sme pristupovali už aj vzhľadom k jeho aplikácii v ďalších odborných predmetoch a s prihliadnutím na vymedzenú týždennú hodinovú dotáciu. Prihliadali sme aj na proporcionality a primeranosť učiva podľa schopností študentov.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností študentov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých študent ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť študenta k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci učebného odboru. Pri výučbe používame formu výkladu, riadeného rozhovoru, preferujeme prácu s učebnicami a počítačom. Odporúčajú sa aj rôzne odborné časopisy s gastro tematikou.

Stimulovať poznávacie činnosti študenta predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu technológia proporcionálne zastúpenie a prepojenie praktického a teoretického poznávania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií študenta. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie *tvorivo riešiť problémy a spôsobilosti využívať informačné technológie*. Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehľbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov.

Hodnotenie študentov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Ciele vyučovacieho predmetu

Nevyhnutnou súčasťou vyučovania predmetu technika prevádzky je prehľbovanie vedomostí a zručností z oblasti organizácie činnosti pri náročných formách práce na úseku výroby a odbytu v spoločnom stravovaní. Okrem uvedených poznatkov si žiaci rozšíria a doplnia vedomosti a zručnosti aj z oblasti zabezpečovania rozličných slávnostných príležitostí, z oblastí národných kuchýň a prípravy vybraných druhov pokrmov podľa zvyklostí národov. Vyučujúci pri preberaní jednotlivých tém využíva modernú didaktickú techniku, učebné pomôcky, odborné časopisy, domácu a zahraničnú odbornú literatúru. Získané vedomosti a zručnosti by mali pomôcť študentom riešiť každodenné problémové situácie, práca v skupinách učí študentov spolupracovať, komunikovať s ľuďmi, učí ich solidarite pri riešení problémov širšej komunity ľudí.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete technika prevádzky využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré študentom umožňujú:

Schopnosti riešiť problémy

- ✚ rozpoznávať problémy v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii (pozorovanie, degustovanie a pod.),
- ✚ vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich vzdelávaní,
- ✚ hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- ✚ posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- ✚ korigovať nesprávne riešenia problému,
- ✚ používať osvojené metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania študentov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- ✚ získavať informácie v priebehu ich odborného vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- ✚ zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť zásady správnej výživy
- charakterizovať a vysvetliť zákony o potravinách

- popísať rôzne druhy stravovania
- poukázať na modernú gastro techniku a zvyšovanie kvality podávaných jedál
- poukázať na racionalizáciu práce v spoločnom stravovaní
- charakterizovať hygienu práce a pracovný kolektív
- poznať kuchyne ostatných krajín
- vedieť zabezpečiť rozličné slávnostné príležitosti
- vysvetliť pojem propagácia v spoločnom stravovaní
- cvedieť viesť evidenciu vnútropodnikových písomností

Obsahové štandardy

1. Zásady správnej výživy
2. Zavádzanie nových foriem výroby a podávanie jedál
3. Organizácia činností pri náročných formách práce na úseku odbytu a výroby
4. Modernizácia a racionalizácia práce v spoločnom stravovaní
5. Medzinárodná gastronómia
6. Využitie elektronickej techniky
7. Zabezpečenie rozličných slávnostných príležitostí
8. Slávnostná úprava jedál
9. Doplnkové služby a propagácia
10. Ochrana spotrebiteľa
11. Hygiena práce
12. Pracovný kolektív
13. Vnútropodnikové písomnosti

Popis obsahových štandardov

Zásady správnej výživy

V rámci vzdelávania sa žiaci naučia o význame racionálnej výživy a jej vplyvu na organizmus človeka. Získajú poznatky aj o rôznych druhoch stravovania, ktoré sú súčasťou životného štýlu niektorých obyvateľov

Zavádzanie nových foriem výroby

Žiaci si rozšíria poznatky o najmodernejšiu techniku v gastronómii a jej zavádzanie v praxi. Naučia sa aj nové trendy, ktoré zvyšujú kvalitu a estetiku podávania jedál.

Organizácia činností pri náročných činnostiach na úseku odbytu a výroby

Žiaci získavajú prehľad o náročných činnostiach na úseku a odbytu, rozširovaní sortimentu jedál a špecialít

Modernizácia a racionalizácia práce

V rámci vzdelávania si rozšíria a prehĺbia vedomosti z najnovších poznatkov v oblasti modernizácie a racionalizácie práce v spoločnom stravovaní-

Medzinárodná gastronómia

Žiaci získajú prehľad o vývoji kuchýn európskych ale aj ázijských s ich typickými jedlami a nápojmi . Osvoja si aj zvyklosti pri stolovaní v jednotlivých krajinách.

Využitie elektronickej techniky

Žiaci získajú poznatky o výhodách a význame používania techniky v spoločnom stravovaní.

Zabezpečenie rozličných slávnostných príležitostí

Žiaci sa naučia zabezpečiť rôzne druhy slávnostných príležitostí od organizačno-materiálno-technického zabezpečenia. Získajú prehľad o správnej obsluhu týchto rôznych gastronomických akciách.

Slávnostná úprava jedál

Žiaci si osvoja vedomosti z hľadiska estetiky pri príprave a podávaní jedál v studenej a teplej kuchyni so zameraním sa na najnovšie poznatky v gastronómii a nové trendy.

Doplnkové služby a propagácia

V rámci vzdelávania si žiaci osvoja poznatky o význame doplnkových služieb v spoločnom stravovaní a taktiež o význame a úlohách propagácie , za použitia rôznych druhov propagačných prostriedkov.

Ochrana spotrebiteľa

Žiaci si rozšíria poznatky o význame a úlohách Slovenskej obchodnej inšpekcie, oboznámia sa s Občianskym zákonníkom.

Hygiena práce

Žiaci budú dostatočne chápať psychologické aspekty pracovnej činnosti a fyzikálne podmienky pracovného prostredia, bezpečnosti pri práci a sanitácii v spoločnom stravovaní.

Vnútropodnikové písomnosti

Žiaci získavajú prehľad o evidencii vnútropodnikových písomnostiach. Budú dostatočne chápať povinnosť viesť túto evidenciu správne.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Zásady správnej výživy	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Zavádzanie nových foriem výroby a podávania jedál	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov

		Práca s knihou
Organizácia činnosti pri náročných formách práce na úseku odbytu a výroby	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Modernizácia a racionalizácia práce v spoločnom stravovaní	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Medzinárodná gastronómia	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Využitie elektronickej techniky	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Zabezpečenie rozličných slávnostných príležitostí	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Slávnostná úprava jedál	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Doplnkové služby a propagácia	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Ochrana spotrebiteľa	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Hygiena práce	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Pracovný kolektív	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Vnútro podnikové písomnosti a právne požiadavky pri podnikaní	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia študentov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Zásady správnej výživy	Matejka, Balagová, Kendík: Technológia pre 1.roč. SOU odbor kuchár – čašník. SPN Bratislava, 2003 Matejka, Balagová: Technológia pre 1.roč. SOU odbor kuchár – čašník. SPN Bratislava, 1982	PC Tabuľa Filpchart Videotechnika	Odborné gastro časopisy	Internet
Zavádzanie nových foriem výroby a podávania jedál	Matejka, Balagová, Kendík: Technológia pre 1.roč. SOU odbor kuchár – čašník. SPN Bratislava, 2003 Matejka, Balagová: Technológia pre 1.roč. SOU odbor kuchár – čašník. SPN Bratislava, 1982 Stecová, Popelka: Hygiena potravín, Proxima Press, 2005	PC Tabuľa Filpchart Videotechnika	Ochranné pracovné prostriedky	Zbierka zákonov
Organizácia činnosti pri náročných formách práce na úseku odbytu a výroby	Matejka, Balagová, Kendík: Technológia pre 1.roč. SOU odbor kuchár – čašník. SPN Bratislava, 2003 Matejka, Balagová: Technológia pre 1.roč. SOU odbor kuchár – čašník. SPN Bratislava, 1982	Dataprojektor Videotechnika PC Tabuľa Filpchart	Správna hygienická prax	Odborné časopisy, knihy
Modernizácia a racionalizácia práce v spoločnom stravovaní	Matejka, Balagová, Kendík: Technológia pre 1.roč. SOU odbor kuchár – čašník. SPN Bratislava, 2003 Matejka, Balagová: Technológia pre 1.roč. SOU odbor kuchár – čašník. SPN Bratislava, 1982	Dataprojektor Videotechnika PC Tabuľa Filpchart		Internet
Medzinárodná gastronómia	Matejka, Balagová, Kendík: Technológia pre 1.roč. SOU odbor kuchár – čašník. SPN Bratislava, 2003 Matejka, Balagová: Technológia pre 1.roč. SOU odbor kuchár – čašník. SPN Bratislava, 1982	Dataprojektor Videotechnika PC Tabuľa Filpchart	Obrazový materiál	Odborná literatúra
Využitie elektronickej techniky	Matejka, Balagová, Kendík: Technológia pre 1.roč. SOU odbor kuchár – čašník. SPN Bratislava, 2003 Matejka, Balagová: Technológia pre 1.roč. SOU odbor kuchár – čašník. SPN Bratislava, 1982	Dataprojektor Videotechnika PC Tabuľa Filpchart	Obrazový materiál	Internet Kendík: Nové receptúry a technológia pokrmov. Nová práca, 2003
Zabezpečenie rozličných slávnostných príležitostí a gastro akcií	Matejka, Balagová, Kendík: Technológia pre 1.roč. SOU odbor kuchár – čašník. SPN Bratislava, 2003 Brhlík, Romaňuk: Technológia pre 2. a 3.roč. SOU, SPN, 2003 Verčimáková a kol.: Technológia prípravy pokrmov, SPN, 2007 Odborné časopisy: Gastro , Zdravie a výživa, Trendy v potravinárstve	Dataprojektor Videotechnika PC Tabuľa Filpchart	Odborné gastro časopisy	Odborná literatúra
Slávnostná úprava jedál	Matejka, Balagová, Kendík: Technológia pre 1.roč. SOU odbor kuchár – čašník. SPN Bratislava, 2003 Brhlík, Romaňuk: Technológia pre 2. a 3.roč. SOU, SPN, 2003 Verčimáková a kol.: Technológia prípravy pokrmov, SPN, 2007 Odborné časopisy: Gastro , Zdravie a výživa, Trendy v potravinárstve	Dataprojektor Videotechnika PC Tabuľa Filpchart	Obrazový materiál, vzorky príloh a doplnkov	odborná kniha - Jedlo ako liek, jedlo ako jed
Doplnkové služby a propagácia	Matejka, Balagová, Kendík: Technológia pre 1.roč. SOU odbor kuchár – čašník. SPN Bratislava, 2003 Brhlík, Romaňuk: Technológia pre 2. a 3.roč. SOU, SPN, 2003 Verčimáková a kol.: Technológia prípravy pokrmov, SPN, 2007 Odborné časopisy: Gastro , Zdravie a výživa, Trendy v potravinárstve	Dataprojektor Videotechnika PC Tabuľa Filpchart	Obrazový materiál	Internet, odborné časopisy
Ochrana spotrebiteľa	Matejka, Balagová, Kendík: Technológia pre 1.roč. SOU odbor kuchár – čašník. SPN Bratislava, 2003 Brhlík, Romaňuk: Technológia pre 2. a 3.roč. SOU, SPN, 2003	Dataprojektor Videotechnika PC Tabuľa	Gastro časopis	Malá: Bez mäsa ku zdraviu. Perfekt Bratislava, 1991

	Verčimáková a kol.: Technológia prípravy pokrmov, SPN, 2007 Odborné časopisy: Gastro , Zdravie a výživa, Trendy v potravinárstve	Filpchart		
Hygiena práce	Matejka, Balagová, Kendík: Technológia pre 1.roč. SOU odbor kuchár – čašník. SPN Bratislava, 2003 Brhlík, Romaňuk: Technológia pre 2. a 3.roč. SOU, SPN, 2003 Verčimáková a kol.: Technológia prípravy pokrmov, SPN, 2007 Odborné časopisy: Gastro , Zdravie a výživa, Trendy v potravinárstve	Datapojektor Videotechnika PC Tabuľa Filpchart	Obrazový materiál	Malá: Bez mäsa ku zdraviu. Perfekt Bratislava,1991 internet
Pracovný kolektív	Matejka, Balagová, Kendík: Technológia pre 1.roč. SOU odbor kuchár – čašník. SPN Bratislava, 2003 Brhlík, Romaňuk: Technológia pre 2. a 3.roč. SOU, SPN, 2003 Verčimáková a kol.: Technológia prípravy pokrmov, SPN, 2007 Odborné časopisy: Gastro , Zdravie a výživa, Trendy v potravinárstve Netušil, Holas: Technológia prípravy pokrmov pre 2. roč. HA. SPN Bratislava, 1995	Datapojektor Videotechnika PC Tabuľa Filpchart	Makety a obrazy mäsa	Řešátko, Nodl: Kuchařská technologie. Merkur, 1993 Gastro časopisy
Vnútropodnikové písomnosti a právne požiadavky pri podnikaní	Matejka, Balagová, Kendík: Technológia pre 1.roč. SOU odbor kuchár – čašník. SPN Bratislava, 2003 Brhlík, Romaňuk: Technológia pre 2. a 3.roč. SOU, SPN, 2003 Verčimáková a kol.: Technológia prípravy pokrmov, SPN, 2007 Odborné časopisy: Gastro , Zdravie a výživa, Trendy v potravinárstve Netušil, Holas: Technológia prípravy pokrmov pre 2. roč. HA. SPN Bratislava, 1995	Datapojektor Videotechnika PC Tabuľa Filpchart	Makety a obrazy mäsa	Řešátko, Nodl: Kuchařská technologie. Merkur, 1993 Gastro časopisy

Názov predmetu	manažment v spoločnom stravovaní
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne v 1. a 2. ročníku, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	prvý, druhý
Kód a názov učebného odboru	6421 L spoločné stravovanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

11.3.4 Manažment v spoločnom stravovaní

Charakteristika predmetu

Vo vyučovacom predmete manažment sa žiaci oboznámia so základnými vlastnosťami, ktoré charakterizujú dobrého manažéra, s najmodernejšími metódami manažérskej práce, s činiteľmi, ktoré vplývajú na úspešnosť manažérskej práce a preto aj na úspešnosť samotného podnikania, so zásadami práce s jednotlivcami a skupinami ľudí, s postupmi pri manažérskom plánovaní, s efektívnymi metódami hodnotenia zamestnancov najmä pomocou prieskumu povahovej charakteristiky a so spôsobmi a možnosťami motivácie ľudí v záujme optimalizácie ich pracovných výkonov. Žiaci získavajú stručný prehľad z manažmentu ako procesu, z manažmentu podniku a personálneho manažmentu. Učivo sa ďalej zameriava na komunikáciu s podriadenými, riadenie pracovných skupín a kontrolnú manažéra a manažérsku úspešnosť. Žiaci získavajú vedomosti o význame riadenia a jeho spôsoboch uplatňovania v praxi. Jeho výučba je orientovaná do prvého a druhého ročníka.

Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov (téma a podtéma). Vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získajú pri štúdiu v tomto predmete sú nevyhnutné pre rozvíjanie správnych podnikateľských aktivít, napomáhajú rozvíjaniu logického myslenia, vedú študentov k neustálemu sledovaniu podnikateľského okolia a učia ho reagovať na zmeny. Učivo sa skladá z poznatkov o podstate a vývoji manažmentu, o procese manažmentu, o organizácii a organizačnej štruktúre, moderných metódach manažmentu, činiteľoch úspešnosti manažéra, manažérskych rozhodnutí, manažérskom plánovaní, manažmente ľudských zdrojoch, komunikácii s podriadenými, riadení pracovných skupín, a kontrolnej práce manažéra. Pri výbere učiva sme pristupovali tak, aby žiaci správne pochopili filozofiu manažmentu, ktorá je predpokladom úspešnosti v konkurenčných podmienkach, ktoré sú stále tvrdšie. Prihliadali sme aj na vymedzenú týždennú hodinovú dotáciu, na proporcionálnu a primeranosť učiva podľa schopností študentov.

Predmet vedie študentov k tomu, aby základné manažérske a komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie, aby získali a osvojili si teoretické vedomosti a zručnosti v oblasti manažmentu. Úlohou predmetu je naučiť študentov osvojenie si súboru poznatkov o princípoch, metódach a postupoch manažérskych činnosti s ktorými sa stretnú pri výkone povolania.

Predmet manažment je medzipredmetovo previazaný s vyučovacími predmetmi ekonomika, ekonomika a podnikanie, odbornou praxou a marketingom.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania manažmentu majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností študentov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých študent ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť študenta k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru. Pri výučbe používame formu výkladu, riadeného rozhovoru, preferujeme prácu s učebnicami a počítačom. Odporúčajú sa aj rôzne odborné knihy, zákony a vyhlášky.

Stimulovať poznávacie činnosti študenta predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu manažment proporcionálne zastúpenie a prepojenie praktického a teoretického poznávania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií študenta. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie *tvorivo riešiť problémy a spôsobilosti využívať informačné technológie*. Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehľbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj

riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov.

K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu manažment patria riešenia praktických úloh simulujúcich reálne situácie. Mnohé takéto situácie sú spracované na videu alebo CD nosičoch, preto využitie počítačov a internetu tiež predstavuje možnosti simulácie experimentov.

Hodnotenie študentov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu manažment v študijnom odbore 6421 L spoločné stravovanie je predovšetkým získať prehľad o riadiacich činnostiach upravujúcich problematiku, súvisiacu s obsahom prípravy na vykonávanie činnosti a po ukončení štúdia prakticky ich uplatniť pri vykonávaní týchto činností. Pripraviť študentov na samostatné konanie tak zamestnanca ako aj potencionálneho podnikateľa. Získané vedomosti a zručnosti by mali pomôcť študentom riešiť každodenné problémové situácie, práca v skupinách učí študentov spolupracovať, komunikovať s ľuďmi, učí ich solidarite pri riešení problémov širšej komunity ľudí.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete právo využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré študentom umožňujú:

Schopnosti riešiť problémy

- + rozpoznávať problémy v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii (pozorovanie, a pod.),
- + vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich vzdelávaní,
- + hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- + posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- + korigovať nesprávne riešenia problému,
- + používať osvojené metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania študentov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- + získavať informácie v priebehu ich odborného vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- + zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- aktívne používať manažérske pojmy a ovládať ich súvislosti,
- chápať príčiny a dôsledky stavu a vývoja manažérskych javov a procesov,
- poznať podstatu a princípy výrobného, obchodného podniku, odbytového podniku, podniku služieb, cestovného ruchu a podnikateľskej činnosti,
- poznatky z manažmentu a riadenia podnikovej činnosti a poznať základné spôsoby dosiahnutia podnikateľských cieľov,
- vyhotoviť podnikateľský plán a plán rozvoja podnikateľskej činnosti v podmienkach trhovej ekonomiky,
- poznať princípy projektovej práce,
- poznať úlohu podnikového manažmentu v riadiacom procese,

- dokázať hospodárne a ekologicky využívať pracovné prostriedky so snahou dosiahnuť efektívny ekonomický výsledok,
- ovládať písanie na PC desaťprstovou hmatovou metódou a používať pri vybavovaní agendy prostriedky štandardnej kancelárskej techniky,
- aktívne využívať IKT v organizačnej, riadiacej práci a pri vedení rôznej agendy
- mať kultivovaný prejav v písomnom i ústnom styku,
- sa vyjadrovať ústne a písomne primerane situácii,
- čítať s porozumením,
- pozorne počúvať,
- voliť optimálnu formu a spôsob komunikácie,
- spracovať písomný materiál zrozumiteľným spôsobom,
- prezentovať informácie jasne, stručne, presne a zrozumiteľne,
- komunikovať prostredníctvom informačných a komunikačných technológií,
- sa orientovať v právnych formách podnikania a charakterizovať ich základné črty,
- posúdiť vhodné formy podnikania v svojom odbore,
- na príklade popísať základné povinnosti manažéra voči štátu,
- vedieť zásady spotrebiteľskej výchovy a ochrany spotrebiteľa,
- riadiť organizáciu práce vo výrobnom, obchodnom, odbytovom stredisku, v strediskách služieb a cestovného ruchu,
- poznať a aplikovať zásady hospodárenia a správneho používania surovín a materiálov,
- poznať a aplikovať spôsoby ochrany vlastností surovín, materiálov a tovaru,
- hodnotiť kvalitu surovín, materiálov a tovaru,
- poznať základné druhy zariadení strojov používaných na pracovisku,
- na príklade vysvetliť funkciu a údržbu jednoduchých zariadení a strojov,
- sa orientovať v hospodárskych písomnostiach,
- poznať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- posúdiť svoje zdravotné, osobnostné a kvalifikačné predpoklady pre výkon svojho povolania, možnosti ďalšieho štúdia a profesijnej orientácie,
- posúdiť profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním,
- vhodne prezentovať vlastnú osobu a prácu, vhodne vystupovať pri prijímacom pohovore,
- uviesť príklad postupu, ako uzatvoriť pracovnú zmluvu a podať výpoveď,
- používať svoje pracovné práva a vyžadovať ich rešpektovanie od ostatných rešpektovať svoje pracovné povinnosti,
- vybrať bezpečné pracovné postupy s ohľadom na životné prostredie,
- používať adekvátne pracovné prostriedky,
- sa správať poučene a adekvátne situácii v prípade pracovného úrazu.

Obsahové štandardy

1. Podstata a vývoj manažmentu
2. Manažment ako proces
3. Organizácia a organizačná štruktúra
4. Manažéri a vedenie ľudí
5. Komunikácia s podriadenými
6. Riadenie pracovných skupín
7. Kontrolná práca manažéra a manažérska úspešnosť
8. Špecifické učivo

Popis obsahových štandardov

Podstata a vývoj manažmentu

Žiaci získavajú prehľad o podstate a vývoji manažmentu, začiatkoch teórie manažmentu, o americkom, japonskom a európskom manažmente.

Manažment ako proces

Žiaci sa naučia dostatočne chápať manažment ako proces riadenia organizácie a jeho funkcie.

Organizácia a organizačná štruktúra

V rámci vzdelávania si žiaci osvoja pojem organizácia, rozdelenie organizácie a jednotlivé druhy organizačných štruktúr.

Manažéri a vedenie ľudí

V rámci vzdelávania si žiaci osvoja rozdelenie manažérov a ich prístupy v riadiacej práci k svojim podriadeným.

Komunikácia s podriadenými

V tejto časti sa zameriame na medziľudské vzťahy a formy komunikácie, informačný tok a jeho význam, typy manažérov a charakteristiku komunikácie.

Riadenie pracovných skupín

Žiaci nadobudnú vedomosti o typoch pracovných skupín, formálnych a neformálnych pracovných skupinách, normách, úloh, skupinovej súdržnosti a riadení medziľudských vzťahov.

Kontrolná práca manažéra a manažérska úspešnosť

Naučia sa dostatočne chápať proces kontroly, spôsoby kontroly, hodnotenie manažérskej práce a cieľovo a na spoluprácu orientovaných manažérov.

Špecifické učivo

Opakovanie a prehlbovanie vedomosti študentov, príprava k maturitným skúškam

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Podstata a vývoj manažmentu	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Manažment ako proces	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Organizácia a organizačná štruktúra	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Manažéri a vedenie ľudí	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov
Komunikácia s podriadenými	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov

		Práca s knihou
Riadenie pracovných skupín	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Kontrolná práca manažéra a manažérska úspešnosť	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Špecifické učivo	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia študentov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Podstata a vývoj manažmentu	Schulz I., Schulzová A.: Právna náuka pre OA a HA SPN Bratislava Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmanová E.: Ekonomika pre študijné odbory SPN, Bratislava 2008 Z. Zámečníková, Š. Rajt.: Marketing, SPN Bratislava 2005	Dataprojektor PC Tabuľa Filpchart Videotechnika	Vzorky , letáky,	Internet CD – zdroje
Manažment ako proces	Schulz I., Schulzová A.: Právna náuka pre OA a HA SPN Bratislava Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmanová E.: Ekonomika pre študijné odbory SPN, Bratislava 2008 Z. Zámečníková, Š. Rajt.: Marketing, SPN Bratislava 2005	Dataprojektor PC Tabuľa Filpchart Videotechnika	Obrazový materiál	Knižnica
Organizácia a organizačná štruktúra	Schulz I., Schulzová A.: Právna náuka pre OA a HA SPN Bratislava Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmanová E.: Ekonomika pre študijné odbory SPN, Bratislava 2008 Z. Zámečníková, Š. Rajt.: Marketing, SPN Bratislava 2005	Dataprojektor Videotechnika PC Tabuľa Filpchart	Vzorky , letáky	Odborné knihy
Manažéri a vedenie ľudí	Schulz I., Schulzová A.: Právna náuka pre OA a HA SPN Bratislava Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmanová E.: Ekonomika pre študijné odbory SPN, Bratislava 2008 Z. Zámečníková, Š. Rajt.: Marketing, SPN Bratislava 2005	Dataprojektor Videotechnika PC Tabuľa Filpchart	Obrazový materiál	Internet
Komunikácia s podriadenými	Schulz I., Schulzová A.: Právna náuka pre OA a HA SPN Bratislava Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmanová E.: Ekonomika pre študijné odbory SPN, Bratislava 2008 Z. Zámečníková, Š. Rajt.: Marketing, SPN Bratislava 2005	Dataprojektor Videotechnika PC, Tabuľa Filpchart	Prezentácia v Pover pointe	Internet CD – zdroje
Riadenie pracovných skupín	Schulz I., Schulzová A.: Právna náuka pre OA a HA SPN Bratislava Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmanová E.: Ekonomika pre študijné odbory SPN, Bratislava 2008 Z. Zámečníková, Š. Rajt.: Marketing, SPN Bratislava 2005	Dataprojektor Videotechnika PC, Tabuľa Filpchart	Vzorky , letáky	Knižnica
Kontrolná práca manažéra a manažérska úspešnosť	Schulz I., Schulzová A.: Právna náuka pre OA a HA SPN Bratislava Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmanová E.: Ekonomika pre študijné odbory SPN, Bratislava 2008 Z. Zámečníková, Š. Rajt.: Marketing, SPN Bratislava 2005	Dataprojektor Videotechnika PC, Tabuľa Filpchart	Prezentácia v Pover pointe	Internet CD – zdroje
Špecifické učivo		Dataprojektor Videotechnika PC, Tabuľa Filpchart	Prezentácia v Pover pointe	Internet CD – zdroje

Názov predmetu	marketing
Časový rozsah výučby	1 hodina v 1. ročníku, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Kód a názov učebného odboru	6421 L00 spoločné stravovanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

11.3.5 Marketing

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet Cieľom vyučovacieho predmetu je objasniť študentom dôležitosť marketingu v podmienkach trhovej ekonomiky, pochopiť podstatu marketingu a jeho uplatnenie v praxi a využívať nástroje marketingu pri zabezpečovaní odbytu výrobkov. Ďalej sa žiaci oboznámia o systéme marketingového prieskumu a najmä jeho využitia v praxi. Dôraz sa kladie na zvládnutie uplatnenia jednotlivých nástrojov marketingu.

Predmet marketing poskytuje študentom potrebné poznatky o riadiacich procesoch v podnikoch cestovného ruchu. Nadväzuje na vedomosti získané v predmete ekonomika a manažment. Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov (téma a podtémy). Vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získajú pri štúdiu v tomto predmete sú nevyhnutné pre rozvíjanie správnych podnikateľských aktivít, napomáhajú rozvíjaniu logického myslenia, vedú študentov k neustálemu sledovaniu podnikateľského okolia a učia ho reagovať na zmeny.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania práva majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností študentov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých študent ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť študenta k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru. Pri výučbe používame formu výkladu, riadeného rozhovoru, preferujeme prácu s učebnicami a počítačom.

Úlohou predmetu je komplexne a systémovo aplikovať doterajšie vedomosti, rozšíriť ich o nové kategórie z marketingu, získať schopnosť plánovať, organizovať, rozhodovať v meniacich sa podmienkach trhu. V štúdiu ide o osvojenie si súboru poznatkov o princípoch, metódach a postupoch riadenia organizácií, ktoré fungujú v podmienkach trhového hospodárstva.

Žiaci sa oboznámia s úlohou marketingu v cestovnom ruchu, ktorý je nevyhnutný pre správne fungovanie každého podniku v podmienkach trhového mechanizmu. Po úvodnom oboznámení a osvojení si terminológie marketingu sa žiaci oboznamujú s fungovaním marketingového systému v podniku prostredníctvom marketingového algoritmu, ktorý je súhrnom marketingovej filozofie, stratégie, nástrojov a marketingového mixu. Vyučujúci vedie študentov k tomu, aby dokázali zvoliť najvhodnejšie nástroje podpory predaja.

Stimulovať poznávacie činnosti študenta predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu marketing proporcionálne zastúpenie a prepojenie praktického a teoretického poznávania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií študenta. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie *tvorivo riešiť problémy a spôsobilosti využívať informačné technológie*. Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehľbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov.

K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu právo patria riešenia praktických úloh simulujúcich reálne situácie. Mnohé takéto situácie sú spracované na videu alebo CD nosičoch, preto využitie počítačov a internetu tiež predstavuje možnosti simulácie experimentov.

Hodnotenie študentov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom predmetu je sprostredkovať študentom poznatky a osvojenie si základov riadenia v podnikateľských subjektoch hotelierstva a gastronómie, poznatky z oblasti marketingových činností a orientovať sa v základných marketingových kategóriách, pochopiť význam marketingovej koncepcie pre spoločnosť a pre riadenie podniku, charakterizovať produktovú politiku podniku a jej význam v súvislosti s rozhodnutiami o produkte, získať vedomostí o marketingovom prostredí a marketingovej komunikácii, vyhľadávať príležitosti na trhu vzhľadom na možnosti podniku.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete marketing využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré študentom umožňujú:

Schopnosti riešiť problémy

- + rozpoznávať problémy v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii (pozorovanie, a pod.),
- + vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich vzdelávaní,
- + hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- + posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- + korigovať nesprávne riešenia problému,
- + používať osvojené metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania študentov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- + získať informácie v priebehu ich odborného vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- + zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- aktívne používať právne pojmy a ovládať ich súvislosti,
- chápať príčiny a dôsledky stavu a vývoja marketingových javov a procesov,
- poznať podstatu a princípy výrobného, obchodného podniku, odbytového podniku, podniku služieb, cestovného ruchu a podnikateľskej činnosti,
- poznatky z riadenia podnikovej činnosti a poznať základné spôsoby dosiahnutia podnikateľských cieľov,
- poznať princípy projektovej práce,
- dokázať hospodárne a ekologicky využívať pracovné prostriedky so snahou dosiahnuť efektívny ekonomický výsledok,
- aktívne využívať IKT v organizačnej, riadiacej práci a pri vedení rôznej agendy
- ovládať vecne, štylisticky, gramaticky a formálne správne normalizovanú úpravu písomností,
- mať kultivovaný prejav v písomnom i ústnom styku,
- sa vyjadrovať ústne a písomne primerane situácii,
- čítať s porozumením,
- pozorne počúvať,
- voliť optimálnu formu a spôsob komunikácie,
- spracovať písomný materiál zrozumiteľným spôsobom,
- prezentovať informácie jasne, stručne, presne a zrozumiteľne,
- komunikovať prostredníctvom informačných a komunikačných technológií,

- orientovať sa v právnych normách a predpisoch, v platnom právnom poriadku a základných ustanoveniach obchodného, živnostenského, občianskeho, rodinného a pracovného práva,
- sa orientovať v právnych formách podnikania a charakterizovať ich základné črty,
- posúdiť vhodné formy podnikania v svojom odbore,
- na príklade popísať základné povinnosti podnikateľa voči štátu,
- používať základné odborné technické a technologické pojmy,
- správne používať a riadiť základné odborné technické a technologické postupy
- vedieť zásady spotrebiteľskej výchovy a ochrany spotrebiteľa,
- riadiť organizáciu práce vo výrobnom, obchodnom, odbytovom stredisku, v strediskách služieb a cestovného ruchu,
- poznať a aplikovať zásady hospodárenia a správneho používania surovín a materiálov,
- poznať a aplikovať spôsoby ochrany vlastností surovín, materiálov a tovaru,
- hodnotiť kvalitu surovín, materiálov a tovaru,
- poznať základné druhy zariadení strojov používaných na pracovisku,
- na príklade vysvetliť funkciu a údržbu jednoduchých zariadení a strojov,
- sa orientovať v hospodárskych písomnostiach,
- poznať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- posúdiť svoje zdravotné, osobnostné a kvalifikačné predpoklady pre výkon svojho povolania, možnosti ďalšieho štúdia a profesijnej orientácie,
- posúdiť profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním,
- vhodne prezentovať vlastnú osobu a prácu, vhodne vystupovať pri prijímacom pohovore,
- uviesť príklad postupu, ako uzatvoriť pracovnú zmluvu a podať výpoveď,
- používať svoje pracovné práva a vyžadovať ich rešpektovanie od ostatných rešpektovať svoje pracovné povinnosti,
- vybrať bezpečné pracovné postupy s ohľadom na životné prostredie,
- používať adekvátne pracovné prostriedky,
- sa správať poučene a adekvátne situácii v prípade pracovného úrazu.

Názov predmetu	právna náuka
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne v 1. a 2. ročníku, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	prvý, druhý
Kód a názov učebného odboru	6421 L spoločné stravovanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

11.3.6 Právna náuka

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet právna náuka buduje právne vedomie študentov súvisiace s výkonom ekonomických a obchodných činností a ich uplatnení v spoločnosti a v podnikaní. Žiaci získavajú stručný prehľad o právnom systéme Slovenskej republiky. Naučia sa orientovať v platnom právnom poriadku a ustanoveniach obchodného, občianskeho, rodinného, živnostenského a pracovného práva. Učivo sa ďalej zameriava na obchodné záväzkové vzťahy, základy záväzkového práva. Žiaci získavajú vedomosti o význame zákona a ochrane spotrebiteľa a jeho spôsoboch uplatňovania v praxi. Jeho výučba je orientovaná do prvého a druhého ročníka.

Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov (téma a podtéma). Vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získajú pri štúdiu v tomto predmete sú nevyhnutné pre rozvíjanie správnych podnikateľských aktivít, napomáhajú rozvíjaniu logického myslenia, vedú študentov k neustálemu sledovaniu podnikateľského okolia a učia ho reagovať na zmeny. Učivo sa skladá z poznatkov o hospodársko – právnych vzťahov, obchodno – záväzkových vzťahoch, ochrane spotrebiteľa, pracovno – právnych vzťahoch, právnej úpravy podnikania a občianskeho a obchodného zákonníka. Pri výbere učiva sme pristupovali tak, aby žiaci správne pochopili filozofiu práva, ktorá je predpokladom úspešnosti v konkurenčných podmienkach, ktoré sú stále tvrdšie. Prihliadali sme aj na vymedzenú týždennú hodinovú dotáciu, na proporcionálnu a primeranosť učiva podľa schopností študentov.

Predmet vedie študentov k tomu, aby základné právne a komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie, aby získali a osvojili si teoretické vedomosti a zručnosti v oblasti práva. Úlohou predmetu je naučiť študentov osvojeniu si súboru poznatkov o princípoch, metódach a postupoch hospodársko - právnych činností s ktorými sa stretnú pri výkone povolania.

Predmet právo je medzipredmetovo previazaný s vyučovacími predmetmi ekonomika, ekonomika a podnikanie a odbornou praxou.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania práva majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností študentov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých študent ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť študenta k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru. Pri výučbe používame formu výkladu, riadeného rozhovoru, preferujeme prácu s učebnicami a počítačom. Odporúčajú sa aj rôzne odborné knihy, zákony a vyhlášky.

Stimulovať poznávacie činnosti študenta predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu právo proporcionálne zastúpenie a prepojenie praktického a teoretického poznávania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií študenta. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie *tvorivo riešiť problémy a spôsobilosti využívať informačné technológie*. Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehľbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov.

K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu právo patria riešenia praktických úloh simulujúcich reálne situácie. Mnohé takéto situácie sú spracované na videu alebo CD nosičoch, preto využitie počítačov a internetu tiež predstavuje možnosti simulácie experimentov.

Hodnotenie študentov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu právo v študijnom odbore 6421 L spoločné stravovanie je predovšetkým získať prehľad o právnych predpisoch upravujúcich problematiku súvisiacu s obsahom prípravy na vykonávanie činnosti a po ukončení štúdia prakticky ich uplatniť pri vykonávaní týchto činnosti. Žiaci sa naučia používať právne predpisy, ktoré im umožnia vykonávať zvolenú profesiu. Získané vedomosti a zručnosti by mali pomôcť študentom riešiť každodenné problémové situácie, práca v skupinách učí študentov spolupracovať, komunikovať s ľuďmi, učí ich solidarite pri riešení problémov širšej komunity ľudí.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete právo využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré študentom umožňujú:

Schopnosti riešiť problémy

- + rozpoznávať problémy v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii (pozorovanie, a pod.),
- + vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich vzdelávaní,
- + hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- + posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- + korigovať nesprávne riešenia problému,
- + používať osvojené metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania študentov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- + získavať informácie v priebehu ich odborného vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- + zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- aktívne používať právne pojmy a ovládať ich súvislosti,
- chápať príčiny a dôsledky stavu a vývoja právnych javov a procesov,
- poznať podstatu a princípy výrobného, obchodného podniku, odbytového podniku, podniku služieb, cestovného ruchu a podnikateľskej činnosti,
- poznatky z právnej náuky a riadenia podnikovej činnosti a poznať základné spôsoby dosiahnutia podnikateľských cieľov,
- poznať princípy projektovej práce,
- dokázať hospodárne a ekologicky využívať pracovné prostriedky so snahou dosiahnuť efektívny ekonomický výsledok,
- ovládať písanie na PC desaťprstovou hmatovou metódou a používať pri vybavovaní agendy prostriedky štandardnej kancelárskej techniky,
- aktívne využívať IKT v organizačnej, riadiacej práci a pri vedení rôznej agendy
- ovládať vecne, štylisticky, gramaticky a formálne správne normalizovanú úpravu písomností,
- mať kultivovaný prejav v písomnom i ústnom styku,
- sa vyjadrovať ústne a písomne primerane situácii,

- čítať s porozumením,
- pozorne počúvať,
- voliť optimálnu formu a spôsob komunikácie,
- spracovať písomný materiál zrozumiteľným spôsobom,
- prezentovať informácie jasne, stručne, presne a zrozumiteľne,
- komunikovať prostredníctvom informačných a komunikačných technológií,
- orientovať sa v právnych normách a predpisoch, v platnom právnom poriadku a základných ustanoveniach obchodného, živnostenského, občianskeho, rodinného a pracovného práva,
- sa orientovať v právnych formách podnikania a charakterizovať ich základné črty,
- posúdiť vhodné formy podnikania v svojom odbore,
- na príklade popísať základné povinnosti podnikateľa voči štátu,
- používať základné odborné technické a technologické pojmy,
- správne používať a riadiť základné odborné technické a technologické postupy
- vedieť zásady spotrebiteľskej výchovy a ochrany spotrebiteľa,
- riadiť organizáciu práce vo výrobnom, obchodnom, odbytovom stredisku, v strediskách služieb a cestovného ruchu,
- poznať a aplikovať zásady hospodárenia a správneho používania surovín a materiálov,
- poznať a aplikovať spôsoby ochrany vlastností surovín, materiálov a tovaru,
- hodnotiť kvalitu surovín, materiálov a tovaru,
- poznať základné druhy zariadení strojov používaných na pracovisku,
- na príklade vysvetliť funkciu a údržbu jednoduchých zariadení a strojov,
- sa orientovať v hospodárskych písomnostiach,
- poznať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- posúdiť svoje zdravotné, osobnostné a kvalifikačné predpoklady pre výkon svojho povolania, možnosti ďalšieho štúdia a profesijnej orientácie,
- posúdiť profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním,
- vhodne prezentovať vlastnú osobu a prácu, vhodne vystupovať pri prijímacom pohovore,
- uviesť príklad postupu, ako uzatvoriť pracovnú zmluvu a podať výpoveď,
- používať svoje pracovné práva a vyžadovať ich rešpektovanie od ostatných rešpektovať svoje pracovné povinnosti,
- vybrať bezpečné pracovné postupy s ohľadom na životné prostredie,
- používať adekvátne pracovné prostriedky,
- sa správať poučene a adekvátne situácii v prípade pracovného úrazu.

Obsahové štandardy

1. Hospodársko – právne vzťahy
2. Obchodno – záväzkové vzťahy
3. Obchodný zákonník
4. Občiansky zákonník
5. Pracovné právo
6. Ochrana spotrebiteľa
7. Systém ochrany spotrebiteľa
8. Bezpečnosť a hygiena práce
9. Pracovno – právne vzťahy
10. Právna úprava podnikania
11. Špecifické učivo

Popis obsahových štandardov

Hospodársko – právne vzťahy

Žiaci získavajú prehľad o právnych vzťahoch, podnikateľskej činnosti, vlastníckych vzťahoch, právnych úkonoch a formách.

Obchodno – záväzkové vzťahy

Na vyučovacích hodinách sa bude riešiť problematika týkajúca sa : záväzkovo – právnych vzťahov, zmlúv, reklamačných konaní a majetkových sankcií.

Obchodný zákonník

Žiaci nadobudnú vedomosti o obsahu obchodného zákonníka a obchodnom registri.

Občiansky zákonník

V rámci vzdelávania si žiaci osvoja obsah občianskeho zákonníka, vlastníckeho práva, zodpovednosti za škodu a záväzkového práva.

Pracovné právo

Venuje sa problematike, kde žiaci nadobudnú vedomosti o pracovno – právnych vzťahoch, základných pojmoch, pracovnej zmluve a pracovnom pomere

Ochrana spotrebiteľa

Žiaci si osvoja poznatky o predmete právnej úpravy zákona, slovenskej obchodnej inšpekcií, spotrebiteľskom združení, štátnej skúšobne, zákonoch o cenách a technických medzinárodných normách.

Systém ochrany spotrebiteľa

Žiaci si prehľadujú poznatky o ochrane spotrebiteľa. SOI, certifikácii a spotrebiteľských združeníach

Bezpečnosť a hygiena práce

Venuje sa problematike bezpečnosti a hygieny na pracovisku, kde žiaci nadobudnú a prehľadujú si svoje vedomosti

Pracovno – právne vzťahy

V rámci vzdelávania si žiaci osvoja obsah pracovného práva, zákonníka práce, dovolenky, pracovného času, mzdy, trestnom poriadku a zákona o zamestnanosti

Právna úprava podnikania

Žiaci získajú poznatky o hygienických a veterinárnych predpisoch, uplatnenie v praxi

Špecifické učivo

Opakovanie a prehľadovanie vedomosti študentov, príprava k maturitným skúškam

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Hospodársko – právne vzťahy	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Obchodno – záväzkové vzťahy	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou

Obchodný zákonník	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Občiansky zákonník	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Pracovné právo	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická-rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Individuálna práca ,Skupinová práca študentov ,Práca s knihou
Ochrana spotrebiteľa	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Systém ochrany spotrebiteľa	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Bezpečnosť a hygiena práce	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Pracovno – právne vzťahy	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Právna úprava podnikania	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Špecifické učivo	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia študentov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Hospodársko – právne vzťahy	L. Jancíková, M. Kotrusová : Hospodárska korešpondencia pre 3. a4. roč., ELÁN, Bratislava 1995, Schulz I., Schulzová A.: Právna náuka pre OA a HA SPN Bratislava Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmanová E.: Ekonomika pre študijné odbory SPN, Bratislava 2008	Dataprojektor PC Tabuľa Filpchart Videotechnika	Vzorky ,letáky,	Internet CD – zdroje
Obchodno – záväzkové vzťahy	L. Jancíková, M. Kotrusová : Hospodárska korešpondencia pre 3. a4. roč., ELÁN, Bratislava 1995, Schulz I., Schulzová A.: Právna náuka pre OA a HA SPN Bratislava	Dataprojektor PC Tabuľa	Obrazový materiál	Knižnica

	Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmanová E.: Ekonopmika pre študijné odborySPN, Bratislava2008	Filpchart Videotechnika		
Obchodný zákonník	L. Jancíková, M. Kotrusová : Hospodárska korešpondencia pre 3. a4. roč., ELÁN, Bratislava 1995, Schulz I., Schulzová A.: Právna náuka pre OA a HA SPN Bratislava Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmanová E.: Ekonopmika pre študijné odborySPN, Bratislava2008	Dataprojektor Videotechnika PC Tabuľa Filpchart	Vzorky , letáky	Odborné knihy –
Občiansky zákonník	L. Jancíková, M. Kotrusová : Hospodárska korešpondencia pre 3. a4. roč., ELÁN, Bratislava 1995, Schulz I., Schulzová A.: Právna náuka pre OA a HA SPN Bratislava Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmanová E.: Ekonopmika pre študijné odborySPN, Bratislava2008	Dataprojektor Videotechnika PC Tabuľa Filpchart	Obrazový materiál	Internet
Pracovné právo	L. Jancíková, M. Kotrusová : Hospodárska korešpondencia pre 3. a4. roč., ELÁN, Bratislava 1995, Schulz I., Schulzová A.: Právna náuka pre OA a HA SPN Bratislava Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmanová E.: Ekonopmika pre študijné odborySPN, Bratislava2008	Dataprojektor Videotechnika PC, Tabuľa Filpchart	Prezentácia v Pover pointe	Zbierka zákona, vyhlášky
Ochrana spotrebiteľa	L. Jancíková, M. Kotrusová : Hospodárska korešpondencia pre 3. a4. roč., ELÁN, Bratislava 1995, Schulz I., Schulzová A.: Právna náuka pre OA a HA SPN Bratislava Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmanová E.: Ekonopmika pre študijné odborySPN, Bratislava2008	Dataprojektor Videotechnika PC, Tabuľa Filpchart	Vzorky pre písomnosti	Internet, odborná kniha -
Systém ochrany spotrebiteľa	L. Jancíková, M. Kotrusová : Hospodárska korešpondencia pre 3. a4. roč., ELÁN, Bratislava 1995, Schulz I., Schulzová A.: Právna náuka pre OA a HA SPN Bratislava Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmanová E.: Ekonopmika pre študijné odborySPN, Bratislava2008	Dataprojektor Videotechnika PC, Tabuľa Filpchart	Vzorky pre písomnosti	Internet, odborná kniha -
Bezpečnosť a hygiena práce	L. Jancíková, M. Kotrusová : Hospodárska korešpondencia pre 3. a4. roč., ELÁN, Bratislava 1995, Schulz I., Schulzová A.: Právna náuka pre OA a HA SPN Bratislava Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmanová E.: Ekonopmika pre študijné odborySPN, Bratislava2008	Dataprojektor Videotechnika PC, Tabuľa Filpchart	Prezentácia v Pover pointe	Zbierka zákona, vyhlášky
Pracovno – právne vzťahy	L. Jancíková, M. Kotrusová : Hospodárska korešpondencia pre 3. a4. roč., ELÁN, Bratislava 1995, Schulz I., Schulzová A.: Právna náuka pre OA a HA SPN Bratislava Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmanová E.: Ekonopmika pre študijné odborySPN, Bratislava2008	Dataprojektor Videotechnika PC Tabuľa Filpchart	Vzorky , letáky	Odborné knihy –
Právna úprava podnikania	L. Jancíková, M. Kotrusová : Hospodárska korešpondencia pre 3. a4. roč., ELÁN, Bratislava 1995, Schulz I., Schulzová A.: Právna náuka pre OA a HA SPN Bratislava Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmanová E.: Ekonopmika pre študijné odborySPN, Bratislava2008	Dataprojektor Videotechnika PC, Tabuľa Filpchart	Prezentácia v Pover pointe	Zbierka zákona, vyhlášky
Špecifické učivo	L. Jancíková, M. Kotrusová : Hospodárska korešpondencia pre 3. a4. roč., ELÁN, Bratislava 1995, Schulz I., Schulzová A.: Právna náuka pre OA a HA SPN Bratislava Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmanová E.: Ekonopmika pre študijné odborySPN, Bratislava2008	Dataprojektor Videotechnika PC Tabuľa Filpchart	Obrazový materiál	Internet

Názov predmetu	náuka o nápojoch
Časový rozsah výučby	1 hodina v 1. ročníku, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Kód a názov učebného odboru	6421 L00 spoločné stravovanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

11.3.7 Náuka o nápojoch

Charakteristika predmetu

Odborný predmet náuka o nápojoch v študijnom odbore 6421 L spoločné stravovanie rozvíja, rozširuje a prehľbuje učivo potraviny a výživa v návaznosti z tretieho ročníka z učebného odboru kuchár. Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov (téma a podtémy). Vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získajú pri štúdiu v tomto predmete veľmi úzko súvisia so zabezpečením výživy. Učivo sa skladá z poznatkov o nápojoch, nealkoholických, alkoholických a miešaných.. Pri výbere učiva sme pristupovali už aj vzhľadom k jeho aplikácii v ďalších odborných predmetoch a s prihliadnutím na vymedzenú týždennú hodinovú dotáciu. Prihľadali sme aj na proporcionalitu a primeranosť učiva podľa schopností študentov.

Predmet vedie študentov k tomu, aby základné komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie, aby získali a osvojili si teoretické vedomosti a zručnosti v oblasti bezpečnej a hygienickej práce a manipulácie s nápojmi. Úlohou predmetu je oboznámiť študentov aj s biologickou a energetickou hodnotou nápojov, so zásadami správnej životosprávy, propagovať ju a uplatňovať vo vlastnej životospráve a dodržiavania pitného režimu.

Odborný predmet je medzipredmetovo previazaný s odbornými vyučovacími predmetmi prax, chémia.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania predmetu náuka o nápojoch majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností študentov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých študent ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť študenta k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci učebného odboru. Pri výučbe používame formu výkladu, riadeného rozhovoru, preferujeme prácu s učebnicami a počítačom. Odporúčajú sa aj rôzne odborné časopisy s gastro tematikou.

Stimulovať poznávacie činnosti študenta predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu náuka o nápojoch proporcionálne zastúpenie a prepojenie praktického a teoretického poznávania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií študenta. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie tvorivo riešiť problémy a spôsobilosti využívať informačné technológie. Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehľbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov.

K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu patrí barmanský kurz aj ukážky vybraných druhov nápojov, degustácia rôznych nápojov. Mnohé nápoje a ich spracovanie sú zaznamenané na videu alebo CD nosičoch, preto využitie počítačov a internetu tiež predstavuje možnosti simulácie experimentov.

Hodnotenie študentov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu náuka o nápojoch v študijnom odbore 6421 L spoločné stravovanie je poskytnúť študentom súbor vedomostí, zručností a kompetencií o nápojoch, ich akosti, zložení

a skladovaní, formovať logické myslenie a rozvíjať vedomosti, zručnosti a kľúčové kompetencie využiteľné aj v ďalšom vzdelávaní, odbornom výcviku a občianskom živote. Žiaci získajú poznatky o vybraných nápojoch, osvoja si základné vzťahy medzi organizmom a vonkajším prostredím, budú ovládať využiteľnosť nápojov. Vyučujúci musí neustále aktualizovať učivo a učiť študentov pracovať s odbornou literatúrou. Teoretické učivo a praktické cvičenia je vhodné doplniť exkurziou do výrobného závodu, gastronomického zariadenia, popr. doplniť návštevou výstavy so zameraním na nápoje.

Počas vyučovania tohto predmetu je potrebné klásť dôraz na kultúrnosť podávania a konzumáciu nápojov, poukázať na kultúry rôznych národov a národností, viesť študentov k tolerancii a ku spolužitiu národov a národností. Zároveň poukázať na negatívne vplyvy alkoholu a iných drog.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete náuka o nápojoch využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré študentom umožňujú:

Schopnosti riešiť problémy

- ✚ rozpoznávať problémy v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii (pozorovanie, degustovanie a pod.),
- ✚ vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich vzdelávaní,
- ✚ hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- ✚ posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- ✚ korigovať nesprávne riešenia problému,
- ✚ používať osvojené metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania študentov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- ✚ získavať informácie v priebehu ich odborného vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- ✚ zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Výkonové štandardy

- vysvetliť fyziologický význam tekutín vo výžive človeka a význam pitného režimu ako zdravého životného štýlu
- určiť základné skupiny nápojov
- charakterizovať jednotlivé skupiny nápojov
- popísať podstatu a význam minerálnych vôd
- uviesť príklady minerálnych prameňov a vôd
- popísať znečisťujúce látky vo vode a požiadavky na pitnú vodu
- poznať najbežnejšie ovocné a zeleninové nápoje
- charakterizovať jednotlivé skupiny alkoholických nápojov
- poukázať na vplyv alkoholu na ľudské zdravie a psychiku
- uviesť druhy miešaných nápojov ako prostriedkov na znižovanie spotreby alkoholu v rámci životného štýlu a boja proti alkoholizmu

Obsahové štandardy

1. Význam nápojov
2. Nealkoholické nápoje
3. Alkoholické nápoje
4. Miešané nápoje

Popis obsahových štandardov

Význam nápojov

Vzdelávanie v rámci náuky o nápojoch je založené na poskytovaní informácií o nápojoch všeobecne. Žiaci si osvoja vedomosti o potrebách nápojov pre ľudský organizmus, naučia sa zatriediť nápoje do skupín.

Nealkoholické nápoje

V rámci vzdelávania si rozšíria poznatky o nealkoholických nápojoch a ich význam pri zdravom životnom štýle.

Alkoholické nápoje

Žiaci získajú prehľad o jednotlivých skupinách a ich gastronomickými pravidlami.

Miešané nápoje

V rámci vzdelávania si žiaci osvoja základy pri príprave miešaných nápojov, ktoré si majú možnosť precvičiť v rámci barmanského kurzu pri príprave rôznych druhov miešaných nápojov.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Význam nápojov	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Studené a teplé nealkoholické nápoje	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Alkoholické nápoje	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Miešané nápoje	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia študentov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Význam nápojov	Jurgová O., Úradníčková J.: Náuka o potravinách. SPN. Bratislava 1996 Schaller, Forró, Kruštudent: Potraviny a nápoje 1, 2. Bratislava 2001 Šimončíč, Kruštudent: Výživa SPN. 1992 Odborné časopisy: Gastro, Zdravie a výživa, Trendy v potravinárstve	Dataprojektor PC Tabuľa Filipchart Videotechnika	Sklenený inventár na nápoje	Internet CD
Studené a teplé	Šimončíč, Kruštudent: Výživa SPN.	Dataprojektor	Vzorky nealko	Held a kol.:

nealkoholické nápoje	1992 Odborné časopisy: Gastro, Zdravie a výživa, Trendy v potravinárstve Schaller, Forró, Kruštudent: Potraviny a nápoje 1. Bratislava 2001 Odborné časopisy: Gastro	PC Tabuľa Filpchart Videotechnika	nápojov	Teória a prax výchovy k zdravej výžive v školách
Alkoholické nápoje	Schaller, Forró, Kruštudent: Potraviny a nápoje 1, 2. Bratislava 2001 Jurgová O., Úradníčková J.: Náuka o potravinách. SPN. Bratislava 2004 Odborné časopisy: Gastro, Zdravie a výživa, Trendy v potravinárstve	Dataprojektor Videotechnika PC Tabuľa Filpchart	Makety, CD	Odborné knihy – Jedlo ako liek, jedlo ako jed,
Miešané nápoje	Jurgová O., Úradníčková J.: Náuka o potravinách. SPN. Bratislava 1996 Schaller, Forró, Kruštudent: Potraviny a nápoje 1. Bratislava 2001 Odborné časopisy: Gastro	Dataprojektor Videotechnika PC Tabuľa Filpchart	Obrazový materiál	Internet Odborné gastro časopisy

Názov predmetu	odborná prax
Časový rozsah výučby	10 hodiny mesačne v 1. ročníku a 8 hodín mesačne v 2. ročníku, spolu 180 vyučovacích hodín
Ročník	prvý, druhý
Kód a názov učebného odboru	6421 L00 spoločné stravovanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

11.3.8 Odborná prax

Charakteristika predmetu

Základným cieľom vyučovacieho predmetu odborná prax je prehĺbiť u študentov praktické zručnosti získané v trojročnom odbore. Súčasne rozvíjať podnikateľské myslenie v oblastiach spojených s výrobou, odbytom, skladovaním a ošetrovaním tovarov, ubytovacími službami, službami v oblasti cestovného ruchu a vidieckeho turizmu.

Obsah učiva nadväzuje na požiadavky regionálnej a podnikovej potreby, malých a stredných podnikateľov a živnostníkov. Do obsahu predmetu je zahrnuté špecifické učivo podľa požadovaných potrieb, prerokované v predmetovej komisii. Odborný výcvik zabezpečujú majstri odbornej výchovy, ktorí zodpovedajú za bezpečnosť a ochranu zdravia a najmä za dodržiavanie predpisov a noriem v praxi.

V prvom ročníku sa v úvode absolventi oboznámia so zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, s hygienickými predpismi. Absolventi získajú vedomosti v pracovných činnostiach vo výrobných strediskách, naučia sa postupy pri príprave diétnych pokrmov, jedál cudzineckých kuchýň, vegetariánskej stravy, rôznych špecialít slovenskej kuchyne. Naučia sa pripravovať osobitné druhy slávnostných hostín, svadobné hostiny, bankety, recepcie, rôzne druhy vidieckej prípravy jedál. Naučia sa flambovať, tranžírovať a dokončovať jedlá pred hosťom. Naučia sa pripravovať miešané nápoje nealkoholické aj alkoholické. V rámci špecifického učiva absolvujú barmanský kurz a oboznámia sa so špecialitami a nápojmi z tokajskej oblasti.

V druhom ročníku je ťažisko vyučovania v rozvíjaní podnikateľského myslenia. Pri práci v skladovacom stredisku sa zdokonalia v práci na počítači, zúčtovaní, inventarizácii, inventúre, evidencii, účtovných operácií a v administratívnych prácach. Pri práci na úseku ubytovacieho strediska získajú vedomosti a zručnosti pri kategorizácii ubytovacích stredísk, korešpondencii, plánovaní styku s cestovnou kanceláriou, v evidencii služieb, práci na recepcii. V oblasti ostatnej obchodnej činnosti sa oboznámia s riadením obchodnej prevádzky a živnosti. Oboznámia sa so Zákonníkom práce, s povinnosťami vyplývajúcimi zo živnostenského zákona, s ochranou spotrebiteľa a s daňovými povinnosťami. Vypracujú návrh podnikateľského zámeru. Neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu je problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, požiarnej ochrany a hygieny práce.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu odborná prax v študijnom odbore 6421 L spoločné stravovanie je prehĺbiť a rozšíriť odborné vedomosti a zručnosti získané v trojročnom učebnom odbore a vedomosti súvisiace s racionalizáciou a riadením zariadení spoločného stravovania. Poskytnúť odborné vedomosti o organizácii a prevádzke zariadenia spoločného stravovania, objednávok, zabezpečovaní technického vybavenia a údržby prevádzky. Pripraviť absolventov na samostatnú podnikateľskú činnosť, pripraviť ich na zvládnutie náročnej úlohy zvyšovania úrovne a kvality služieb, naučiť ich konkurencieschopnosti podnikania. Naučiť absolventov viesť administratívu vo výrobných s odbytových strediskách. Naučiť ich pripravovať náročné jedlá, vrátane národných, regionálnych, rôznych špecialít. Viesť účtovnú dokumentáciu, vypracovať písomnosti hospodárskeho charakteru v materinskom a cudzom jazyku, pracovať s výpočtovou technikou.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete odborný výcvik využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré študentom umožňujú:

Schopnosti riešiť problémy

- rozpoznávať problémy v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii (pozorovanie, základné pracovné úkony a pod.),
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich vzdelávaní,
- hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- korigovať nesprávne riešenia problému,
- používať osvojené metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania študentov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- získavať informácie v priebehu ich odborného vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky

Výkonové štandardy

Absolvent má vedieť:

- viesť administratívu vo výrobných a odbytových strediskách
- pripravovať technologicky náročné jedlá, jedlá národné, regionálne a iné špeciality
- viesť účtovnú dokumentáciu
- vypracovať písomnosti hospodárskeho charakteru v materinskom a cudzom jazyku
- pracovať s výpočtovou technikou

Obsahové štandardy

1. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
2. Práce vo výrobnom a odbytovom stredisku
3. Príprava miešaných nápojov
4. Práce v skladovacom a ubytovacom stredisku
5. Práce v oblasti ostatnej obchodnej činnosti
6. Vypracovanie návrhu podnikateľského zámeru
7. Špecifické učivo

Popis obsahových štandardov

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Učivo oboznamuje absolventov s právnymi normami a predpismi bezpečnosti a ochrany zdravia, s najčastejšími príčinami úrazov, s poskytnutím prvej pomoci pri úraze.

Práce vo výrobnom a odbytovom stredisku

Učivo je zamerané na prípravu diétnych pokrmov, vegetariánskej stravy, špecialít z národných a regionálnych jedál, slávnostných hostín a servisu, dokončovanie jedál pred hosťom.

Príprava miešaných nápojov

Učivo je zamerané na prípravu miešaných nealkoholických a alkoholických nápojov, na správne využívanie surovín pri miešaní nápojov, na držovanie hygieny.

Práce v skladovacom a ubytovacom stredisku

Učivo je zamerané na prácu s počítačom a jeho využívanie v praxi. Je zamerané na účtovné operácie, inventarizáciu, evidenciu a inventúru v sklade, na korešpondenciu, prácu na recepcii, administratívne práce.

Práce v ostatnej obchodnej činnosti

Učivo je zamerané na riadenie obchodnej prevádzky, oboznámenie sa so Zákonníkom práce, so Živnostenským zákonom, Daňovým zákonom, na využitie nadobudnutých vedomostí v praxi, na dodržiavanie pravidiel správania sa v spoločnosti a k zákazníkom.

Vypracovanie návrhu podnikateľského zámeru

Učivo oboznamuje absolventov s možnosťami uplatnenia sa v podnikateľskej sfére, učí ako správne vypracovať vlastný návrh podnikateľského zámeru.

Špecifické učivo

Obsah špecifického učiva sa zameriava na prácu a prípravu profesie barmana.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca Skupinová práca Práca s knihou
Práca vo výrobnom stredisku	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca Skupinová práca Práca s knihou
Práca v odbytovom stredisku	Informačnoreceptívna - inštruktáž Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca Skupinová práca Práca s knihou
Príprava miešaných nápojov	Informačnoreceptívna - inštruktáž Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca Skupinová práca Práca s knihou
Špecifické učivo	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca Skupinová práca Práca s knihou
Práca v skladovacom stredisku	Informačnoreceptívna - inštruktáž	Frontálna výučba

	Reproduktívna – rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh	Frontálna a individuálna práca Skupinová práca Práca s knihou
Práca na úseku ubytovacieho strediska	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca Skupinová práca Práca s knihou
Práca v oblasti ostatnej obchodnej činnosti	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca Skupinová práca Práca s knihou
Vypracovanie návrhu podnikateľského zámeru	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca Skupinová práca Práca s knihou
Špecifické učivo	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca Skupinová práca Práca s knihou

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia študentov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	Potravinársky kódex SR č. 152/1995 Z. z. Zákon NR SR č. 330/1996 Z. z. Vyhláška SOUP č.59/1985 Zákonník práce č. 65/1965 Z.b	PC	Zákonník práce	Internet
Práca vo výrobnom stredisku	Jaroslav Netušil-Jozef Halas-Eva Křivánková: Technológia prípravy pokrmov, 1995 Eduard Brhlík-Juraj Romaňuk: Technológia, 2003 Mikuláš Matejka-Irena Balogová: Technológia, 1082	Videotechnika	Zariadenie výrobných priestorov Suroviny na výrobu pokrmov Ochranné pomôcky	odborné časopisy: Gastro, Apetit, Horeca Kniha: Recepty cudzích kuchýň
Práca v odbytovom stredisku	Jaroslav Netušil- Jozef Halas-Eva Křivánková: Technológia prípravy pokrmov, 1995 Rudolf Seheller-Anton Forró-Peter Kružliak: Potraviny a nápoje, 1987	Videotechnika	Suroviny na výrobu pokrmov, servis k príprave tabúl Ochranné pomôcky	odborné časopisy: Gastro, Apetit, Horeca Kniha: Slávnostné jedlá
Príprava miešaných nápojov	Rudolf Seheller-Anton Forró-Peter Kružliak: Potraviny a nápoje, 1987	PC	Suroviny na prípravu miešaných nápojov , poháre	Kniha: Miešané nápoje Internet
Špecifické učivo	Otília Jurgová-Jarmila Úradníčková: Pochutiny a nápoje,2005 Rudolf Seheller-Anton Forró-Peter Kružliak: Potraviny a nápoje,1987	PC	Suroviny na prípravu miešaných nápojov, poháre	Kniha: Miešané nápoje Internet
Práca v skladovacom	Ing. Eva Hudečková, Ing. Sidónia Golanová, Ing. Eva Púčiková, Dr.	PC	Tlačivá na	Internet

stredisku	M. Resenberd, Ing. J. Štofilová: Obchodná prevádzka pre 1. roč. a 2. roč. Slovenské peddag. Nakladateľstvo, 1997.		evidenciu v sklade	
Práca na úseku ubytovacieho strediska	Ing. Eva Hudečková, Ing. Sidónia Golanová, Ing. Eva Púčiková, Dr. M. Resenberd, Ing. J. Štofilová: Obchodná prevádzka pre 1. roč. a 2. roč. Slovenské peddag.	PC	Rôzne administratívne tlačivá	Internet
Práca v oblasti ostatnej obchodnej činnosti	Zákonník práce Živnostenský zákon Zákon o ochrane spotrebiteľa Daňový zákon	PC	Rôzne administratívne tlačivá	Internet
Vypracovanie návrhu podnikateľského zámeru	Zákonník práce Živnostenský zákon Zákon o ochrane spotrebiteľa Daňový zákon	PC	Rôzne administratívne tlačivá	Internet
Špecifické učivo				

Názov predmetu	cestovný ruch
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne v 1. a 2. ročníku, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	prvý, druhý
Kód a názov učebného odboru	6421 L00 spoločné stravovanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

11.3.9 Cestovný ruch

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet cestovný ruch poskytuje študentom informačný prehľad o výskyte, trasách cestovného ruchu, možnosti rozvoja a organizácii, úlohách a službách, ktoré sú dôležité pri obchodných činnosti a ich uplatnení v spoločnosti a v podnikaní. Žiaci získavajú stručný prehľad o rozvoji cestovného ruchu Slovenskej republiky. Naučia sa orientovať v organizácii cestovného ruchu, chápať jeho význam a smery rozvoja. Učivo sa ďalej zameriava na trendy rozvoja, oblasti a zahraničný cestovný ruch. Žiaci získavajú vedomosti o význame cestovného ruchu a jeho spôsoboch uplatňovania v praxi. Jeho výučba je orientovaná do druhého ročníka.

Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov (téma a podtéma). Vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získajú pri štúdiu v tomto predmete sú nevyhnutné pre rozvíjanie správnych podnikateľských aktivít, napomáhajú rozvíjaniu logického myslenia, vedú študentov k neustálemu sledovaniu podnikateľského okolia a učia ho reagovať na zmeny. Učivo sa skladá z poznatkov o základných pojmoch, organizácii, službách, trendoch, možnostiach rozvoja, oblasti cestovného ruchu a zahraničný cestovný ruch. Pri výbere učiva sme pristupovali tak, aby žiaci správne pochopili filozofiu cestovného ruchu, ktorá je predpokladom úspešnosti v konkurenčných podmienkach, ktoré sú stále tvrdšie. Prihliadali sme aj na vymedzenú týždennú hodinovú dotáciu, na proporionalitu a primeranosť učiva podľa schopností študentov.

Predmet vedie študentov k tomu, aby základné znalosti a komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie, aby získali a osvojili si teoretické vedomosti a zručnosti v oblasti cestovného ruchu. Úlohou predmetu je naučiť študentov osvojenie si súboru poznatkov o princípoch, metódach a postupoch činnosti, s ktorými sa stretnú pri výkone povolania.

Predmet cestovný ruch je medzipredmetovo previazaný s vyučovacími predmetmi ekonomika, ekonomika a podnikanie, manažment, marketing a odbornou praxou.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania cestovného ruchu majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností študentov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých študent ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť študenta k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru. Pri výučbe používame formu výkladu, riadeného rozhovoru, preferujeme prácu s učebnicami a počítačom. Odporúčajú sa aj rôzne odborné knihy, zákony a vyhlášky.

Stimulovať poznávacie činnosti študenta predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu cestovný ruch proporcionálne zastúpenie a prepojenie praktického a teoretického poznávania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií študenta. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie *tvorivo riešiť problémy a spôsobilosti využívať informačné technológie*. Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehľbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov.

K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu cestovný ruch patria riešenia praktických úloh simulujúcich reálne situácie. Mnohé takéto situácie sú spracované na videu alebo CD nosičoch, preto využitie počítačov a internetu tiež predstavuje možnosti simulácie experimentov.

Hodnotenie študentov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu je poskytnúť študentom odborné vedomosti z oblasti cestovného ruchu, získanie informačného prehľadu o výskyte a trasách cestovného ruchu. Žiaci sa musia naučiť tieto informácie využiť v praxi, pri poskytovaní služieb v styku so širokou verejnosťou. Žiaci musia pochopiť cestovný ruch ako výsledok pôsobenia mnohých činiteľov, pričom dominantným činiteľom zostáva ľudských faktor. Získané vedomosti a zručnosti by mali pomôcť študentom riešiť každodenné problémové situácie, práca v skupinách učí študentov spolupracovať, komunikovať s ľuďmi, učí ich solidarite pri riešení problémov širšej komunity ľudí. Žiaci poznávajú historické a kultúrne dedičstvo svojho štátu a regionu.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete právo využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré študentom umožňujú:

Schopnosti riešiť problémy

- + rozpoznávať problémy v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii (pozorovanie, a pod.),
- + vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich vzdelávaní,
- + hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- + posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- + korigovať nesprávne riešenia problému,
- + používať osvojené metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania študentov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- + získavať informácie v priebehu ich odborného vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- + zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- aktívne používať pojmy cestovného ruchu a ovládať ich súvislosti,
- chápať príčiny a dôsledky stavu a vývoja javov v cestovnom ruchu a procesov,
- poznať podstatu a princípy výrobného, obchodného podniku, odbytového podniku, podniku služieb, cestovného ruchu a podnikateľskej činnosti,
- poznatky z manažmentu a riadenia podnikovej činnosti a poznať základné spôsoby dosiahnutia podnikateľských cieľov,
- vyhotoviť podnikateľský plán a plán rozvoja podnikateľskej činnosti v podmienkach trhovej ekonomiky,
- poznať princípy projektovej práce,
- poznať úlohu cestovného ruchu v riadiacom procese,
- dokázať hospodárne a ekologicky využívať pracovné prostriedky so snahou dosiahnuť efektívny ekonomický výsledok,

- ovládať písanie na PC desaťprstovou hmatovou metódou a používať pri vybavovaní agendy prostriedky štandardnej kancelárskej techniky,
- aktívne využívať IKT v organizačnej, riadiacej práci a pri vedení rôznej agendy
- mať kultivovaný prejav v písomnom i ústnom styku,
- sa vyjadrovať ústne a písomne primerane situácii,
- čítať s porozumením,
- pozorne počúvať,
- voliť optimálnu formu a spôsob komunikácie,
- spracovať písomný materiál zrozumiteľným spôsobom,
- prezentovať informácie jasne, stručne, presne a zrozumiteľne,
- komunikovať prostredníctvom informačných a komunikačných technológií,
- sa orientovať v právnych formách podnikania a charakterizovať ich základné črty,
- posúdiť vhodné formy podnikania v svojom odbore,
- na príklade popísať základné povinnosti manažéra cestovného ruchu voči štátu,
- vedieť zásady spotrebiteľskej výchovy a ochrany spotrebiteľa,
- riadiť organizáciu práce vo výrobnom, obchodnom, odbytovom stredisku, v strediskách služieb a cestovného ruchu,
- poznať a aplikovať zásady hospodárenia a správneho používania surovín a materiálov,
- poznať a aplikovať spôsoby ochrany vlastností surovín, materiálov a tovaru,
- hodnotiť kvalitu surovín, materiálov a tovaru,
- poznať základné druhy zariadení strojov používaných na pracovisku,
- na príklade vysvetliť funkciu a údržbu jednoduchých zariadení a strojov,
- sa orientovať v hospodárskych písomnostiach,
- poznať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- posúdiť svoje zdravotné, osobnostné a kvalifikačné predpoklady pre výkon svojho povolania, možnosti ďalšieho štúdia a profesijnej orientácie,
- posúdiť profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním,
- vhodne prezentovať vlastnú osobu a prácu, vhodne vystupovať pri prijímacom pohovore,
- uviesť príklad postupu, ako uzatvoriť pracovnú zmluvu a podať výpoveď,
- používať svoje pracovné práva a vyžadovať ich rešpektovanie od ostatných rešpektovať svoje pracovné povinnosti,
- vybrať bezpečné pracovné postupy s ohľadom na životné prostredie,
- používať adekvátne pracovné prostriedky,
- sa správať poučene a adekvátne situácii v prípade pracovného úrazu.

Obsahové štandardy

1. Základné pojmy, organizácia a služby cestovného ruchu
2. Subjekt cestovného ruchu
3. Objekt cestovného ruchu
4. Slovensko z hľadiska možnosti rozvoja cestovného ruchu
5. Oblasti cestovného ruchu na Slovensku
6. Zahraničný cestovný ruch

Popis obsahových štandardov

Základné pojmy, organizácia a služby cestovného ruchu

Žiaci získavajú prehľad o úlohách, formách a druhoch cestovného ruchu, organizácii cestovného ruchu, cestovných kanceláriách, služieb pre cestovný ruch a platobnom styku.

Subjekt cestovného ruchu

V rámci vzdelávania si žiaci osvoja sociálne, ekonomické, sociologické a demografické faktory.

Objekt cestovného ruchu

Na vyučovacích hodinách sa bude riešiť problematika týkajúca sa : prírodných daností, sociálno – kultúrnych vzťahov, všeobecnej infraštruktúry, pobytových a sprostredkovateľských zariadení

Slovensko z hľadiska možnosti rozvoja cestovného ruchu

V tejto oblasti získajú žiaci poznatky o prírodných danostiach, kultúrno – historických pamiatkach, športových a turistických možnosti, kúpeľoch, gastronómii, vidieckej turistiky, vybavenosti a kvalite materiálne – technického vybavenia, odbornosti a profesionalite personálu.

Oblasti cestovného ruchu na Slovensku

Žiaci sa naučia základné pojmy: rajonizácia cestovného ruchu, vymedzenie oblastí, kategorizácia stredísk, charakteristika jednotlivých lokalít Slovenska.

Zahraničný cestovný ruch

Venuje sa problematike, kde žiaci nadobudnú vedomosti o cestovnom ruchu v susedných krajinách, strednej Európe, ostatných štátoch a prímorskom cestovnom ruchu

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Základné pojmy, organizácia a služby cestovného ruchu	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Subjekt cestovného ruchu	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Objekt cestovného ruchu	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Slovensko z hľadiska možnosti rozvoja cestovného ruchu	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou
Oblasti cestovného ruchu na Slovensku	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická-rozhovor , riešenie úloh	Frontálna výučba Individuálna práca , Skupinová práca študentov , Práca s knihou
Zahraničný cestovný ruch	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s knihou

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia študentov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
-------------------------	--------------------	---------------------	---------------------------------	---

Základné pojmy, organizácia a služby cestovného ruchu	L. Jancíková, M. Kotrusová : Hospodárska korešpondencia pre 3. a4. roč., ELÁN, Bratislava 1995, Schulz I., Schulzová A.: Právna náuka pre OA a HA SPN Bratislava Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmanová E.: Ekonomika pre študijné odbory SPN, Bratislava 2008	Dataprojektor PC Tabuľa Filipchart Videotechnika	Vzorky ,letáky, Kartografický materiál	Internet CD – zdroje
Subjekt cestovného ruchu	L. Jancíková, M. Kotrusová : Hospodárska korešpondencia pre 3. a4. roč., ELÁN, Bratislava 1995, Schulz I., Schulzová A.: Právna náuka pre OA a HA SPN Bratislava Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmanová E.: Ekonomika pre študijné odbory SPN, Bratislava 2008	Dataprojektor PC Tabuľa Filipchart Videotechnika	Obrazový materiál	Knižnica, Odborné exkurzie
Objekt cestovného ruchu	L. Jancíková, M. Kotrusová : Hospodárska korešpondencia pre 3. a4. roč., ELÁN, Bratislava 1995, Schulz I., Schulzová A.: Právna náuka pre OA a HA SPN Bratislava Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmanová E.: Ekonomika pre študijné odbory SPN, Bratislava 2008	Dataprojektor Videotechnika PC Tabuľa Filipchart	Vzorky , letáky	Odborné knihy
Slovensko z hľadiska možnosti rozvoja cestovného ruchu	L. Jancíková, M. Kotrusová : Hospodárska korešpondencia pre 3. a4. roč., ELÁN, Bratislava 1995, Schulz I., Schulzová A.: Právna náuka pre OA a HA SPN Bratislava Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmanová E.: Ekonomika pre študijné odbory SPN, Bratislava 2008	Dataprojektor Videotechnika PC Tabuľa Filipchart	Obrazový materiál , Propagačný materiál	Internet Vysokoškolské skriptá
Oblasti cestovného ruchu na Slovensku	L. Jancíková, M. Kotrusová : Hospodárska korešpondencia pre 3. a4. roč., ELÁN, Bratislava 1995, Schulz I., Schulzová A.: Právna náuka pre OA a HA SPN Bratislava Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmanová E.: Ekonomika pre študijné odbory SPN, Bratislava 2008	Dataprojektor Videotechnika PC, Tabuľa Filipchart	Prezentácia v Pover pointe	Zbierka zákona, vyhlášky
Zahraničný cestovný ruch	L. Jancíková, M. Kotrusová : Hospodárska korešpondencia pre 3. a4. roč., ELÁN, Bratislava 1995, Schulz I., Schulzová A.: Právna náuka pre OA a HA SPN Bratislava Jakubeková M., Kúrňavová S., Hartmanová E.: Ekonomika pre študijné odbory SPN, Bratislava 2008	Dataprojektor Videotechnika PC, Tabuľa Filipchart	Vzorky pre písomnosti	Internet, odborná literatúra

Názov predmetu	hospodárska korešpondencia
Časový rozsah výučby	1 hodina v 2. ročníku, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Kód a názov učebného odboru	6421 L00 spoločné stravovanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

11.3.10 Hospodárska korešpondencia

Charakteristika predmetu

Predmetom vyučovacieho predmetu hospodárska korešpondencia je poskytnúť študentom vedomosti z danej oblasti a naučiť ich vyhotovovať platobné doklady, písomnosti z pracovno-právnej oblasti, ako aj ďalšie písomnosti napr. z oblasti predaja a nákupu. Dopĺňa vedomosti a zručnosti študenta, získané v ďalších odborných zložkách vzdelávania o najdôležitejšie poznatky a zručnosti súvisiace s jeho uplatnením vo svete práce.

Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov (téma a podtéma). Vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získajú pri štúdiu v tomto predmete sú nevyhnutné pre rozvíjanie správnych podnikateľských aktivít, napomáhajú rozvíjaniu logického myslenia, vedú študentov k neustálemu sledovaniu podnikateľského okolia a učia ho reagovať na zmeny.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania hospodárskej korešpondencie majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností študentov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých študent ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť študenta k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci učebného odboru. Vyučujúci pri výklade učiva vytvára modelové problémové situácie, pri ktorých žiaci hľadajú optimálne riešenie, využívajú poznatky a skúsenosti z odborného výcviku. Zároveň vyučujúci uplatňuje medzipredmetové vzťahy. Pri výučbe sa používa forma výkladu, riadeného rozhovoru, preferuje sa práca s učebnicami a počítačom. Odporúčajú sa aj rôzne odborné časopisy a denná tlač. Pri vyučovaní využíva vyučujúci príslušné ukážky písomností, rozličné tlačivá a formuláre.

Vzhľadom na to, že ide o študentov diaľkového štúdia, počas týchto hodín resp. konzultácií sa žiaci neučia ovládať desaťprstovú metódu písania na stroji, resp. počítači. Žiaci majú doporučené naučiť sa ju prostredníctvom programu „All ten fingers“, ktorej verziu si môžu stiahnuť z internetu. Ide o program, ktorý zohľadňuje individuálne znalosti a vedomosti, a má možnosť ihneď ohodnotiť každé cvičenie. Tento predmet nadväzuje na predmet Informatika a Ekonomika.

Hodnotenie študentov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Výučba bude prebiehať v bežnej triede a počítačovej učebni.

Ciele vyučovacieho predmetu

Jedným zo základných cieľov vymedzených touto vzdelávacou oblasťou je príprava takého absolventa, ktorý má nielen určitý odborný profil, ale ktorý sa vďaka nemu dokáže tiež úspešne presadiť na trhu práce i v živote. Cieľom je poskytnúť študentom základné odborné poznatky o ekonomických pojmoch a vzťahoch, základoch hospodárskej korešpondencie.

Oboznámia sa s podstatou a fungovaním hospodárskej korešpondencie a osvoja si základné korešpondenčné zručnosti a návyky s cieľom naučiť sa praktickej realizácii v odbore.

Vo vyučovacom predmete hospodárska korešpondencia využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré študentom umožňujú:

Schopnosti riešiť problémy

- + rozpoznávať problémy v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- + vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich vzdelávaní,
- + hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- + posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- + korigovať nesprávne riešenia problému,
- + používať osvojené metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania študentov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- + získavať informácie v priebehu ich odborného vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- + zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Popis obsahových štandardov

1. Písomnosti a ich význam
Ústna a písomná komunikácia, rozdelenie písomností.
2. Štylizácia listov
Štruktúra listu, zásady správnej štylizácie, korektorské značky.
3. Organizácia písomného styku
Spisová služba, spisový poriadok, príjem písomností a ich triedenie, označovanie, zapisovanie, obeh, vybavovanie, odosielanie, ukladanie a vyradzovanie písomností.
4. Písomnosti v oblasti platobného styku
Hotovostný, bezhotovostný a kombinovaný platobný styk.
5. Písomnosti v oblasti dopravy a spojov
Železničná, nákladná, riečna, letecká doprava, poštové zásielky.
6. Telegrafický, ďalekopisný a telefonický styk
Telegram, ďalekopis, fax, telefonický styk, internet.
7. Písomnosti spojené s nákupom a predajom
Propagačné písomnosti, dopyt, ponuka, kúpna zmluva, objednávka, dodací list, faktúra, reklamačné konanie, urgencia, oneskorené platenie a riešenie ťažkostí pri platení, súdne vymáhanie pohľadávok.
8. Zamestnanecké písomnosti
Písomnosti pri prijímaní do pracovného pomeru, žiadosť o prijatie, životopis, dotazník, pracovná zmluva, písomnosti pri ukončení pracovného pomeru, osobné listy.
9. Vnútropodnikové písomnosti
Príkaz riaditeľa, smernica, obežník, interné oznámenie, zápisnica, prezenčná listina, písomnosti spojené s pracovnou cestou, orientácia v cestovnom poriadku.
10. Jednoduché právne písomnosti
Potvrdenie, splnomocnenie, zmluvy medzi občanmi, správne konanie.

Prehľad výkonových štandardov

Absolvent má:

- aktívne používať ekonomické pojmy a ovládať ich súvislosti,
- poznať podstatu a princípy výrobného, obchodného podniku, odbytového podniku, podniku služieb a podnikateľskej činnosti,
- vyhotoviť podnikateľský plán a plán rozvoja podnikateľskej činnosti v podmienkach trhovej ekonomiky,
- dokázať hospodárne a ekologicky využívať pracovné prostriedky so snahou dosiahnuť efektívny ekonomický výsledok,
- aktívne využívať IKT v organizačnej, riadiacej práci a pri vedení rôznej agendy
- ovládať vecne, štylisticky, gramaticky a formálne správne normalizovanú úpravu písomností,
- mať kultivovaný prejav v písomnom i ústnom styku,
- sa vyjadrovať ústne a písomne primerane situácii,
- čítať s porozumením,
- pozorne počúvať,
- voliť optimálnu formu a spôsob komunikácie,
- spracovať písomný materiál zrozumiteľným spôsobom,
- prezentovať informácie jasne, stručne, presne a zrozumiteľne,
- komunikovať prostredníctvom informačných a komunikačných technológií,
- orientovať sa v právnych normách a predpisoch, v platnom právnom poriadku a základných ustanoveniach obchodného, živnostenského, občianskeho, rodinného a pracovného práva,
- sa orientovať v právnych formách podnikania a charakterizovať ich základné črty,
- používať základné odborné technické a technologické pojmy,
- poznať a aplikovať zásady hospodárenia a správneho používania surovín a materiálov,
- poznať a aplikovať spôsoby ochrany vlastností surovín, materiálov a tovaru,
- hodnotiť kvalitu surovín, materiálov a tovaru,
- poznať základné druhy zariadení strojov používaných na pracovisku,
- aplikovať zásady správnej výrobnéj praxe (HACCP),
- sa orientovať v hospodárskych písomnostiach,
- poznať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- posúdiť profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním,
- vhodne prezentovať vlastnú osobu a prácu, vhodne vystupovať pri prijímacom pohovore,
- uviesť príklad postupu, ako uzatvoriť pracovnú zmluvu a podať výpoveď,
- používať svoje pracovné práva a vyžadovať ich rešpektovanie od ostatných rešpektovať svoje pracovné povinnosti,
- vybrať bezpečné pracovné postupy s ohľadom na životné prostredie,
- používať adekvátne pracovné prostriedky.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Písomnosti a ich význam	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s počítačom
Štylizácia listov	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s počítačom
Organizácia písomného styku	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov

	úloh	Skupinová práca študentov Práca s počítačom
Písomnosti v oblasti platobného styku	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s počítačom
Písomnosti v oblasti dopravy a spojov	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s počítačom
Telegrafický, ďalekopisný a telefonický styk	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s počítačom
Písomnosti spojené s nákupom a predajom	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s počítačom
Zamestnanecké písomnosti	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s počítačom
Vnútropodnikové písomnosti	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s počítačom
Jednoduché právne písomnosti	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca študentov Skupinová práca študentov Práca s počítačom

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia študentov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Písomnosti a ich význam		PC Dataprojektor Tabuľa	Farebné fixy Fólie Účtovné doklady	Internet
Štylizácia listov		PC Dataprojektor Tabuľa	Farebné fixy Fólie Účtovné doklady	Internet
Organizácia písomného styku		PC Dataprojektor Tabuľa	Farebné fixy Fólie Účtovné doklady	Internet
Písomnosti v oblasti platobného styku		PC Dataprojektor Tabuľa	Farebné fixy Fólie Účtovné doklady	Internet
Písomnosti v oblasti dopravy a spojov		PC Dataprojektor	Farebné fixy Fólie	Internet

		Tabuľa	Účtovné doklady	
Telegrafický, ďalekopisný a telefonický styk		PC Dataprojektor Tabuľa	Farebné fixy Fólie Účtovné doklady	Internet
Písomnosti spojené s nákupom a predajom		PC Dataprojektor Tabuľa	Farebné fixy Fólie Účtovné doklady	Internet
Zamestnanecké písomnosti		PC Dataprojektor Tabuľa	Farebné fixy Fólie Účtovné doklady	Internet
Vnútropodnikové písomnosti		PC Dataprojektor Tabuľa	Farebné fixy Fólie Účtovné doklady	Internet
Jednoduché právne písomnosti		PC Dataprojektor Tabuľa	Farebné fixy Fólie Účtovné doklady	Internet

12. UČEBNÉ ZDROJE

Učebné zdroje (učebnice, didaktická technika a materiálne prostriedky) sú uvedené v učebných osnovách pre každý všeobecnovzdelávací aj odborný predmet.